

www.qbz.gov.al

FLETORJA ZYRTARE E REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Botim i Qendrës së Botimeve Zyrtare

Viti: 2023 – Numri: 75

Tiranë – E mërkurë, 10 maj 2023

PËRMBAJTJA

	Faqe
Ligj nr. 30/2023, datë 13.4.2023	Për disa ndryshime dhe shtesa në ligjin nr. 97/2013, “Për mediat audiovizive në Republikën e Shqipërisë”, të ndryshuar..... 8555
Dekret i Presidentit nr. 62, datë 4.5.2023	Për shpallje ligji..... 8562
Dekret i Presidentit nr. 61, datë 2.5.2023	Për lejimin e lënies së shtetësisë shqiptare..... 8562
Dekret i Presidentit nr. 63, datë 4.5.2023	Për dhënie të shtetësisë shqiptare..... 8563
Dekret i Presidentit nr. 64, datë 4.5.2023	Për dhënie të shtetësisë shqiptare..... 8563
Dekret i Presidentit nr. 65, datë 4.5.2023	Për lejimin e lënies së shtetësisë shqiptare..... 8564
Dekret i Presidentit nr. 66, datë 4.5.2023	Për lejimin e lënies së shtetësisë shqiptare..... 8564
Udhëzim i ministrit të Financave dhe Ekonomisë nr. 13, datë 9.5.2023	Për një ndryshim në udhëzimin nr. 16, datë 3.4.2020, “Për faturën dhe sistemin e monitorimit të qarkullimit”, të ndryshuar..... 8564
Urdhër i ministrit të Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural nr. 257, datë 2.5.2023	Për disa shtesa në urdhrin nr. 651, datë 31.12.2021, “Për miratimin e formateve të protokoll kontrolleve që kryhen nga veterineri zyrtar”..... 8565
Urdhër i ministrit të Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural nr. 259, datë 3.5.2023	Për disa ndryshime në urdhrin nr. 685, datë 19.12.2019, “Për miratimin e rregullores për përcaktimin e kushteve shëndetësore dhe karantinore të disa specie zogjsh”..... 8572

Urdhër i ministrit të Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural nr. 273, datë 5.5.2023	Për disa masa mbrojtëse ndaj sëmundjes së influencës aviare me patogjenitet të lartë të shpendëve, të shfaqur në shtetin e Italisë.....	8572
Vendim i Gjykatës Kushtetuese nr. 19, datë 4.4.2023	Me objekt shfuqizimin e vendimeve nr. 30, datë 10.3.2022, dhe nr. s'ka, datë 18.3.2022, të Gjykatës së Apelit Shkodër; nr. 00-2022-787, datë 5.7.2022, dhe nr. 00-2022-901, datë 14.7.2022, të Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë, si të papajtueshme me Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë Dërgimin e çështjes për rigjykim në Gjykatën e Apelit Shkodër, me tjetër trup gjykues.....	8574
Vendim i Gjykatës Kushtetuese nr. 20, datë 5.4.2023	Me objekt konstatimin e vijimit të cenimit të së drejtës për një proces të rregullt ligjor, si pasojë e mosgjykimit të çështjes nga Gjykata Administrative e Apelit brenda afatit 6-mujor të përcaktuar në vendimin nr. 2, datë 17.2.2022, të Gjykatës Kushtetuese. Konstatimin e mungesës së një mjeti ligjor efektiv për dëmshpërblim pas hyrjes në fuqi të vendimit nr. 2, datë 17.2.2022, të Gjykatës Kushtetuese.....	8591
Kërkesë e Agjencisë Shtetërore për Shpronësimin nr. 230/9, datë 5.5.2023	Për shpronësimin, për interes publik, të pronarëve të pasurive të paluajtshme, pronë private, që preken nga realizimi i projektit "Rikonstruksion i rrugës ekzistuese Vlorë–Orikum dhe dy <i>by-pass</i> -eve në Radhimë, Vlorë.....	8598

LIGJ
Nr. 30/2023

**PËR DISA NDRYSHIME DHE SHTESA
NË LIGJIN NR. 97/2013, “PËR MEDIAT
AUDIOVIZIVE NË REPUBLIKËN E
SHQIPËRISË”, TË NDRYSHUAR¹**

Në mbështetje të neneve 78 dhe 83, pika 1, të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

**KUVENDI
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË**

VENDOSI:

Në ligjin nr. 97/2013 “Për mediat audiovizive në Republikën e Shqipërisë”, të ndryshuar, bëhen këto ndryshime dhe shtesa:

Neni 1

Në nenin 2 fjalët “dhe shërbimet mbështetëse të tyre” zëvendësohen me fjalët “shërbimet mbështetëse të tyre, si dhe për shërbimet e platformave të shpërndarjes së videove”.

Neni 2

Në nenin 3 bëhen këto shtesa dhe ndryshime:

1. Pas pikës 6 shtohet pika 6/1 me këtë përmbajtje:

“6/1. “Edukim mediatic” në kuptim të këtij ligji u referohet aftësive, njohurisë dhe të kuptuarit që u lejon individëve të përdorin në mënyrë të sigurt dhe efektive përmbajtjet e shërbimeve mediatike audiovizive.”.

¹ “Ky ligj është përafëruar pjesërisht me: Direktivën (BE) 2018/1808 të Parlamentit Evropian dhe Këshillit datë 14 nëntor 2018, që ndryshon direktivën 2010/13/BE “Për koordinimin e disa dispozitave të parashikuara me ligj, rregullore apo akte administrative në shtetet anëtare lidhur me ofrimin e shërbimeve mediatike audiovizive (Direktiva e Shërbimeve Mediatike Audiovizive)” duke marrë në konsideratë ndryshimin e realiteteve të tregut. Numri CELEX 32018L1808, Fletorja Zyrtare e Bashkimit Evropian, seria L, nr. 303, datë 28.11.2018, f. 69–92.

2. Në pikën 8 pas fjalëve “ose përfshihet në një program” shtohen fjalët “ose video të krijuar nga përdoruesi”.

3. Pas pikës 17 shtohet pika 17/1 me këtë përmbajtje:

“17/1. “Ofruesi i platformës së shpërndarjes së videove” është personi fizik ose juridik, i cili ofron shërbimin e platformës së shpërndarjes së videove.”.

4. Pika 26 ndryshohet si më poshtë:

“26. “Program” është një seri imazhesh lëvizëse, e shoqëruar me ose pa zë, që përbëjnë një element individual, pavarësisht nga kohëzgjatja, brenda një liste ose katalogu të krijuar nga një ofrues i shërbimit mediatic, përfshirë filmat me metrazh të gjatë, videoklipet, ngjarjet sportive, komeditë, dokumentarët, programet për fëmijë dhe dramat origjinale.”.

5. Pas pikës 36 shtohet pika 36/1 me këtë përmbajtje:

“36/1. “Seksizëm” është çdo akt, veprim, gjest, përfaqësim vizual, fjalë të shkruara ose të thëna në median audiovizive, praktika ose sjellje të bazuara në idenë se një person ose grup personash është inferior për shkak të gjinisë, që ndodh në sferën publike ose private, online ose offline, me efekt dhe qëllim dhunimin e dinjitetit të njeriut, të drejtat dhe liritë themelore të një personi apo grupi personash, shtetas shqiptarë, të huaj apo pa shtetësi, që rezulton në dëm ose vuajtje fizike, seksuale, psikologjike ose socio-ekonomike ndaj një personi apo grupi personash, shtetas shqiptarë, të huaj apo pa shtetësi ose që krijon apo ushqen krijimin e një mjedisi që ngjall frikë, armiqësi, degradues, fyes ose poshtërues, ose ushqen apo synon ruajtjen dhe përforcimin e stereotipave gjinorë.”.

6. Pika 37 ndryshohet si më poshtë:

“37. “Sponsorizim” është çdo kontribut i bërë nga një person juridik publik ose privat ose nga një person fizik, i cili nuk është i përfshirë në ofrimin e shërbimeve audiovizive ose në prodhimin e veprave audiovizive, ose në shërbimin e platformës së shpërndarjes së videove, për të financuar shërbimet ose programet e medias audiovizive, shërbimet e platformës së shpërndarjes së videove, videot e krijuara nga përdoruesi ose programet me qëllim për të promovuar emrin, markën, imazhin, veprimtaritë ose prodhimet e atij personi juridik ose fizik.”.

7. Pika 43 ndryshohet si më poshtë:

“43. “Shërbimi mediatik audioviziv” është një shërbim, qëllimi kryesor i të cilit ose një seksion i shkëputur i tij i kushtohet ofrimit të programeve, nën përgjegjësinë editoriale të një ofruesi të shërbimit mediatik, për publikun e gjerë, për të informuar, argëtuar ose edukuar nëpërmjet rrjeteve të komunikimeve elektronike. Një shërbim i tillë mediatik audioviziv është një transmetim televiziv ose një shërbim mediatik audioviziv, sipas kërkesës, dhe/ose një komunikim tregtar audioviziv, sipas përcaktimeve të këtij ligji.”

8. Pas pikës 44 shtohen pikat 44/1 dhe 44/2 me këtë përmbajtje:

“44/1. “Shërbimi i platformës së shpërndarjes së videove” nënkupton një shërbim, qëllimi kryesor i të cilit ose i një pjese të shkëputur të tij, apo një funksion thelbësor i shërbimit është ofrimi për publikun e gjerë të programeve, videove të krijuara nga përdoruesi ose të dyjave së bashku, me qëllim informimin, argëtimin ose edukimin nëpërmjet një rrjeti të komunikimeve elektronike për të cilat ofruesi i platformës së shpërndarjes së videove nuk ka përgjegjësi editoriale, dhe organizimi i të cilës, përfshirë përdorimin e mjeteve automatike ose algoritmet në veçanti për shfaqjen, etiketimin dhe renditjen, përcaktohet nga vetë ofruesi i platformës së shpërndarjes së videove.

44/2. “Shoqëri mëmë, degë e shoqërisë” kanë të njëjtin kuptim me termat e përdorur në ligjin “Për tregtarët dhe shoqëritë tregtare në Republikën e Shqipërisë, sa i përket marrëdhënies mëmë dhe shoqëritë e kontrolluara.”

9. Pas pikës 50 shtohet pika 50/1 me këtë përmbajtje:

“50/1. “Vendim editorial” është vendimi që merret rregullisht për të ushtruar përgjegjësinë editoriale sipas përcaktimeve të këtij ligji për funksionimin e përditshëm të shërbimit mediatik audioviziv.”

10. Në pikën 51 pas togfjalëshit “në një transmetim” shtohen fjalët “program ose video të krijuar nga përdoruesi”.

11. Pas pikës 52 shtohet pika 52/1 me këtë përmbajtje:

“52/1. “Video e krijuar nga përdoruesi” është një grup imazhesh lëvizëse me ose pa zë, që përbëjnë një element individual, pavarësisht nga gjatësia e tij, që krijohet nga një përdorues dhe ngarkohet në një platformë për shpërndarjen e videove nga ai përdorues ose çdo përdorues tjetër”.

Neni 3

Në nenin 4, pika 1, pas shkronjës “d” shtohet shkronja “dh” me këtë përmbajtje:

dh) veprimtaria e transmetimeve audiovizive garanton parimin e barazisë dhe mosdiskriminimit gjinor, ndalimit të seksizmit në media dhe përfaqësimit gjinor në median audiovizive në përputhje me legjislacionin në fuqi”.

Neni 4

Pika 3 e nenit 8 ndryshon si më poshtë:

“3. Kryetari dhe zëvendëskryetari i AMA-s janë me kohë të plotë dhe paga e tyre caktohet në përputhje me legjislacionin në fuqi për pagat, shpërblimet dhe strukturat e institucioneve të pavarura kushtetuese dhe të institucioneve të pavarura të krijuara me ligj. Shpërblimi i 7 anëtarëve për çdo mbledhje është në masën 20 për qind të pagës së kryetarit. Shpërblimi përfitohet për jo më shumë se tre mbledhje në muaj me kusht pjesëmarrjen në to.

Neni 5

Në nenin 19 bëhen ndryshimet dhe shtesat e mëposhtme:

1. Në shkronjën “j” të pikës 1 togfjalëshi “Zyra e së Drejtës së Autorit” zëvendësohet me emërtimin “Drejtoria e të Drejtave të Autorit”.

2. Në pikën 2 bëhen këto ndryshime:

a) shkronja “d” ndryshohet si më poshtë:

“d) bashkëpunon me organet homologe të shteteve të tjera dhe me grupin e rregullatorëve evropianë për shërbimet mediatike audiovizive (ERGA).”

b) pas shkronjës “e” shtohet shkronja “ë” me këtë përmbajtje:

“ë) promovon dhe nxit ndërgjegjësimin publik, kërkimin dhe veprimtaritë lidhur me edukimin mediatik, përfshirë ndërgjegjësimin publik për ofruesit e platformave të shpërndarjes së videove.”

3. Pas pikës 18 shtohet pika 19 me këtë përmbajtje:

“19. AMA përcakton përbërjen, detyrat dhe shpërblimin e sekretariatit teknik, i cili ngrihet në funksion të mirëorganizimit dhe mbarevajtjes së mbledhjeve të saj”.

Neni 6

Në nenin 30 bëhen ndryshimet dhe shtesat e mëposhtme:

1. Pikat 2 dhe 3 ndryshohen si më poshtë:

“2. Nëse selia qendrore e një ofruesi të shërbimit mediatik ndodhet në territorin e Republikës së Shqipërisë, por vendimmarrja editoriale për shërbimet audio dhe/ose audiovizive realizohet në një vend të Bashkimit Evropian, presumohet se ofruesi i shërbimit mediatik është në juridiksionin e Republikës së Shqipërisë, me kusht që pjesa më e madhe e personelit që angazhohet në prodhimin e programeve të ofruesit të shërbimit mediatik vepron në Shqipëri.

3. Kur një pjesë e konsiderueshme e personelit që angazhohet në prodhimin e programeve të ofruesit të shërbimit mediatik vepron në Republikën e Shqipërisë dhe në një vend të BE-së, ofruesi i shërbimit mediatik presumohet se është i vendosur në Republikën e Shqipërisë nëse selia e tij qendrore është në Republikën e Shqipërisë.”.

2. Pas pikës 7 shtohen pikat 8 dhe 9 me këtë përmbajtje:

“8. Ofruesi i shërbimit mediatik audio ose audioviziv njofton AMA-n për çdo ndryshim që ndikon në përcaktimin e juridiksionit sipas parashikimeve të kësaj dispozite.

9. AMA publikon dhe përditëson listën e ofruesve të shërbimit mediatik audio dhe audioviziv nën juridiksionin e Republikës së Shqipërisë.”.

Neni 7

Pas nenit 30 shtohen nenet 30/1 dhe 30/2 me këtë përmbajtje:

“Neni 30/1

Ofruesit e shërbimit të platformës së shpërndarjes së videove në juridiksionin e Republikës së Shqipërisë

1. Ofruesi i shërbimit të platformave të shpërndarjes së videove është në juridiksionin e Republikës së Shqipërisë kur zyra apo struktura drejtuese e tij është në territorin e Republikës së Shqipërisë.

2. Ofruesi i shërbimit të platformës së shpërndarjes video, i cili nuk është themeluar në

Republikën e Shqipërisë sipas përcaktimeve të pikës 1, konsiderohet të jetë nën juridiksionin e Republikës së Shqipërisë nëse:

a) shoqëria mëmë ose një degë e saj është themeluar në territorin e Republikës së Shqipërisë;

b) ofruesi i shërbimit të platformës së shpërndarjes video është pjesë e një grupi dhe një shoqëri tjetër e atij grupi është themeluar në territorin e Republikës së Shqipërisë.

3. Ofruesit e shërbimit të platformave të shpërndarjes së videove njoftojnë pranë AMA-s të dhënat për emrin e ofruesit, adresën e qendrës së ofruesit të shërbimit të platformave të shpërndarjes së videove, detajet e kontaktit, përfshirë adresën elektronike të platformës.

4. Ofruesi i shërbimit të platformave të shpërndarjes së videove informojnë AMA-n për çdo ndryshim që ndikon në përcaktimin e juridiksionit sipas parashikimeve të kësaj dispozite.

5. AMA krijon dhe përditëson listën e ofruesve të platformave të shpërndarjes së videove nën juridiksionin e Republikës së Shqipërisë.

Neni 30/2

Vetërregullimi dhe bashkërregullimi

1. AMA nxit OSHMA-të në përgatitjen e kodeve të sjelljes që përcaktojnë standardet dhe praktikatat që respektohen nga ofruesit e shërbimeve mediatike, të cilët ofrojnë shërbime mediatike audio dhe audiovizive. AMA nxit ofruesit e platformave të shpërndarjes së videove në përgatitjen e kodeve të sjelljes që përcaktojnë standardet dhe praktikatat që respektohen nga këto platforma.

2. Kodet e sjelljes duhet:

a) të jenë të konceptuara në mënyrë që të pranohen gjerësisht nga palët e interesit;

b) të përcaktojnë në mënyrë të qartë dhe të padyshimtë objektivat e tyre;

c) të garantojnë respektimin e dinjitetit të njeriut, të drejtat dhe liritë themelore të një personi apo grupi personash në përputhje me legjislacionin në fuqi;

ç) të parashikojnë një monitorim dhe vlerësim të rregullt, transparent e të pavarur të arritjes së objektivave të synuar;

d) të sigurojnë një zbatim efektiv, përfshirë sanksione të efektshme dhe proporcionale.

3. Ofruesit e shërbimeve audiovizive, si dhe ofruesit e platformave të shpërndarjes së videove

përgatisin dhe zbatojnë kode sjelljeje si marrëveshje të lira mes tyre për të zbatuar kërkesa etike dhe profesionale në ushtrimin e detyrës, në favor të rritjes së cilësisë dhe shumëllojshmërisë së programeve audiovizive. Kodet e sjelljes publikohen edhe në faqet elektronike të ofruesve të shërbimeve mediatike audiovizive dhe në faqet elektronike të ofruesve të platformave të shpërndarjes së videove.”.

Neni 8

Në nenin 32 bëhen këto ndryshime dhe shtesa:

1. Titulli i nenit ndryshohet dhe zëvendësohet me “Rregulla të përgjithshme për ofruesit e shërbimeve mediatike audio dhe/ose audiovizive dhe për ofruesit e platformave të shpërndarjes së videove”.

2. Shkronjat “c” dhe “ç” të pikës 1 ndryshohen si më poshtë:

“c) të dhënat e ofruesit të shërbimit mediatik, përfshirë adresën elektronike ose faqen elektronike, që mundësojnë të kontaktohet në mënyrë të shpejtë dhe të drejtpërdrejtë;

ç) autoritetin që mbikëqyr veprimtarinë e tij në zbatim të këtij ligji.”.

3. Pas pikës 1 shtohet pika 1/1 me këtë përmbajtje:

“1/1. Ofruesit e shërbimeve mediatike audiovizive bëjnë publik informacionin në lidhje me strukturën e tyre të pronësisë, duke përfshirë edhe pronarët përfitues, sipas përcaktimeve të legjislacionit në fuqi.”.

4. Pika 4 ndryshohet si më poshtë:

“4. Ofruesit e shërbimeve mediatike audiovizive, si dhe ofruesit e platformave të shpërndarjes së videove nuk transmetojnë programe me përmbajtje që:

a) nxisin dhunë ose urrejtje kundrejt një grupi personash ose një anëtar të një grupi mbi baza të tilla, si: gjinia, raca, ngjyra, origjina etnike ose shoqërore, tiparet gjenetike, gjuha, feja, besimi, opinionimi politik, kombësia, anëtarësimi i një pakice kombëtare, prona, lindja, paaftësia, mosha apo orientimi seksual, si dhe çdo formë tjetër diskriminimi sipas legjislacionit në fuqi për mbrojtjen nga diskriminimi;

b) nxisin kryerjen e veprave terroriste.”.

5. Pas pikës 4 shtohet pika 4/1 me këtë përmbajtje:

“4/1. Bazuar në parimet e përcaktuara në nenin 4 të këtij ligji, praktikatat më të mira europiane, si dhe pas një procesi konsultimi publik, AMA përcakton me rregullore kërkesat e posaçme që ofruesit e platformave të shpërndarjes së videove duhet të përmbushin për krijimin e operimin e sistemeve transparente, efektive e miqësore në përdorim, në zbatim të detyrimeve sipas pikës 4 të këtij neni dhe pikës 4 të nenit 32/1 të këtij ligji.”.

Neni 9

Pas nenit 32 shtohen nenet 32/1, 32/2 dhe 32/3 me këtë përmbajtje:

“Neni 32/1

1. Programet audio dhe audiovizive të ofruara nga ofruesit e shërbimeve mediatike audiovizive, që mund të dëmtojnë zhvillimin fizik, mendor ose moral të fëmijëve, do të transmetohen vetëm në atë mënyrë që siguron se fëmijët normalisht nuk do t'i dëgjojnë ose shohin ato, përmes zgjedhjes së kohës së transmetimit, aplikimit të mjeteve të verifikimit të moshës ose përmes masave të tjera teknike. OSHMA-të marrin masa mbrojtëse në proporcion me efektet që këto programe kanë në zhvillimin moral, mendor e fizik të fëmijëve. Programet audio dhe audiovizive më të dëmshme, me përmbajtje, si: dhuna dhe pornografia, do t'u nënshtrohen masave më të rrepta.

2. Të dhënat personale të fëmijëve, të mbledhura apo të gjeneruara nga ofruesit e shërbimeve mediatike audiovizive, nuk do të përpunohen për qëllime tregtare, të tilla si marketingu i drejtpërdrejtë, profilizimi dhe reklamimi mbi bazë sjelljeje apo për çdo lloj arsye tjetër.

3. Ofruesit e shërbimeve mediatike audiovizive do të japin informacion të mjaftueshëm për përmbajtjen që mund të dëmtojë zhvillimin fizik, mendor ose moral të fëmijëve. Ofruesit e shërbimeve mediatike audiovizive përdorin një sistem përshkrues të natyrës potencialisht të dëmshme të përmbajtjes së një shërbimi të medias audiovizive.

4. Pa cenuar parashikimet e neneve 15 deri 20 të ligjit “Për tregtinë elektronike”, ofruesit e platformave të shpërndarjes së videove marrin masat e nevojshme për:

a) mbrojtjen e fëmijëve nga programet, videot e gjeneruara nga përdoruesit dhe komunikimet tregtare që mund të dëmtojnë zhvillimin e tyre mendor, fizik ose moral;

b) mbrojtjen e publikut të gjerë nga programet, videot e gjeneruara nga përdoruesit dhe komunikimet tregtare audiovizive me përmbajtje që nxisin dhunë ose urrejtje kundrejt një grupi personash ose anëtarësh të një grupi;

c) mbrojtjen e publikut të gjerë nga programet, videot e gjeneruara nga përdoruesit dhe komunikimet tregtare audiovizive me përmbajtje, shpërndarja e të cilave përbën një aktivitet që është vepër penale sipas legjislacionit në fuqi, apo provokim për të kryer një vepër terroriste, përbën vepër penale në lidhje me pornografinë për fëmijë, racizmin apo ksenofobinë.

Neni 32/2

1. Ofruesit e shërbimeve të mediave audiovizive marrin masa proporcionale që programet e transmetuara prej tyre të jenë të arritshme në mënyrë graduale dhe progresive nga personat me aftësi të kufizuar.

2. Ofruesit e shërbimeve të mediave audiovizive hartojnë plane veprimi mbi aksesin në mënyrë progresive në shërbimet e ofruara prej tyre nga personat me aftësi të kufizuar.

3. Ofruesit e shërbimeve të mediave audiovizive informojnë periodikisht AMA-n për masat e marra për përmbushjen e detyrimeve të parashikuara në pikat 1 dhe 2 të këtij neni brenda vitit kalendarik.

4. AMA cakton një pikë kontakti në faqen e saj zyrtare, lehtësisht të arritshme nga personat me aftësi të kufizuar, për dhënien e informacionit dhe marrjen e ankesave në lidhje me çështjet e përmendura në këtë nen.

5. Ofruesit e shërbimeve të mediave audiovizive sigurojnë që informacioni në rast emergjencash, përfshirë komunikimet publike dhe njoftimet në rast fatkeqësish natyrore, të ofrohet në mënyrë të tillë që të jetë i arritshëm nga personat me aftësi të kufizuar.

Neni 32/3

1. Ofruesit e shërbimeve të mediave audiovizive marrin masa për t'u dhënë hapësirën e duhur programeve me interes të përgjithshëm.

2. OSHMA-të garantojnë që programet dhe shërbimet mediatike audiovizive të tyre të mos transmetohen në formë të shkurtuar, të ndryshohen, të ndërpriten ose të mbivendosen për qëllime tregtare, pa pëlqimin e ofruesit të shërbimit mediatik audioviziv.

3. Pika 2 e këtij neni nuk do të zbatohet në këto raste:

a) kur modifikimi kryhet nga marrësi i shërbimit mediatik audioviziv për përdorim personal;

b) kur ekziston nevoja teknike për të përdorur ndërfaqet e programeve aplikative;

c) për dhënien e informacionit paralajmërues ose informacionit me interes publik;

ç) për qëllime të titimit dhe përdorimit të teknikave të përshtatjes (kompresimi, rezolucioni, kodimi) të shërbimeve mediatike audiovizive pa ndryshuar përmbajtjen e ofruar;

d) kur një komunikim me natyrë tregtare audiovizive përfshihet nga vetë OSHMA-ja.”.

Neni 10

Në nenin 41 bëhen ndryshimi dhe shtesa e mëposhtme:

1. Pika 1 ndryshohet si më poshtë:

“1. Transmetimi i një programi në një shërbim transmetimi mund të përfshijë ndërfutjen e reklamave dhe shitjeve të drejtpërdrejta. Transmetimi i reklamave dhe shitjeve të drejtpërdrejta gjatë fashës kohore nga ora 6:00 deri në orën 18:00 nuk tejkalon 20% të kësaj fashe orare. Transmetimi i reklamave dhe shitjeve të drejtpërdrejta gjatë fashës kohore nga ora 18:00 deri në orën 24:00 nuk tejkalojnë 20% të kësaj fashe orare.”.

2. Pas pikës 1 shtohet pika 1/1 me këtë përmbajtje:

“1/1. Përcaktimet e pikës 1 nuk zbatohen për:

a) njoftimet e bëra nga OSHMA-ja në lidhje me programet e veta dhe produktet ndihmëse që rrjedhin drejtpërdrejt nga ato programe ose për programet dhe shërbimet mediatike audiovizive nga subjekte të tjera që i përkasin të njëjtit grup transmetuesi televiziv;

b) njoftimet e sponsorizimit;

c) informacionet që transmetohen pa shpërblim;

ç) vendosjet e produktit;

d) kornizat neutrale që ndajnë përmbajtjen editoriale nga komunikimet tregtare audiovizive.”.

Neni 11

Në nenin 42 bëhen shtesat dhe ndryshimet e mëposhtme:

1. Në pikën 4 pas fjalës “cigaret” shtohen fjalët “cigaret elektronike, enët rimbushëse”.

2. Në pikën 7 pas fjalës “morale” shtohet fjala “mendore”.

3. Pas pikës 7 shtohet pika 7/1 me këtë përmbajtje:

“7/1. Komunikimet me natyrë tregtare në shërbimet audiovizive me kërkesë, me përjashtim të sponsorizimit dhe vendosjes së produktit, respektojnë kriteret e përcaktuara në pikën 7 të nenit 43 të ligjit.”

4. Pika 8 ndryshohet si më poshtë:

“8. AMA nxit OSHMA-të në përgatitjen e kodeve të sjelljes që përcaktojnë standardet dhe praktikat me komunikimet e papërshtatshme me natyrë tregtare për pijet alkoolike, si dhe në lidhje me komunikimet e papërshtatshme me natyrë tregtare në transmetimet e tyre, që shoqërojnë ose përfshihen në programet për fëmijë, të ushqimeve dhe pijeve, që përmbajnë substanca të dëmshme ose të padobishme për shëndetin fizik të fëmijëve, veçanërisht ato me përmbajtje të lartë yndyre, acide yndyrore, kripe, sode e sheqeri, që janë tej normave të lejuara për një dietë ushqimore të shëndetshme për fëmijët. Kodet e sjelljes do të synojnë të reduktojnë në mënyrë efektive ekspozimin e fëmijëve ndaj komunikimeve me natyrë tregtare për këto kategori produktesh, ushqime/pije, si dhe të sigurojnë që këto komunikime të mos theksojnë cilësitë pozitive të aspekteve ushqyese të këtyre produkteve.”

5. Pas pikës 8 shtohet pika 9 me këtë përmbajtje:

“9. Detyrimet e përcaktuara në këtë nen zbatohen edhe në rastet e komunikimeve me natyrë tregtare në programet, videot e krijuara nga përdoruesi në platformat e shpërndarjes së videove.”

Neni 12

Në nenin 43 bëhen ndryshimet dhe shtesa e mëposhtme:

1. Pikat 2 dhe 3 ndryshohen si më poshtë:

“2. Spotet e izoluara të reklamave dhe shitjeve të drejtpërdrejta lejohen në programet sportive duke

përbërë përjashtim nga rregullat e përcaktuara në pikën 1 të këtij neni.

3. Transmetimi i filmave, veprave kinematografike dhe programeve të lajmeve mund të ndërpriten nga reklama, shitje të drejtpërdrejta ose të dyja bashkë jo më shpesh se çdo 30 minuta. Këtu nuk përfshihen serialet dhe dokumentarët.”

2. Në pikën 4 hiqen fjalët “ose shitjesh të drejtpërdrejta”.

3. Pas pikës 4 shtohet pika 4/1 me këtë përmbajtje:

“4/1. Ndalohet ndërputja e shitjeve të drejtpërdrejta gjatë programeve për fëmijë.”

Neni 13

Në nenin 44 bëhen ndryshimet e mëposhtme:

1. Pika 1 ndryshohet si më poshtë:

“1. Vendosja e produkteve lejohet në programet e ofruesve të shërbimeve mediatike, përveç programeve të lajmeve, çështjeve aktuale, mbi çështjet konsumatore, me natyrë fetare dhe programeve për fëmijë.”

2. Pika 2 shfuqizohet.

3. Në pikën 3 bëhen këto ndryshime:

a) shkronja “a” ndryshohet si më poshtë:

“a) përmbajtja dhe organizimi i tyre brenda një orari në rastin e transmetimeve televizive ose në kuadër të një katalogu në rastin e shërbimeve mediatike audiovizive me kërkesë nuk do të ndikohen në asnjë rrethanë në mënyrë të tillë që të prekë përgjegjësinë dhe pavarësinë editoriale të ofruesit të shërbimit të medias;”

b) shkronja “ç” shfuqizohet.

4. Pika 4 ndryshohet si më poshtë:

“4. Shikuesit informohen qartë për vendosjen e produktit nëpërmjet identifikimit të duhur në fillim dhe në fund të programit, si dhe kur rifillon programi pas transmetimit të reklamës, në mënyrë që të shmangët çorientimi i shikuesve.”

5. Shkronja “a” e pikës 5 ndryshohet si më poshtë:

“a) të cigareve, prodhimeve të tjera të duhanit, cigareve elektronike dhe enëve rimbushëse apo vendosje të produkteve nga shoqëri tregtare, persona apo sipërmarrje, veprimtaria kryesore e të cilave është prodhimi ose tregtimi i cigareve, prodhimeve të tjera të duhanit, cigareve elektronike dhe enëve rimbushëse.”

Neni 14

Në pikën 2 të nenit 45 pas fjalëve “prodhimeve të tjera të duhanit” shtohen fjalët “cigareve elektronike, si dhe enëve rimbushëse”.

Neni 15

Pikat 1 dhe 2 të nenit 77 ndryshohen si më poshtë:

“1. Shërbimet mediatike audio dhe/ose audiovizive, sipas kërkesës së përdoruesit, të ofruara nga operatorët e shërbimit të medias garantojnë që në katalogët e tyre të kenë të paktën 30% të tregut të veprave evropiane dhe sigurojnë që ato të jenë të dukshme.

2. Shërbimet mediatike audio dhe/ose audiovizive, sipas kërkesës së përdoruesit, të ofruara nga operatorët e shërbimit të medias promovojnë, kur është e mundur dhe me mjete të përshtatshme, prodhimin e veprave evropiane, duke kontribuar financiarisht në prodhimin e veprave evropiane përmes investimit të drejtpërdrejtë në përmbajtje dhe/ose kontributit në fondin e filmit sipas legjislacionit në fuqi.”.

Neni 16

Pikat 1 dhe 2 të nenit 87 ndryshohen si më poshtë:

“1. AMA ka të drejtë t’u vendosë OSHMA-ve detyrime të arsyeshme për transmetimin e një ose më shumë programeve audio dhe audiovizive, ofrimin e shërbimeve shoqëruese të tyre, udhëzuesit elektronikë të programit (EPG), ndërfaqet e programeve aplikative, veçanërisht shërbimeve që mundësojnë akses të përdoruesve me aftësi të kufizuar. Këto detyrime vendosen ndaj operatorëve të rrjeteve të komunikimeve elektronike, rrjetet e të cilave shfrytëzohen nga një numër i konsiderueshëm përdoruesish fundorë si mjet kryesor për marrjen e programeve audiovizive.

2. Detyrimet e mbartjes sipas pikës 1 vendosen vetëm kur ato janë të nevojshme për të përmbushur objektivat e interesit të përgjithshëm dhe janë proporcionale dhe transparente.”.

Neni 17

Pas pikës 9 të nenit 133 shtohet pika 9/1 me këtë përmbajtje:

“9/1. Për shkelje të detyrimeve të parashikuara për ofruesit e platformave të shpërndarjes së videove sipas neneve 30/1, 32 dhe 32/1 të këtij ligji, parashikohet gjobë në masën 200 000 deri në 2 000 000 lekë.”.

Neni 18

Kudo në tekstin e ligjit fjala “të mitur” zëvendësohet me fjalën “fëmijë” dhe togfjalëshi “persona me nevoja të veçanta shqisore” zëvendësohet me fjalët “persona me aftësi të kufizuar”.

Neni 19

Dispozitë kalimtare

Ofruesit e shërbimit të platformave të shpërndarjes së videove njoftojnë pranë AMA-s të dhënat e kërkuara sipas pikës 3 të nenit 30/1 brenda 90 ditëve nga hyrja në fuqi e këtij ligji.

Neni 20

Hyrja në fuqi

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

Miratuar më datë 13.4.2023.

Shpallur me dekretin nr. 62, datë 4.5.2023, të Presidentit të Republikës së Shqipërisë, Bajram Begaj.

DEKRET**Nr. 62, datë 4.5.2023****PËR SHPALLJE LIGJI**

Në mbështetje të nenit 84, pika 1 dhe nenit 93 të Kushtetutës,

DEKRETOJ:

Shpalljen e ligjit nr. 30/2023, “Për disa ndryshime dhe shtesa në ligjin nr. 97/2013, ‘Për mediat audiovizive në Republikën e Shqipërisë’, të ndryshuar”.

**PRESIDENTI I REPUBLIKËS
SË SHQIPËRISË
Bajram Begaj**

DEKRET**Nr. 61, datë 2.5.2023****PËR LEJIMIN E LËNIES SË
SHTETËSISË SHQIPTARE**

Në mbështetje të nenit 92, shkronjës “c”, nenit 93 të Kushtetutës, nenit 13, nenit 14, si dhe nenit 20 e në vijim të ligjit nr. 113/2020, “Për shtetësinë”, me propozim të Ministrisë së Brendshme,

DEKRETOJ:**Neni 1**

U lejohet lënia e shtetësisë shqiptare me kërkesë të tyre personave të poshtëm;

1. Blodina Barjam Beqaraj
2. Arbri Gorki Canaj
3. Katalea Arbri Canaj
4. Frenki Arbri Canaj
5. Alvisjen Kristo Ruli
6. Georgios Alvisjen Ruli
7. Arjan Met Hidri
8. Alban Sejdin Fezollari
9. Juna Alban Fezollari
10. Almina Lilo Fezollari
11. Irena Bexhet Toska
12. Denada Myrteza Petalli
13. Ersi Flamur Hoxha

14. Blesian Ersi Hoxha
15. Snezhana Danil Ajković (Gjinović)
16. Leonard Avni Cani
17. Shqiponja Myrteza Toska
18. Erind Rexhep Ahmetaj
19. Elira Qani Hysenaj
20. Elena Erind Ahmetaj
21. Eduard Erind Ahmetaj
22. Majlinda Mustafa Rami (Kolaveri)
23. Dritan Koço Kota
24. Ina Shyqyri Çeta
25. Rozeta Skënder Karaj
26. Xheni Ardian Cenko
27. Brunilda Skënder Dören (Dedja)
28. Ornella Ilirjan Bobo
29. Alba Arian Gjirkondaj
30. John Xhoi Ernest Meça
31. Aleksandra Lefter Rami
32. Fejzi Nazif Aliaj
33. Flavja Fejzi Aliaj
34. Refik Fejzi Aliaj
35. Gjovalin Mark Susaj
36. Natasha Shlirim Kadiu
37. Irjet Mark Marku
38. Liam Irjet Marku
39. Regina Aleko Janaqi
40. Reni Altin Likaj
41. Diona Eduart Gjermani
42. Adrian Mark Markaj
43. Bledar Hasan Daci
44. Belkisa Bledar Daci
45. Amir Bledar Daci
46. Rubina Bledar Daci
47. Burbuqe Spiro Holetzek (Kulaj)
48. Ornella Hali Hoxha
49. Erjon Haxhi Agaj
50. Samanta Erjon Agaj
51. Laid Qazim Hibo
52. Aurora Aulona Laid Hibo
53. Anjeza Nazmi Ramolli
54. Eliton Petrit Manjani
55. Amar Eliton Manjani
56. Griselda Dashnor Manjani
57. Adelina Ruzhdi Daci (Bulku)
58. Nuredin Krenar Hoxha

Neni 2

Ky dekret hyn në fuqi menjëherë dhe botohet në Fletoren Zyrtare.

PRESIDENT I REPUBLIKËS
SË SHQIPËRISË
Bajram Begaj

DEKRET
Nr. 63, datë 4.5.2023

**PËR DHËNIE TË SHTETËSISË
SHQIPTARE**

Në mbështetje të nenit 92, shkronjës “c”, nenit 93 të Kushtetutës, si dhe nenit 6, nenit 20 e në vijim, të ligjit nr. 113/2020, “Për shtetësinë”, me propozim të ministrit të Brendshëm,

DEKRETOJ:

Neni 1

Dhënien e shtetësisë shqiptare, me kërkesë të tyre, personave të mëposhtëm:

1. Ema Delijaço Murati
2. Lulzim Maxhun Çuni
3. Nexhmedin Rraman Kadriaj
4. Ziza Idriz Idrizaj (Berisha)
5. Violeta Skender Cana (Kokaj)
6. Begjet Miftar Fanaj
7. Dren Bujar Bedra
8. Argjend Sami Bresa
9. Diana Hilmi Krasniqi (Mullatahiri)
10. Sahit Idriz Berisha
11. Feriz Xhelal Micaj
12. Emirson Isuf Krasniqi
13. Sara Agim Rysha
14. Shkelqim Shefqet Hoti
15. Ardica Safet Krasniqi
16. Taulant Hadi Bakalli
17. Dardan Besnik Hoxhaj
18. Baftije Zeqir Ajazaj (Fanaj)
19. Skender Kasem Lalaj
20. Fatime Baftjar Hashani (Lala)
21. Xhavit Remzi Toçilla
22. Hyrije Zeqir Hyseni (Fanaj)
23. Zenije Xhelil Omaj (Rizanaaj)
24. Korab Isuf Bresa

25. Vlora Skender Guci
26. Ervin Shpejtim Berisha
27. Blin Luan Nagavci
28. Miradije Ali Buqa (Muja)
29. Luljeta Hysen Bedra (Beqa)
30. Ajete Mexhid Rudi (Shehu)
31. Beqir Miftar Maçi
32. Egzon Haki Gutaj

Neni 2

Ky dekret hyn në fuqi menjëherë dhe botohet në Fletoren Zyrtare.

PRESIDENT I REPUBLIKËS
SË SHQIPËRISË
Bajram Begaj

DEKRET
Nr. 64, datë 4.5.2023

**PËR DHËNIE TË SHTETËSISË
SHQIPTARE**

Në mbështetje të nenit 92, shkronjës “c”, nenit 93 të Kushtetutës, si dhe nenit 8, nenit 20 e në vijim, të ligjit nr. 113/2020, “Për shtetësinë” me propozim të ministrit të Brendshëm,

DEKRETOJ:

Neni 1

Dhënien e shtetësisë shqiptare, me kërkesë të tyre, personave të mëposhtëm:

1. Leona Nexhmi Gjoni (Humolli)
2. Ihsan Şeyhmus Zirek
3. Ari Behar Efendija

Neni 2

Ky dekret hyn në fuqi menjëherë dhe botohet në Fletoren Zyrtare.

PRESIDENT I REPUBLIKËS
SË SHQIPËRISË
Bajram Begaj

DEKRET
Nr. 65, datë 4.5.2023

PËR LEJIMIN E LËNIES SË
SHTETËSISË SHQIPTARE

Në mbështetje të nenit 92, shkronjës “c”, nenit 93 të Kushtetutës, nenit 13, nenit 14, si dhe nenit 20 e në vijim të ligjit nr. 113/2020, “Për shtetësinë” me propozim të Ministrisë së Brendshme,

DEKRETOJ:

Neni 1

U lejohet lënia e shtetësisë shqiptare, me kërkesë të tyre, personave të mëposhtëm:

1. Piro Harilla Lena
2. Baki Ardjan Zotka
3. Aurela Xheladin Kuniqi
4. Arjeta Nexhat Kamberi
5. Klint Olsi Koka
6. Linda Hydajet Fresku
7. Ardit Hilmi Llazani
8. Skye Victoria Ardit Llazani
9. Malvina Halim Tabaku (Hoxha)
10. Pamela Xhevat Hajdari
11. Ilda Avni Xhelili
12. Kastriot Fejzi Alushi
13. Xhafer Hajredin Dauti
14. Fabio Gramoz Ismajlisufaj
15. Imer Hasan Kortoçi

Neni 2

Ky dekret hyn në fuqi menjëherë dhe botohet në Fletoren Zyrtare.

PRESIDENT I REPUBLIKËS
SË SHQIPËRISË
Bajram Begaj

DEKRET
Nr. 66, datë 4.5.2023

PËR LEJIMIN E LËNIES SË
SHTETËSISË SHQIPTARE

Në mbështetje të nenit 92, shkronjës “c”, nenit 93 të Kushtetutës, nenit 13, nenit 14, si dhe nenit 20 e në vijim të ligjit nr. 113/2020, “Për

shtetësinë”, me propozim të Ministrisë së Brendshme,

DEKRETOJ:

Neni 1

U lejohet lënia e shtetësisë shqiptare, me kërkesë të tyre, personave të mëposhtëm:

1. Fioreta Hysen Ismailaj (Brati)
2. Albina Nexhat Krasniqi
3. Alvia Albert Dervishaj
4. Kristi Josif Lubonja
5. Flavia Gëzim Schulz (Talelli/Hoshafi)
6. Jonila Daut Biçi (Quku)
7. Klejvis Tahir Biçi
8. Leonard Tahir Biçi
9. Geraldo Ilirjan Mulita
10. Enerida Mehmet Shahini
11. Ferdinand Qazim Ruçi
12. Jonatan Ferdinand Ruçi

Neni 2

Ky dekret hyn në fuqi menjëherë dhe botohet në Fletoren Zyrtare.

PRESIDENT I REPUBLIKËS
SË SHQIPËRISË
Bajram Begaj

UDHËZIM
Nr. 13, datë 9.5.2023

PËR NJË NDRYSHIM NË UDHËZIMIN
NR. 16, DATË 3.4.2020, “PËR FATURËN
DHE SISTEMIN E MONITORIMIT TË
QARKULLIMIT”, TË NDRYSHUAR

Në mbështetje të nenit 102, pika 4, të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë, dhe të ligjit nr. 87/2019, datë 18.12.2019, “Për faturën dhe sistemin e monitorimit të qarkullimit”, të ndryshuar, ministri i Financave dhe Ekonomisë

UDHËZON:

Në udhëzimin nr. 16, datë 3.4.2020, “Për faturën dhe sistemin e monitorimit të qarkullimit”, të ndryshuar, bëhet ndryshimi si më poshtë:

I. Në nenin 8 “Momenti i lëshimit të faturës”, pika 2 riformulohet, si vijon:

“2. Për furnizime në rastin e telekomunikacionit, transmetimit dhe shërbimeve elektronike për persona të patatueshëm, që kanë adresën e tyre të përhershme ose banojnë në Republikën e Shqipërisë, sipas nenit 29, të ligjit “Për tatimin mbi vlerën e shtuar në Republikën e Shqipërisë”, të ndryshuar, furnizuesi i huaj nëpërmjet përfaqësuesit të tij tatimor në Republikën e Shqipërisë lëshon fatura dhe zbaton procedurën e fiskalizimit, në përputhje me ligjin, në momentin e furnizimit ose mund të lëshojë një faturë përmbledhëse periodike për shitjet totale të muajit jo më vonë se data 10 e muajit që pason muajin në të cilin janë dhënë shërbimet.”.

Ky udhëzim hyn në fuqi pas botimit në Fletoren Zyrtare.

MINISTËR I FINANCAVE
DHE EKONOMISË
Delina Ibrahimaj

URDHËR

Nr. 257, datë 2.5.2023

PËR DISA SHITESA NË URDHRIN NR. 651, DATË 31.12.2021, “PËR MIRATIMIN E FORMATEVE TË PROTOKOLL KONTROLLEVE QË KRYHEN NGA VETERINERI ZYRTAR”

Në mbështetje të nenit 102, pika 4 e Kushtetutës, pikës 5 të nenit 131, të ligjit nr. 10465, datë 29.9.2011, “Për shërbimin veterinar në Republikën e Shqipërisë”, të ndryshuar,

URDHËROJ:

1. Miratimin e shtojcës 11, në urdhrin nr. 651, datë 31.12.2021, “Për miratimin e formateve të protokoll kontrolleve që kryhen nga veterineri zyrtar”.

2. Për zbatimin e këtij urdhëri ngarkohet Autoriteti Kombëtar i Veterinarisë dhe Mbrojtjes së Bimëve.

Ky urdhër hyn në fuqi menjëherë dhe botohet në Fletoren Zyrtare.

MINISTËR I BUJQËSISË DHE
ZHVILLIMIT RURAL
Frida Krifca

REPUBLIKA E SHQIPËRISË

MINISTRIA E BUJQËSISË DHE ZHVILLIMIT RURAL
AUTORITETI KOMBËTAR I VETERINARISË DHE MBROJTJES SË
BIMEVE
DREJTORIA RAJONALE E VETERINARISË DHE MBROJTJES SË
BIMËVE

Nr _____ Prot.

Datë ____/____/2023

PROTOKOLL KONTROLI

(Listë verifikimi)

“PËR**PLOTESIMIN E KUSHTEVE SANITARO-VETERINARE NË SUBJEKTET E**
VEPRIMTARISË “PËR TREGËTIMIN E KAFSHËVE TË SHOQERIMIT”**Shtojca 11**

Bazuar në nenin, 30, pika 1, germa “c”, nenin 51, 73, 74, 76, 76, 131, germa ë, i, nj, q, rr , si dhe neni 134 të Ligjit nr. 10465, datë 29.09.2011 “Për Shërbimin Veterinar në Republikën e Shqipërisë” të ndryshuar dhe ligjit nr.10433, datë, 16.6.2011, “Për Inspektimin në Republikën e Shqipërisë”,

Motivi i hartimit

- ☐ Për plotësimin e kushteve sanitaro-veterinare për licensim (QKB).
- ☐ Për kontrollin/inspektimin e programuar ose për inspektimin jashtë programit, të planifikuar.

Subjekti/ objekt i tregëtimit të kafshëve të shoqërimit _____**Vendi/ Adresa:** / Rrethi _____/Bashkia _____ / Qarku _____**Përfaqësuesi ligjor/ administratori, Z/ Znj** _____**Sipërfaqja e subjektit :** _____m²**Nr. Tel** _____/ **E-mail** _____

Nr i veçantë i aprovuar: _____ AL/00/Kodi i Rrethit nga RUDA / 000, nr. aprovuar, i
serisë në regjisterin e autoritetit kompetent (*psh AL01/001*)

Shërbimi veterinar rajonal në DRVMB: _____

• TIPI i OBJEKTIT

- Dyqan i kafshëve të shoqërimit (tregëti me shumicë/pakicë) ☐ Po ☐ Jo
- Dyqan mbarshtimi për kafshët e shoqërimit ☐ Po ☐ Jo

DOKUMENTACIONI I PROVUES I SUBJEKTIT

Baza ligjore	Dokumentacioni Provues për aktivitetin	Vlerësim		VREJTJE Shëno të dhëna të kërkuara/ kostatuara
		Po	Jo	
1. Ligji nr.10465, datë, 29.9.2011 “Për Shërbimin Veterinar në Republikën e Shqipërisë” të ndryshuar, neni 137; 2. Ligji nr.10081, dt.23.2.2009 “Për Licencat Autorizimet, dhe Lejet në Republikën e Shqipërisë”, sipas Shtojcës , “fusha II”; 3. VKM, nr.538, dt.26.5.2009. “Për licensat, lejet që trajtohen nëpërmjet QKB dhe disa rregullave të tjera, nën ligjore të përbashkëta”, Kategoria II.3 “Rritja dhe Tregtimi i kafshëve”, pika 2, germa “c”, 4. Ligji nr.10433, dy.16.06.2011 “Për Inspektimin në Republikën e Shqipërisë”.	Dokumenti i QKB			
5. Legjislacioni sipërcituar, sipas pikës 1-4.	Plan vendosje e subjektit të miratuar nga KKRT,			
6. Legjislacioni sipërcituar, sipas pikës 1-4.	Dokumenti i pronësisë, ose kontrata e pronësisë ose e qirasë së dyqanit të kafshëve të shoqërimit.			
7. Legjislacioni sipërcituar, sipas pikës 1-4.	Mjeku veteriner i certifikuar për tregëtimin e kafshëve të shoqërimit (dëshminë e kualifikimit) dhe i regjistruar në UPMV . Në këtë rast, pronari ose kontrata me mjekun veterinar, të punësuar.			

A- TË DHËNA TË PËRGJITHËSHME

- Rugët e shkarkimit të ujit Po ☐ Jo ☐
- Furnizimi me ujë: rrugët -rrjeti hidrik Po ☐ Jo ☐
- Impiant qëndror për furnizimin me ujë të ngrohtë Po ☐ Jo ☐

B-KUSHTET SANITARO-VETERINARE PËR SUBJEKTET E TREGËTIMIT TË KAFSHEVE TË SHOQËRIMIT

Baza ligjore	Kushtet strukturore dhe higjieno, sanitaro-veterinaro që zbatohen në ambientet e tregëtimit të kafshëve të shoqërimit	Vlerësimi		VREJTJE Shëno të dhëna të kërkuara/ kostatuara
		Po	Jo	
1. Kreu IV, Seksioni 1, neni 65, 66, i Ligjit, nr.10465, datë 29.9.2011 “Për Shërbimin Veterinar në Republikën e Shqipërisë”, të ndryshuar; 2. Udhëzimi Nr. 22, dt. 25.11.2010, “Për kushtet e përgjithëshme dhe të veçanta, të higjienës, për stabilimentet e ushqimit dhe operatorët e biznesit ushqimor	Hapësira të domosdoshme në sipërfaqe për ushtrimin e veprimtarisë normale të punës: - dyqan jo më të vogël se 30 m ²			
3. Legjislacioni sipërcituar, sipas pikës 1-2.	Struktura e godinës së tregëtimit, me material, solid të qëndrueshëm, jo koroziv e të papërshkueshëm nga lagështira,			
4. Legjislacioni sipërcituar, sipas pikës 1-2.	sigurohet ndarja fizike e ambienteve të punës të ndara nga ambientet e tjera për: - ambientin (zyra), për pritjen e pronarëve të kafshëve të shoqërimit, personave fizik apo juridik, për tregëtimin e kafshëve të shoqërimit;			
5. Legjislacioni sipërcituar, sipas pikës 1-2.	-si dhe ambientin për mbajtjen dokumentacionit detyrues, të blerjeve dhe shitjeve të kafshëve të shoqërimit (regjistrat, certifikatat e lëvizjes së kafshëve të shoqërimit, etj).			
6. Legjislacioni sipërcituar, sipas pikës 1-2.	-Ambjenti për mbajtjen e kafshëve të shoqërimit.			
7. Legjislacioni sipërcituar, sipas pikës 1-2.	Ambjentet e shërbimit sanitar			
8. Legjislacioni sipërcituar, sipas pikës 1-2.	-dyshmeja e dyqanit me material të qëndrueshëm, jo koroziv, funksionale dhe lehtësisht e pastrueshme dhe e dizinfektueshme.			

9. Legjislacioni sipërcituar, sipas pikës 1-2.	-tavanet me material të qëndrueshëm dhe solid.			
10. Legjislacioni sipërcituar, sipas pikës 1-2.	-dyert me strukturë të qëndrueshme të pa përshkueshme, që lahen dhe dizinfektohen.			
11. Legjislacioni sipërcituar, sipas pikës 1-2.	-rrjeta mbrojtëse në dritare kundër insekteve.			
12. Legjislacioni sipërcituar, sipas pikës 1-2.	-ajri i përshtatshëm dhe i ventilueshëm.			
13. Legjislacioni sipërcituar, sipas pikës 1-2.	-Ndriçim natyral dhe artificial.			
14. Legjislacioni sipërcituar, sipas pikës 1-2.	-sigurohet hyrja e personave të pa autorizuar në objekt.			
15. Legjislacioni sipërcituar, sipas pikës 1-2.	-dhoma e gardierobës për personelin si dhe tualeti.			
16. Legjislacioni sipërcituar, sipas pikës 1-2.	-mjetet teknike sanitare, të mbrojtjes në punë, pajisjet zjarrfikëse.			
17. Legjislacioni sipërcituar, sipas pikës 1-2.	-hapësirat e dyqanit, të mbrojtura nga drita direkte e diellit, nga lagështira dhe të ketë temperatura normale dhe të jenë të kondicionuar.			
2. Neni 66, 73, 74 dhe 76 i Ligjit Nr.10465 dt 29.09.2011 “Për Shërbimin Veterinar në Republikën e Shqipërisë” të ndryshuar.	Kërkesat/ kushtet që zbatohen nga pronari i tregëtimit (dyqanit) të kafshëve të shoqërit			
2.1. Legjislacioni sipërcituar, sipas pikës 2.	T'u sigurojë kafshëve lëvizjen e nevojshme në ambientet e dyqanit.			
2.2. Legjislacioni sipërcituar, sipas pikës 2.	Të sigurojë që kafshët në ambientet e dyqanit, nuk mbarështohen në errësirë të plotë dhe të përhershme ose të lidhur gjithë kohës.			
2.3. Legjislacioni sipërcituar, sipas pikës 2.	Të sigurojë që kafshët të mos mbahen në hapsira të ngushta dhe strehime me lloje të tjera të kafshëve të papajtueshme me njëra-tjetrën ose të kafshëve të të njëjtit lloj, të cilat mund të çojnë në rritje të agresivitetit, stresit dhe tensionit;			
2.4. Legjislacioni sipërcituar, sipas pikës 2.	Të sigurojë vendin, kushtet dhe një mikroklimë të përshtatshme të qëndrimit, në përputhje me nevojat e kafshës, si dhe hapësirën e nevojshme të shtrirjes dhe akomodimit dhe lirinë e lëvizjes.			
2.5. Legjislacioni sipërcituar, sipas pikës 2.	Të sigurojë ushqim dhe ujë në sasi të mjaftueshme dhe qasje të lirë në vendet ku ushqehet dhe pi ujë.			

2.6. Legjislacioni sipërcituar, sipas pikës 2.	Të sigurojë pajisje të përshtatshme për ushqim dhe pirjen e ujit, të vendosura në mënyrë që të shmangin kontaminimin e tyre, dëmtimet e streset dhe të ulin në minimum konkurrencën agresive mes kafshëve.			
2.7. Legjislacioni sipërcituar, sipas pikës 2.	Të sigurojë që kafshët e mbajtura në mjediset e lokaleve të mos paraqesin rrezik për jetën e njerzëve.			
2.8. Legjislacioni sipërcituar, sipas pikës 2.	Të parandalojnë riprodhimin e pa dëshiruar të kafshëve të shoqërimit, duke vlerësuar veçoritë e tyre fiziologjike, anatomike dhe të sjelljes.			
2.9. Legjislacioni sipërcituar, sipas pikës 2.	Të mbajnë paster ambientet e dyqanit dhe të mbajnë regjister të dezinfektimit të ambienteve të tyre.			
2.10. Legjislacioni sipërcituar, sipas pikës 2.	Janë të detyruar të sigurojnë për zbatimin e rregullave të mbrojtjes dhe mirëqenies së kafshëve .			
3. Neni 12, 51 dhe 66 i Ligjit nr.10465 dt 29.09.2011 “Për Shërbimin Veterinar në Republikën e Shqipërisë” të ndryshuar.	Dokumentacioni i mbajtur në subjektin e tregëtimit të kafshëve të shoqërimit			
3.1. Legjislacioni sipërcituar, sipas pikës 3.	Kafshët të jenë të pajisura me pasaportë mjekësore veterinare brenda 6 javëve nga lindja, ku janë të shënuar vaksinimet dhe trajtimet mjekësore dhe anti parazitare të lëshuar nga një klinikë ose spital veterinar i licensuar.			
3.2. Legjislacioni sipërcituar, sipas pikës 3.	Kafshët që tregëtohen duhet të jenë të identifikuara sipas legjislacionit në fuqi, brenda 14 ditëve nga lindja.			
3.3. Legjislacioni sipërcituar, sipas pikës 3.	Regjistrat tip të miratuar, të hyrjeve dhe daljeve të kafsheve të blera dhe të shitura			
3.4. Legjislacioni sipërcituar, sipas pikës 3.	Regjistrin tip të miratuar të trajtimeve me PMV-të e përdorura.			

C-KUSHTET HIGJENO– SANITARE DHE TRAJNIMI I STAFIT

- Dhoma (garderobera) për punonjësit: Po ☐ Jo ☐
- Veshje pune për punonjësit: Po ☐ Jo ☐
- Librezat shëndetsore të personelit: Po ☐ Jo ☐
- Trainimi i stafit: Po ☐ Jo ☐

Shënime:

Rekomandime mbi gjetjet e kostatuara

1.

2.

3.

4.

5.

6.

Afati i masës

- Ky protokoll është i detyrueshëm të mbahet jo më pak se 2 herë në vit për çdo subjekt të regjistruar dhe të monitoruar nga sektori i shërbimit veterinar në DRVMB. Në rast të problematikës të hasur dhe vlerësimit të riskut frekuenca e inspektimit/kontrollit rritet nga autoriteti kompetent (AKVMB).

- Ky dokument mbahet në 5 kopje: kopja origjinale mbahet nga veterineri zyrtar, një kopje i dorëzohet subjektit, një kopje, qëndron në sektorin veterinar të DRVMB-së dhe një në AKVMB. Kopja e pestë shoqëron dokumentacionin për licensim, që përcillet nga i AKVMB në ministri.

- Protokoll- kontrollat e mbajtura dorëzohen nga AKVMB-ja brenda 5 ditëve në MBZHR, nga dita e inspektimit, në rastin kur ky protokoll- kontroll është i hartuar për miratimin e licencës të subjektit që kryen aktivitet tregëtar në fushën e veterinarisë. Ky protokoll (*listë verifikimi*) shoqëron dokumentat standarte të procedurës së inspektimit të AKVMB.

Për sa mësipër nënshkruhet nga:

**Përfaqesuesi i subjektit të tregëtimit
të kafshëve të shoqërimit**

(emër mbiemër firma)

Grupi i inspektimit ose kontrollit

1.

2.

3.

4.

(emër mbiemër firma vula)

URDHËR**Nr. 259, datë 3.5.2023****PËR DISA NDRYSHIME NË URDHRIN
NR. 685, DATË 19.12.2019, “PËR
MIRATIMIN E RREGULLORES PËR
PËRCAKTIMIN E KUSHTEVE
SHËNDETËSORE DHE KARANTINORE
TË DISA SPECIE ZOGJSH”**

Në mbështetje të nenit 102, pika 4 e Kushtetutës, pikës 2, të nenit 51, nenit 72 dhe germës “c” të nenit 129, të ligjit nr. 10465, datë 29.9.2011, “Për shërbimin veterinar në Republikën e Shqipërisë”, të ndryshuar,

URDHËROJ:

1. Miratimin e disa ndryshimeve në urdhrin nr. 685, datë 19.12.2019, “Për miratimin e rregullore për përcaktimin e kushteve shëndetësore dhe karantinore të disa specie zogjsh”, sipas tekstit bashkëlidhur.

2. Për zbatimin e këtij urdhri, ngarkohet Drejtoria e Përgjithshme e Zhvillimit në Fushën e Sigurisë Ushqimore, Veterinarisë, Mbrojtjes së Bimëve dhe Peshkimit, Autoriteti Kombëtar i Veterinarisë dhe Mbrojtjes së Bimëve dhe Autoriteti Kombëtar i Ushqimit.

Ky urdhër hyn në fuqi menjëherë dhe botohet në Fletoren Zyrtare.

**MINISTËR I BUJQËSISË DHE
ZHVILLIMIT RURAL
Frida Krifca**

Në Rregulloren “Për përcaktimin e kushteve shëndetësore dhe karantinore të disa specie zogjsh”, bëhen këto ndryshime si më poshtë vijon:

Neni 1

Në nenin 8, shkronja ‘b’ ndryshon me këtë përmbajtje:

“b) Të njoftojë pikën e inspektimit kufitar 24 orë para datës së mbërritjes së ngarkesës në mënyrë

elektronike ose duke u paraqitur fizikisht importuesi apo përfaqësuesi i ngarkesës në fjalë dhe duke plotësuar në PIK dokumentin veterinar për importin dhe tranzitin (DVIT) në territorin e vendit tonë”.

Neni 2

Në nenin 10, shkronja “b” ndryshon me këtë përmbajtje:

“b. Personi përgjegjës për objektin e miratuar të karantinës ose qendrës së destinacionit duhet të njoftojë brenda 1 dite pune nga data e mbërritjes së ngarkesës, veterinerin zyrtar përgjegjës të miratimit të objektit karantinor ose qendrës në vendin e destinacionit të mbërritjes së dërgesës”.

URDHËR**Nr. 273, datë 5.5.2023****PËR DISA MASA MBROJTËSE NDAJ
SËMUNDJES SË INFLUENCËS AVIARE
ME PATOGJENITET TË LARTË TË
SHPENDËVE, TË SHFAQUR NË
SHTETIN E ITALISË**

Mbështetur në nenin 102, pika 4 e Kushtetutës, neni 43, i ligjit nr. 10465, datë 29.9.2011, “Për shërbimin veterinar në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar, si dhe informacioni i përditësuar, i marrë nga faja zyrtare e Organizatës Ndërkombëtare të Mbrojtjes së Shëndetit të Kafshëve (OIE),

URDHËROJ:

1. Ndalimin e importit dhe tranzitimit për në territorin e Republikës së Shqipërisë, të:

- a) shpendëve të gjallë shtëpiakë dhe të egër;
- b) zogjtë 24-orësh;
- c) shpendë dekorativë;
- ç) materialit biologjik të shpendëve;
- d) vezët e shpendëve;
- dh) mishi i shpendëve;
- e) nënproduktet e shpendëve.

Nga shteti i Italisë sipas tabelës së mëposhtme:

Nr.	Ndarja administrative e nivelit 1	Ndarja administrative e nivelit 2	*Ndarja administrative e nivelit 3
1.	Emilia-Romagna	Forlì - Cesena	Cesena
2.	Lombardia	Brescia	Isorella
3.	Lombardia	Brescia	Pavone Del Mella
4.	Lombardia	Brescia	Gottolengo
5.	Lombardia	Brescia	Milzano
6.	Lombardia	Brescia	Pralboino
7.	Lombardia	Brescia	Gambara
8.	Lombardia	Brescia	Remedello
9.	Lombardia	Brescia	Calvisano
10.	Lombardia	Brescia	Pozzolengo
11.	Lombardia	Brescia	Cigole
12.	Lombardia	Como	Sorico
13.	Lombardia	Cremona	Casalmorano
14.	Lombardia	Cremona	Grontardo
15.	Lombardia	Mantua	Roverbella
16.	Lombardia	Mantua	Medole
17.	Lombardia	Mantua	Asola
18.	Lombardia	Mantua	Goito
19.	Lombardia	Mantua	Ceresara
20.	Lombardia	Mantua	Volta Mantovana
21.	Lombardia	Mantua	Guidizzolo
22.	Lombardia	Mantua	Pegognaga
23.	Lombardia	Mantua	Acquanegra Sul Chiese
24.	Lombardia	Mantua	Piubega
25.	Lombardia	Pavia	Arena Po
26.	Piemonte	Cuneo	Pianfei
27.	Sardegna	Cagliari	Cagliari
28.	Toscana	Florence	Scandicci
29.	Toscana	Florence	Campi Bisenzio
30.	Toscana	Prato	Vernio
31.	Toscana	Prato	Montemurlo
32.	Toscana	Lucca	Pietrasanta
33.	Veneto	Padua	Lozzo Atestino
34.	Veneto	Verona	Vigasio
35.	Veneto	Padua	Santa Margherita d' Adige
36.	Veneto	Padua	Ponso
37.	Veneto	Padua	Ospedaletto Euganeo
38.	Veneto	Padua	Vighizzolo d' Este
39.	Veneto	Padua	Casale Di Scodosia
40.	Veneto	Padua	Saletto
41.	Veneto	Rovigo	San Bellino
42.	Veneto	Verona	Casaleone
43.	Veneto	Verona	Isola Della Scala
44.	Veneto	Verona	San Bonifacio
45.	Veneto	Verona	Verona
46.	Veneto	Verona	San Giovanni Lupatoto
47.	Veneto	Verona	Erbè
48.	Veneto	Verona	Buttapietra
49.	Veneto	Verona	Salizzole
50.	Veneto	Verona	Bovolone
51.	Veneto	Verona	Zimella
52.	Veneto	Verona	Pescantina
53.	Veneto	Verona	Cologna Veneta
54.	Veneto	Verona	Veronella
55.	Veneto	Verona	Roverchiara

56.	Veneto	Verona	Bonavigo
57.	Veneto	Verona	Pressana
58.	Veneto	Verona	Isola Rizza
59.	Veneto	Verona	Cerea
60.	Veneto	Verona	Terrazzo
61.	Veneto	Verona	Mozzecane
62.	Veneto	Verona	Albaredo d' Adige
63.	Veneto	Verona	Cazzano Di Tramigna
64.	Veneto	Verona	Illasi
65.	Veneto	Verona	Oppeano
66.	Veneto	Verona	Trevenzuolo
67.	Veneto	Vicenza	Villaga
68.	Veneto	Vicenza	Noventa Vicentina
69.	Veneto	Vicenza	Montegalda
70.	Veneto	Vicenza	Castegnero
71.	Veneto	Vicenza	Albettone
72.	Veneto	Vicenza	Sossano
73.	Veneto	Vicenza	Orgiano
74.	Veneto	Vicenza	Campiglia Dei Berici
75.	Veneto	Vicenza	Longare
76.	Veneto	Vicenza	Camisano Vicentino
77.	Veneto	Vicenza	Pojana Maggiore

Shënime. Simboli () nënkupton zonën e infektuar që bllokohet.*

2. Certifikata veterinare të garantojë origjinën e ngarkesës së ardhur.

3. Autoriteti Kombëtar i Ushqimit të informojë rregullisht Drejtorinë e Përgjithshme të Zhvillimit në Fushën e Sigurisë Ushqimore, Veterinarisë, Mbrojtjes së Bimëve dhe Peshkimit dhe Autoritetin Kombëtar të Veterinarisë dhe Mbrojtjes së Bimëve, për çdo ngarkesë të shpendëve të gjallë shtëpiakë dhe të egër, zogjtë 24-orësh, shpendë dekorativë, materialit biologjik, vezët e shpendëve, mishi i shpendëve dhe nënproduktet e shpendëve që vijnë nga vendet e sipërcituara në pikën 1.

4. Urdhri nr. 591, datë 12.12.2022, “Për disa masa mbrojtëse ndaj sëmundjes së influencës aviare me patogjenitet të lartë të shpendëve, të shfaqur në shtetin e Italisë”, shfuqizohet.

5. Për zbatimin e këtij urdhri, ngarkohen Drejtoria e Përgjithshme e Zhvillimit në Fushën e Sigurisë Ushqimore, Veterinarisë, Mbrojtjes së Bimëve dhe Peshkimit, Drejtoria e Politikave Veterinare, Autoriteti Kombëtar i Veterinarisë dhe Mbrojtjes së Bimëve dhe Autoriteti Kombëtar i Ushqimit.

Ky urdhër hyn në fuqi menjëherë dhe botohet në Fletoren Zyrtare.

MINISTËR I BUJQËSISË DHE
ZHVILLIMIT RURAL
Frida Krifca

VENDIM

Nr. 19, datë 4.4.2023

NË EMËR TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë,
e përbërë nga:

Holta Zaçaj	kryetare;
Marsida Xhaferllari	anëtare;
Fiona Papajorgji	anëtare;
Elsa Toska	anëtare;
Sandër Beci	anëtar;
Ilir Toska	anëtar;
Genti Ibrahim	anëtar;
Marjana Semini	anëtare;
Sonila Bejtja	anëtare,

me sekretare Belma Lleshi, më datë 4.4.2023 mori në shqyrtim në seancë plenare mbi bazë të dokumenteve çështjen nr. 29 (A) 2022 të Regjistrit Themeltar, që u përket:

KËRKUES: Agron Laçaj

SUBJEKT I INTERESUAR: Prokuroria e Përgjithshme

OBJEKTI: Shfuqizimi i vendimeve nr. 30, datë 10.3.2022, dhe nr. s'ka, datë 18.3.2022, të Gjykatës së Apelit Shkodër; nr. 00-2022-787, datë 5.7.2022, dhe nr. 00-2022-901, datë 14.7.2022, të Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë,

si të papajtueshme me Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë.

Dërgimi i çështjes për rigjykim në Gjykatën e Apelit Shkodër, me tjetër trup gjykues.

BAZA LIGJORE: nenet 42, 131, pika 1, shkronja “F” dhe 134, pika 1, shkronja “I”, të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë; neni 6 i Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (KEDNJ); nenet 27–30, 39, 42 e vijues të ligjit nr. 8577, datë 10.2.2000, “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar (ligji nr. 8577/2000).

GJYKATA KUSHTETUESE,

pasi dëgjoi relatorin e çështjes Sonila Bejtja, mori në shqyrtim parashtrimet me shkrim të kërkuarit, i cili ka kërkuar pranimin e kërkesës, prapësimet e subjektit të interesuar, Prokurorisë së Përgjithshme, që ka kërkuar pranimin pjesërisht të kërkesës, si dhe diskutoi çështjen në tërësi,

VËREN:

I

Rrethanat e çështjes

1. Në vitin 1999 Prokuroria pranë Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Shkodër ka regjistruar procedimin penal nr. 245 në ngarkim të kërkuarit, duke e akuzuar për kryerjen e veprave penale “Vrasja me dashje” dhe “Mbajtja pa leje e armëve luftarake”, të parashikuara nga nenet 76 dhe 278, paragrafi 2, të Kodit Penal (KP).

2. Me vendimin nr. 226, datë 25.7.2000, Gjykata e Rrethit Gjyqësor Shkodër ka vendosur: *“Deklarimin fajtor të të pandehurit Agron Lan Laçaj për kryerjen e veprës penale “Vrasje me dashje”, parashikuar nga neni 76 i Kodit Penal dhe dënimin e tij me 20 (njëzet) vjet burgim. Deklarimin fajtor të të pandehurit Agron Lan Laçaj për kryerjen e veprës penale “Vrasje me dashje”, parashikuar nga neni 76 i Kodit Penal dhe dënimin e tij me 20 (njëzet) vjet burgim. Deklarimin fajtor të të pandehurit Agron Lan Laçaj për kryerjen e veprës penale “Mbajtja pa leje e armëve luftarake”, parashikuar nga neni 278/2 i KP-së dhe dënimin e tij me 2 (dy) vjet burgim. Në aplikim të nenit 55 të KP-së, përfundimisht dënimin e të pandehurit Agron Lan Laçaj me 25 (njëzet e pesë) vjet burgim.”*

3. Gjykata e Apelit Shkodër, me vendimin nr. 159, datë 15.12.2000, ka vendosur: *“Prishjen e*

vendimin nr. 226, datë 25.7.2000 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Shkodër dhe dërgimin e çështjes për rigjykim në atë gjykatë, me tjetër trup gjykues.”

4. Në rigjykim, Gjykata e Rrethit Gjyqësor Shkodër, me vendimin nr. 110 (51-2012-1276), datë 28.2.2012, ka vendosur deklarimin të pafajshëm të kërkuarit për veprat penale “Vrasja” në dëm të shtetasve S.R. dhe L.H. dhe “Prodhiimi dhe mbajtja pa leje e armëve luftarake”, të parashikuara nga nenet 76 dhe 278/2 të KP-së, si dhe konstatimin e shuarjes së masës së sigurimit personal në burg të caktuar ndaj tij me vendimin nr. 2, datë 2.3.2000 të Gjykatës së Apelit Shkodër. Gjykata ka arsyetuar, ndër të tjera, se dëshmitë e shtetasve L.L. dhe K.L. janë marrë në shkelje të dispozitave ligjore, çka passjell shkelje të procesit të rregullt ligjor, se kërkuari ka vepruar në kushtet e mbrojtjes së nevojshme dhe se veprimi kryesor e vendimtar për realizimin e vrasjes nuk provohet se është kryer prej tij.

5. Mbi ankimin e prokurorit, me vendimin nr. 199, datë 17.4.2014, Gjykata e Apelit Shkodër ka vendosur ndryshimin e vendimit nr. 110 (51-2012-1276), datë 28.2.2012 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Shkodër, duke deklaruar kërkuarin fajtor për kryerjen e veprave penale “Vrasja me dashje” në dëm të shtetasve S.R. dhe L.H. dhe “Prodhiimi dhe mbajtja pa leje e armëve luftarake”, të parashikuara nga nenet 76 dhe 278/2 të KP-së, dhe në zbatim të nenit 55 të KP-së e ka dënuar atë përfundimisht me 25 vjet burgim.

6. Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë në dhomën e këshillimit, me vendimin nr. 00-2016-26, datë 14.1.2016, ka vendosur mospranimin e rekursit të kërkuarit.

7. Më datë 31.5.2017 kërkuari i është drejtuar Gjykatës Kushtetuese (Gjykata) me kërkesë për shfuqizimin e vendimeve të gjykatave të zakonshme. Me vendimin nr. 67, datë 10.11.2017, Gjykata ka vendosur shfuqizimin si të papajtueshëm me Kushtetutën të vendimit nr. 00-2016-26, datë 14.1.2016 të Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë dhe dërgimin e çështjes për rishqyrtim në atë gjykatë. Gjykata ka vlerësuar se në kushtet kur për çështjen e fajësisë kishte dy vendime diametralisht të kundërta dhe pretendimet e kërkuarit përfshiheshin brenda juridiksionit të Gjykatës së Lartë, kjo e fundit, në respektim të standardit të arsyetimit të vendimit, duhet t’u kishte dhënë përgjigje dhe të shprehej për to, në

respektim të rolit të saj kontrollues dhe parimit të subsidiaritetit (*shih vendimin nr. 67, datë 10.11.2017 të Gjykatës Kushtetuese, paragrafët 18-21*).

8. Në rigjykim, Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë, me vendimin nr. 00-2022-1 (8), datë 14.1.2022, ka vendosur prishjen e vendimit nr. 199, datë 17.4.2014 të Gjykatës së Apelit Shkodër dhe kthimin e çështjes për rishqyrtim në atë gjykatë, me tjetër trup gjykues.

9. Më datë 19.1.2022 kërkuesi i është drejtuar Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Shkodër me kërkesë për konstatimin e humbjes së fuqisë së masës së sigurimit personal “Arresti në burg” të caktuar ndaj tij, duke pretenduar se në kushtet kur vendimi i fajësisë nr. 199, datë 17.4.2014 i Gjykatës së Apelit Shkodër është shfuqizuar me vendimin nr. 00-2022-1 (8), datë 14.1.2022 të Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë, prodhon efekte vendimi nr. 110 (51-2012-1276), datë 28.2.2012 i Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Shkodër, përmes të cilit ai është deklaruar i pafajshëm dhe është shuar masa e sigurimit personal e vendosur me vendimin nr. 2, datë 2.3.2000 të Gjykatës së Apelit Shkodër.

10. Me vendimin nr. 36 (126), datë 20.1.2022, Gjykata e Rrethit Gjyqësor Shkodër ka konstatuar moskompetencën e saj për të vendosur për këtë kërkesë, duke ia kaluar atë Gjykatës së Lartë, si gjykata pranë së cilës ndodheshin aktet e dosjes gjyqësore.

11. Me vendimin nr. 00-2022-75, datë 10.2.2022, Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë ka vendosur dërgimin e akteve Gjykatës së Apelit Shkodër, si gjykata kompetente për shqyrtimin e masës së sigurimit, konkretisht trupit gjykues që do të shqyrtonte çështjen në themel, pasi në momentin e paraqitjes së kërkesës aktet ndodheshin në atë gjykatë. Kërkesa e kërkuesit për konstatimin e humbjes së fuqisë së masës së sigurimit personal është marrë në shqyrtim nga Gjykata e Apelit Shkodër më datë 10.3.2022, në seancë gjyqësore në prani të avokatit mbrojtës dhe të prokurorit, pasi kërkuesi vullnetarisht ka zgjedhur të mos jetë i pranishëm. Në kuadër të kërkesave paraprake, krahas konstatimit të humbjes së fuqisë së masës, për shkak se në kushtet e prishjes nga Gjykata e Lartë të vendimit të Gjykatës së Apelit Shkodër për fajësinë e kërkuesit prodhon efekte vendimi i pafajësisë, prokuroria ka kërkuar edhe caktimin e masës “Arresti në burg” ndaj tij, duke vlerësuar, ndër të tjera, se: ekziston një

dyschim i arsyeshëm i bazuar në prova për kryerjen e veprës penale për të cilën është akuzuar dhe se ai është autor i kësaj veprë penale; vepra penale “Vrasja me dashje”, e parashikuar nga neni 76 i KP-së, dënohet me burgim nga 10 – 20 vjet; nuk ekzistojnë shkaqe padënueshmërie ose të shuarjes së veprës penale; ekzistojnë shkaqe të rëndësishme që vënë në rrezik marrjen dhe vërtetësinë e provës; ekziston rreziku i ikjes së të pandehurit, me qëllim shmangien nga përgjegjësia penale; ekziston rreziku që për shkak të rrethanave të faktit dhe personalitetit të të pandehurit, ai të kryejë krime të rënda ose të të njëjtit lloj me atë për të cilin po procedohet.

12. Me vendimin nr. 30, datë 10.3.2022, Gjykata e Apelit Shkodër ka vendosur: “1. Konstatimin e faktit se masa e sigurimit “Arrest në burg” e caktuar ndaj kërkuesit Agron Laçaj me vendimin nr. 2, datë 2.3.2000 të Gjykatës së Apelit Shkodër është shuar me vendimin nr. 110 (51-2012-1276), datë 28.2.2012 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Shkodër. 2. Caktimin e masës së sigurimit personal “Arrest në burg”, të parashikuar nga neni 238 i Kodit të Procedurës Penale për të pandehurin Agron Laçaj. 3. Rrëzimin e kërkesës për lirimin e kërkuesit Agron Laçaj.”.

13. Për rekursin e kërkuesit ndaj vendimit të lartpërmendur të Gjykatës së Apelit Shkodër, Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë, me vendimin nr. 00-2022-787, datë 5.7.2022, ka vendosur mospranimin.

14. Gjatë seancës për shqyrtimin e çështjes penale në ngarkim të tij nga Gjykata e Apelit Shkodër, pas kthimit për rigjykim nga Gjykata e Lartë, kërkuesi ka kërkuar shuarjen e masës së sigurisë të vendosur me vendimin nr. 30, datë 10.3.2022 të kësaj gjykate, duke pretenduar humbjen e fuqisë së saj që nga data 13.3.2022, për shkak se vendimi për caktimin e masës nuk i është komunikuar dhe se ai nuk është marrë në pyetje brenda 72 orësh nga marrja e saj. Me vendimin e ndërmjetëm nr. s’ka, datë 18.3.2022, Gjykata e Apelit Shkodër ka vendosur rrëzimin e kërkesës.

15. Kërkuesi ka ushtruar rekurs kundër vendimit të lartpërmendur, për të cilin Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë, me vendimin nr. 00-2022-901, datë 14.7.2022, ka vendosur mospranimin.

16. Më datë 7.11.2022 kërkuesi i është drejtuar Gjykatës, duke kërkuar shfuqizimin si antikushtetuese të vendimeve nr. 30, datë 10.3.2022

të Gjykatës së Apelit Shkodër dhe nr. 00-2022-787, datë 5.7.2022 të Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë për caktimin e masës së sigurimit personal “Arresti në burg”.

17. Po kështu, më datë 16.11.2022, ai i është drejtuar sërish Gjykatës, duke kërkuar edhe shfuqizimin e vendimeve nr. s’ka, datë 18.3.2022 të Gjykatës së Apelit Shkodër dhe nr. 00-2022-901, datë 14.7.2022 të Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë.

18. Bazuar në nenin 1 të ligjit nr. 8577/2000, nenin 57 të Kodit të Procedurës Civile, si dhe nenin 19, pika 2, të Rregullores për Procedurat Gjyqësore të Gjykatës, me vendimin e datës 15.12.2022, Kolegji i Gjykatës ka vendosur bashkimin e çështjeve në një të vetme me nr. 29 (A) të Regjistrit Themeltar.

II

Pretendimet në Gjykatën Kushtetuese

19. **Kërkuesi** ka parashtruar, në mënyrë të përmbledhur, se i janë cenuar:

19.1 *Liria personale*, e garantuar nga nenet 27 e 28 të Kushtetutës dhe neni 5, pikat 1, shkronja “c”, 2 dhe 3, i KEDNJ-së, pasi:

19.1.1 Ndodhet i izoluar për efekt të zbatimit të një mase sigurimi personal të dhënë në kundërshtim me ligjin. Liria e tij personale është kufizuar pa vendim gjykatë, në shkelje të Kushtetutës, KEDNJ-së, si dhe vendimeve unifikuese nr. 4, datë 24.6.2009 dhe nr. 7, datë 14.10.2011 (*vendimi unifikues nr. 7/2011*) të Kolegjeve të Bashkuara të Gjykatës së Lartë (KBGJL). Me shfuqizimin nga Gjykata e Lartë të vendimit të Gjykatës së Apelit Shkodër që e ka deklaruar fajtor, prodhon efekte vendimi i pafajësisë i gjykatës së rrethit, i cili është i ekzekutueshëm në zbatim të nenit 462, pika 2, të Kodit të Procedurës Penale (KPP) dhe përmes të cilit është liruar nga ambientet e paraburgimit edhe herën e parë. Gjykata e apelit nuk ka çelur hetimin gjyqësor dhe nuk ka marrë ose shqyrtuar ndonjë provë, ndërsa Gjykata e Lartë nuk ka pranuar rekursin, pavarësisht se në to ngriheshin pretendime për shkelje të rënda procedurale dhe zbatim të gabuar të ligjit procedural me rëndësi për njësimin ose zhvillimin e praktikës gjyqësore.

19.1.2 Kërkesa për konstatimin e shuarjes së masës fillestare duhej të ishte bërë nga prokurori

gjatë shqyrtimit të çështjes së themelit nga Gjykata e Lartë dhe shuarja e masës duhej të ishte konstatuar nga kjo gjykatë. Në momentin e shfuqizimit nga Gjykata e Lartë të vendimit të fajësisë, bazuar në dispozitat e KPP-së dhe ligjin nr. 8331, datë 21.4.1998, “Për ekzekutimin e vendimeve penale”, të ndryshuar (*ligji nr. 8331/1998*), prokurori duhej t’i kishte komunikuar urdhërarrestin, ndërsa gjykata duhej ta kishte marrë në pyetje brenda 72 orësh. Moskryerja e këtyre veprimeve ka bërë që masa e sigurimit të humbasë fuqinë. Për rrjedhojë, prokurori duhej të nxirrte menjëherë urdhrin e ekzekutimit për lirim të tij nga ambientet e IEVP-së.

19.2 *E drejta për proces të rregullt ligjor* në drejtim të:

19.2.1 *Parimit të sigurisë juridike* të lidhur me *pritshmëritë e ligjshme*, për shkak të caktimit të masës së sigurimit personal “Arresti në burg”, ndërkohë që është në fuqi vendimi i pafajësisë.

19.2.2 *Së drejtës së aksesit*, pasi Gjykata e Lartë duhej ta kishte kaluar çështjen për shqyrtim në seancë gjyqësore dhe të jepte përgjigje në seancë për pretendimet e ngritura në rekurs.

19.2.3 *Standardit të arsytimit të vendimit*, pasi, nga njëra anë, Gjykata e Apelit Shkodër pranon humbjen e fuqisë së masës së vendosur me vendimin nr. 2, datë 2.3.2000 të saj, nga ana tjetër e cakton sërish atë, në interpretim të gabuar të vendimit unifikues nr. 7/2011 të KBGJL-së. Arsytimi i saj është keqdashës në raport me vendimin unifikues, pasi e mbështet vendimmarrjen mbi baza hipotetike, imagjinatë dhe prezumime të përgjithshme, pa bërë dallim për rastin konkret e pa marrë parasysh vendimin e pafajësisë. Nga ana tjetër, Gjykata e Lartë nuk u ka dhënë përgjigje pretendimeve të ngritura në rekurs. Formulimi i vendimmarrjes së saj nuk përbën arsyetim, pasi referimi i dispozitës ligjore nuk zëvendëson mendimin e gjyqtarit me atë të ligjvënësit. Arsytimi se rekursi nuk përmban shkaqe nga ato të parashikuara në ligj, nuk përcakton nëse janë analizuar shkaqet e parashtruara në të. Vendimi i saj është i paarsyetuar, alogjik dhe kontradiktor, pasi vendos mospranimin e rekursit, pavarësisht se shkaqet e parashtruara kishin të bënin me shkelje të të drejtave të tij themelore.

19.2.4 *Parimit të gjykimit nga një gjykatë e caktuar me ligj*, pasi prokurori nuk kishte kompetencë lëndore për të kërkuar caktimin sërish të masës së sigurimit

personal dhe kërkesa e tij nuk duhet të ishte pranuar nga gjykata e apelit. Po kështu, gjykata nuk duhet të kishte shqyrtuar kërkesën e prokurorit gjatë zhvillimit të seancës për shuarjen e masës së vendosur me vendimin nr. 2, datë 2.3.2000 të saj. Kjo shkelje nuk është rregulluar as nga Gjykata e Lartë.

19.2.5 *Parimit të gjykimit nga një gjykatë e paanshme*, pasi kërkesat e tij për konstatimin e humbjes së fuqisë së masës së vendosur me vendimin nr. 2, datë 2.3.2000 të Gjykatës së Apelit Shkodër, si dhe për shuarjen e masës së vendosur me vendimin nr. 30, datë 10.3.2022 të saj janë shqyrtuar nga i njëjti trup gjykues i Gjykatës së Apelit Shkodër.

19.2.6 *Barazisë së armëve dhe kontradiktoritetit*, pasi ai nuk është informuar për kërkesën e prokurorisë për caktimin e masës së sigurimit dhe arsyet e saj, duke mos iu dhënë mundësia të paraqesë pretendime e të dëgjohet. Ai është njoftuar nga gjykata e apelit vetëm për zhvillimin më datë 10.3.2022 të seancës gjyqësore për shqyrtimin e kërkesës së tij për konstatimin e humbjes së fuqisë së masës dhe nuk është njoftuar për kërkesën e paraqitur po atë ditë nga prokuroria për caktimin e saj. Kërkuesi nuk ka marrë pjesë në seancën e shqyrtimit të masës dhe as nuk është dëgjuar në lidhje me pretendimet e tij, në shkelje të nenit 259, pikat 1 dhe 2, të KPP-së. Pavarësisht se në seancë ka qenë i pranishëm mbrojtësi, ky i fundit kishte dijeni vetëm për marrjen në shqyrtim të kërkesës së tij për shuarjen e masës dhe jo të kërkesës së prokurorisë për caktimin e saj.

19.2.7 *Parimit ne bis in idem*, për shkak të rivendosjes së masës së sigurimit personal në kundërshtim me vendimin unifikues nr. 7/2011 të KBGJL-së, pasi nuk ka ndryshuar asnjë rrethanë nga dhënia e vendimit të pafajësisë.

20. Subjekti i interesuar, Prokuroria e Përgjithshme, ka prapësuar:

20.1 Pretendimi i kërkuesit për cenimin e *së drejtës për liri personale* është i pabazuar, pasi nuk arrin nivelin e një kërkimi kushtetues, ndaj duhet të rrëzohet. Për ligjshmërinë e caktimit rishtazi të masës së sigurimit, Gjykata e Lartë ka disponuar me vendim për mospranimin e rekursit, në zbatim të juridiksionit lëndor të saj për interpretimin e ligjit penal dhe procedural.

20.2 Pretendimi për cenimin e *parimit të sigurisë juridike* është i bazuar dhe duhet pranuar. Sipas praktikës gjyqësore të deritanishme, masa e

sigurimit nuk mund të caktohet për një fakt penal për të cilin individ i është shpallur i pafajshëm me vendim gjyqësor, edhe pse ky vendim nuk është i formës së prerë. Mbajtja e një qëndrimi të ndryshëm nga Gjykata e Apelit Shkodër dhe Gjykata e Lartë, pa ndjekur kjo e fundit procedurat për njësimin ose ndryshimin e praktikës gjyqësore, cenon në thelb këtë parim.

20.3 Për sa i përket pretendimit për cenimin e *së drejtës së aksesit*, ndërkohë që nuk rezulton që kjo e drejtë të jetë cenuar nga Gjykata e Apelit Shkodër, ajo është shkelur nga Gjykata e Lartë, në drejtim të aksesit substancial të kërkuesit në këtë gjykatë, për shkak se pretendimet e ngritura në rekurs duhej të ishin shqyrtuar në seancë gjyqësore, ku të vlerësohej nevoja për gjykim njësoj ose ndryshues të praktikës gjyqësore.

20.4 Ndonëse në vendimet e kundërshtuara kolegjet penale të Gjykatës së Lartë kanë arsyetuar në lidhje me kompetencën e gjykatës së apelit për shqyrtimin e kërkesës së prokurorit me objekt caktimin e masës së sigurimit personal, ato nuk përmbushin *standardin e arsyetimit të vendimit*, pasi nuk kanë arsyetuar në lidhje me thelbin e lirisë personale, duke mos i dhënë përgjigje pretendimit të kërkuesit nëse ndaj tij mund të caktohej një masë siguri personal në kushtet kur ishte në fuqi një vendim pafajësie.

20.5 Pretendimet e kërkuesit për cenimin e *parimit të gjykatës së caktuar me ligj*, për shkak të mungesës së kompetencës lëndore të Gjykatës së Apelit Shkodër në marrjen në shqyrtim të kërkesës së prokurorit për caktimin e masës, si dhe *parimit të gjykimit nga një gjykatë e paanshme* janë të pabazuara. Kompetenca e kësaj gjykate është njohur me vendimin unifikues nr. 7/2011 të KBGJL-së, sipas të cilit, gjatë fazës së gjykimit penal kompetente për shqyrtimin e masës është gjykata/trupi gjykues që shqyrton çështjen e themelit.

20.6 Gjykatat kanë respektuar *parimin e kontradiktoritetit*. Sipas nenit 244 të KPP-së, caktimi i masës së sigurimit bëhet nga gjykata në dhomën e këshillimit, ndërsa marrja në pyetje e personit të arrestuar, sipas nenit 248 të këtij kodi, bëhet në prani të palëve. Në seancën e datës 10.3.2022, për shqyrtimin e kërkesës për shuarjen e masës, ka qenë i pranishëm avokati i kërkuesit, i cili ka marrë dijeni gjatë seancës për kërkesën e prokurorit për caktimin e masës dhe ka pasur mundësinë e ushtrimit të së drejtës për ta kundërshtuar atë, duke

iu garantuar e drejta për t'u dëgjuar dhe për t'u mbrojtur. Pretendimi për shkelje të së drejtës për t'u dëgjuar, për shkak të mosmarrjes në pyetje brenda afatit 72 orësh nga caktimi i masës së sigurimit, është i pabazuar. Masa është caktuar në seancë gjyqësore në prani të palëve, ndërsa neni 248 i KPP-së gjen zbatim në rastin e parashikuar në nenin 244 të këtij kodi, kur masa është caktuar në dhomën e këshillimit, sipas ndryshimeve të bëra me ligjin nr. 35/2017 dhe, sipas ligjit të kohës, në seancë gjyqësore me pjesëmarrjen e vetme të prokurorit të çështjes.

III

Vlerësimi i Gjykatës Kushtetuese

A. Për legjitimitimin e kërkuarit

21. Çështja e legjitimitimit (*locus standi*) është vlerësuar nga Gjykata si një ndër aspektet kryesore që lidhet me inicimin e një procesi kushtetues. Sipas neneve 131, pika 1, shkronja “P” dhe 134, pikat 1, shkronja “I” dhe 2, të Kushtetutës, si dhe neni 71 të ligjit nr. 8577/2000, çdo individ, person fizik ose juridik, subjekt i së drejtës private dhe publike, mund të vërë në lëvizje Gjykatën për gjykimin përfundimtar të ankesave kundër çdo akti të pushtetit publik ose vendimi gjyqësor, që cenon të drejtat dhe liritë themelore të garantuara në Kushtetutë. Ankimi kushtetues individual, në çdo rast, duhet të plotësojë kriteret e neni 71/a të ligjit nr. 8577/2000, që lidhen me shterimin e mjeteve juridike efektive, afatin e paraqitjes së kërkesës, pasojat negative të pësura në mënyrë të drejtpërdrejtë e reale, mundësinë për rivendosjen e së drejtës së shkelur, si dhe rregullimet e veçanta ligjore të shqyrtimit paraprak të kërkesës.

22. Si bartës i të drejtave dhe lirive themelore të parashikuara nga Kushtetuta, kërkuari, si individ, legjitimohet *ratione personae*, bazuar në nenin 131, pika 1, shkronja “P” dhe 134, pika 1, shkronja “I”, të Kushtetutës, pasi ka qenë palë në procesin gjyqësor ndaj të cilit ka ngritur pretendime në këtë Gjykatë dhe ka interes të drejtpërdrejtë në çështjen e parashtruar.

23. Detyrimi për *shterimin e mjeteve juridike efektive*, sipas neneve 131, pika 1, shkronja “P” dhe 134, pika 1, shkronja “I”, të Kushtetutës, është trajtuar nga Gjykata si në rastet e vendimeve përfundimtare, që kanë përmbyllur procesin gjyqësor (*shih vendimet nr. 14, datë 21.6.2022; nr. 8,*

datë 19.3.2018 të Gjykatës Kushtetuese), ashtu edhe të atyre të ndërmjetme, karakteri i të cilave është konsideruar përfundimtar për qëllimet e neni 131, pika 1, shkronja “P”, të Kushtetutës (*shih vendimet nr. 5, datë 22.2.2022; nr. 14, datë 11.3.2021; nr. 28, datë 23.6.2011 të Gjykatës Kushtetuese*). Lidhur me këto të fundit, Gjykata ka përfshirë në juridiksionin kushtetues edhe vendime gjyqësore për caktimin e masës së sigurimit “Arresti në burg”, duke arsyetuar se karakteri i këtij vendimi, që lidhet me heqjen e lirisë së individit, si përjashtim, e bën atë një vendim përfundimtar në kuptim të neni 131, pika 1, shkronja “P”, të Kushtetutës (*shih vendimet nr. 40, datë 18.7.2012; nr. 28, datë 23.6.2011 të Gjykatës Kushtetuese*).

24. Në rastin konkret, Gjykata vëren se kërkuari ka kundërshtuar procedurat gjyqësore për caktimin ndaj tij të masës së sigurimit personal me karakter shtrëngues “Arresti në burg”, të cilat kanë përfunduar me vendimin nr. 00-2022-787, datë 5.7.2022 të Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë. Për rrjedhojë, Gjykata vlerëson se kërkuari i ka shteruar mjetet juridike efektive në dispozicion për mbrojtjen e të drejtave të tij kushtetuese që pretendon se i janë shkelur në këto procedura gjyqësore.

25. Lidhur me legjitimitimin *ratione temporis*, neni 71/a, pika 1, shkronja “b”, i ligjit nr. 8577/2000, ka parashikuar afatin 4-mujor nga konstatimi i cenimit për paraqitjen e ankimit kushtetues individual. Sipas informacionit të marrë nga Gjykata e Lartë, vendimi i saj nr. 00-2022-787, datë 5.7.2022, i kundërshtuar nga kërkuari, është bërë i disponueshëm për palët më datë 20.7.2022, ndërsa ankimi kushtetues individual fillestar është paraqitur në Gjykatë më datë 7.11.2022, pra brenda afatit ligjor 4-mujor. Po kështu, vendimi nr. 00-2022-901, datë 14.7.2022 i Gjykatës së Lartë është bërë i disponueshëm për palët më datë 29.7.2022, ndërsa kërkesa e dytë është depozituar në Gjykatë më datë 16.11.2022. Për rrjedhojë, Gjykata vlerëson se kërkuari legjitimohet *ratione temporis* në kërkesën e tij, sipas objektit.

26. Për sa i takon legjitimitimin *ratione materiae*, kërkuari ka pretenduar se gjykatat i kanë cenuar lirinë personale, si dhe të drejtën për proces të rregullt ligjor në drejtim të parimit të sigurisë juridike, së drejtës së aksesit, parimit të gjykimit nga një gjykatë e paanshme dhe e caktuar me ligj, barazisë së armëve dhe kontradiktoritetit, parimit *ne*

bis in idem, si dhe standardit të arsyetimit të vendimit. Gjykata, duke mbajtur në konsideratë thelbin e pretendimeve të kërkuarit, do t'i analizojë ato në këndvështrim të lirisë personale, si dhe të procesit të rregullt ligjor, në aspektin e parimit të gjyqimit nga një gjykatë e paanshme.

B. Për themelin e pretendimeve

B.1 Për cenimin e lirisë personale

27. Kërkuarisi ka pretenduar se liria e tij personale është kufizuar në kundërshtim me Kushtetutën, KEDNJ-në dhe legjislacionin në fuqi, pasi në kushtet kur vendimi i Gjykatës së Apelit Shkodër, përmes të cilit ishte deklaruar fajtor, është shfuqizuar nga Gjykata e Lartë, prodhon efekte vendimi i Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Shkodër, përmes të cilit ishte deklaruar i pafajshëm. Nga ana tjetër, nga data 14.1.2022, kur Gjykata e Lartë ka vendosur shfuqizimin e vendimit të Gjykatës së Apelit Shkodër që e ka deklaruar fajtor, e deri më datë 10.3.2022, kur mbi bazën e kërkesës së tij është konstatuar shuarja e masës së sigurimit personal nga Gjykata e Apelit Shkodër, liria e tij personale është kufizuar pa pasur një vendim gjyqësor. Gjykata e apelit nuk ka marrë parasysh vendimin e pafajësisë, nuk ka çelur hetimin gjyqësor për caktimin e masës, nuk ka marrë ose shqyrtuar ndonjë provë, duke vendosur caktimin e masës pa pasur prova rënduese e pa bërë rivlerësim të provave të marra nga gjykata e rrethit. Në rekurs janë ngritur pretendime për shkelje të rënda procedurale dhe zbatim të gabuar të ligjit procedural me rëndësi për njësimin ose zhvillimin e praktikës gjyqësore. Në zbatim të nenit 446 të KPP-së, kërkesa për konstatimin e shuarjes së masës duhej të ishte bërë nga prokurori gjatë shqyrtimit të çështjes së themelit në seancën gjyqësore në Gjykatën e Lartë dhe shuarja e masës duhej të ishte konstatuar nga kjo gjykatë.

28. Subjekti i interesuar, Prokuroria e Përgjithshme, ka parashtruar se ndërkohë që pretendimet e kërkuarit për cenimin e së drejtës për liri personale, të parimit të kontradiktoritetit, si dhe të së drejtës për t'u dëgjuar duhen rrëzuar, pretendimet për cenimin e parimit të sigurisë juridike, të aksesit substancial dhe të standardit të arsyetimit të vendimit janë të bazuara, pasi, sipas praktikës gjyqësore të deritanishme, masa e sigurimit nuk mund të caktohet për një fakt penal për të cilin individit është shpallur i pafajshëm me vendim gjyqësor, edhe pse ky vendim nuk është i

formës së prerë. Mbajtja e një qëndrimi të ndryshëm nga Gjykata e Apelit Shkodër dhe Gjykata e Lartë, pa ndjekur kjo e fundit procedurat për njësimin ose ndryshimin e praktikës gjyqësore, cenon në thelb këtë parim. Po kështu, kolegjet penale të Gjykatës së Lartë nuk i kanë dhënë përgjigje pretendimit të kërkuarit nëse ndaj tij mund të caktohej një masë sigurimi personal në kushtet kur ishte në fuqi një vendim pafajësie.

29. Neni 27, pika 1, i Kushtetutës parashikon se askujt nuk mund t'i hiqet liria, përveçse në rastet dhe sipas procedurave të parashikuara me ligj, të cilat parashikohen në mënyrë të detajuar në KPP. Neni 27, pika 2, i Kushtetutës parashikon rastet e kufizimit të lirisë personale, ndërsa shkronja "c" e kësaj dispozite kushtetuese parashikon si të tilla ekzistencën e dyshimeve të arsyeshme për kryerjen nga individit të një veprë penale, parandalimin e kryerjes prej tij të veprës penale ose largimin e tij pas kryerjes së saj. Sipas nenit 28, pika 2, të Kushtetutës, personi, të cilit i është hequr liria sipas nenit 27, paragrafi 2, nënparagrafi "c", duhet të dërgohet brenda 48 orëve përpara gjyqtarit, i cili vendos paraburgimin ose lirimin e tij jo më vonë se 48 orë nga çasti i marrjes së dokumenteve për shqyrtim.

30. Në jurisprudencën e saj Gjykata është shprehur se kushtet, kriteret dhe procedurat për caktimin, zbatimin, rivlerësimin, zëvendësimin dhe kontrollin gjyqësor për masat e sigurimit, veçanërisht atyre të arrestit, janë drejtpërdrejt të lidhura me respektimin e të drejtave dhe lirive themelore të njeriut, konkretisht me lirinë e personit dhe se këto procedura duhet të kenë karakter gjyqësor dhe të sigurojnë garancitë e duhura sipas llojit të privimit të lirisë (*shih vendimet nr. 40, datë 18.7.2012; nr. 28, datë 23.6.2011 të Gjykatës Kushtetuese*).

31. Duke mbajtur në konsideratë se liria personale, e garantuar nga neni 27 i Kushtetutës, mbrohet edhe nga neni 5 i KEDNJ-së, Gjykata vlerëson t'i referohet jurisprudencës së Gjykatës Evropiane për të Drejtat e Njeriut, sipas së cilës "*dyshimet e arsyeshme*" për kryerjen e veprës penale, që justifikojnë kufizimin e lirisë personale të individit, nënkuptojnë ekzistencën e fakteve ose informacioneve që arrijnë të bindin edhe një vëzhgues të jashtëm se personi i dyshuar mund të ketë kryer veprën penale. Këto fakte nuk është e nevojshme të jenë në të njëjtin nivel si ato për të

cilat nevojitet ngritja e akuzës ose justifikimi i dënimit penal, të cilat i përkasin një shkalle të mëvonshme të procesit të hetimit penal (*shih vendimin Selabattin Demirtas kundër Turqisë (nr. 2) [DHM], datë 22.12.2020, §§ 314-315 të GJEDNJ-së*).

32. Gjykata vë në dukje se koncepti i “dyshimit të arsyeshëm” për kufizimin e lirisë personale është trajtuar edhe nga praktika unifikuese e KBGJL-së, konkretisht vendimet nr. 7/2011 dhe nr. 3, datë 27.9.2002. Kështu, dyshimi konsiderohet i arsyeshëm për kufizimin e lirisë personale nëse bazohet në fakte dhe informacione, të cilat krijojnë bindjen se ekziston një lidhje objektive midis personit të dyshuar dhe veprës penale për të cilën akuzohet. Ai nënkupton bindjen që krijohet në bazë të provave të marra në përputhje me kërkesat e ligjit, të cilat, në unitetin e tyre, tregojnë se vepra penale ka ndodhur dhe se ajo është kryer nga ai që akuzohet.

33. Gjykata vëren se në zbatim të delegimit të nenit 27 të Kushtetutës, rastet dhe procedurat e kufizimit të lirisë personale për shkak të veprave penale janë parashikuar në KPP. Një prej tyre është ai i caktimit të masës së sigurimit, që kërkon ekzistencën e disa kushteve të përgjithshme dhe të veçanta (*neni 228*), si dhe përmbushjen e disa kriterëve të veçanta (*neni 230*). Në përputhje me nenin 27, pika 2, shkronja “c”, të Kushtetutës, kusht i domosdoshëm (*sine qua non*) për caktimin e masës së sigurimit është ekzistenca e dyshimit të arsyeshëm të bazuar në prova se individ i ka kryer një vepër penale (*neni 228, pika 1*).

34. Për sa më lart dhe referuar thelbit të argumenteve të parashtruara në ankimin kushtetues, Gjykata vlerëson t'i analizojë pretendimet e kërkuarit për cenimin e lirisë personale në raport me standardin kushtetues të “*dyshimit të arsyeshëm*” dhe rregullat procedurale të KPP-së për caktimin e masës së sigurimit personal “Arresti në burg”.

35. Në rastin konkret, ashtu siç u parashtrua edhe më lart (*shih paragrafët 1-15 të vendimit*), Gjykata konstaton se gjatë shqyrtimit të kërkesës së kërkuarit për konstatimin e humbjes së fuqisë së masës së caktuar me vendimin nr. 2, datë 2.3.2000 të Gjykatës së Apelit Shkodër, ndërsa ka pranuar humbjen e fuqisë së saj, prokuroria pranë kësaj gjykate ka kërkuar caktimin e masës së sigurisë. Me vendimin nr. 30, datë 10.3.2022, Gjykata e Apelit Shkodër, konkretisht trupi gjyqësor i caktuar për

shqyrtimin e çështjes penale në ngarkim të kërkuarit, ka konstatuar faktin e shuarjes së masës fillestare dhe ka pranuar kërkesën e prokurorit për caktimin e saj, duke e gjetur atë të bazuar në prova dhe ligj. Për sa i takon kësaj vendimmarrjeje, Gjykata konstaton se gjykata e apelit ka parashtruar në mënyrë të përmbledhur faktin penal e cilësimin e tij sipas dispozitave të KP-së. Po kështu, bazuar në vendimin unifikues nr. 7/2011, sipas të cilit masa e sigurimit mund të caktohet si gjatë fazës së hetimit paraprak, ashtu edhe gjatë gjykimit, gjykata ka arsyetuar se bazuar në faktet dhe provat e gjykimit provohet ekzistenca e dyshimit të arsyeshëm se kërkuari i ka kryer veprat penale për të cilat akuzohet dhe për të cilat është deklaruar fajtor me vendimin nr. 199, datë 17.4.2014 të saj, për rrjedhojë ekzistojnë kushtet e parashikuara në nenin 228 të KPP-së për caktimin e masës (*shih vendimin nr. 30, datë 10.3.2022 të Gjykatës së Apelit Shkodër, faqja 8*). Edhe Gjykata e Lartë, pas shqyrtimit të rekursit të kërkuarit, me vendimin nr. 00-2022-787, datë 5.7.2022, duke vendosur mospranimin e tij, e ka gjetur të drejtë vendimin e Gjykatës së Apelit Shkodër për caktimin e masës së sigurimit, në vlerësim të kushteve dhe kriterëve për caktimin e saj. Gjykata e Lartë ka arsyetuar se vendimi i pafajësisë ndaj kërkuarit nuk ka marrë formë të prerë, për shkak të kthimit të saj për rishqyrtim, për rrjedhojë vendimmarrja e gjykatës së apelit nuk i ka cenuar të drejtat procedurale dhe kushtetuese (*shih vendimin nr. 00-2022-787, datë 5.7.2022 të Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë, faqja 5*).

36. Në vijim, në seancën gjyqësore të datës 18.3.2022 për rigjykimin nga Gjykata e Apelit Shkodër të çështjes penale në ngarkim të tij, kërkuari ka kërkuar shuarjen e masës së sigurimit të vendosur me vendimin nr. 30, datë 10.3.2022 të kësaj gjykate, duke pretenduar shkeljen e së drejtës për proces të rregullt ligjor. Me vendimin nr. s'ka, datë 18.3.2022, Gjykata e Apelit Shkodër ka vendosur rrëzimin e kërkesës, duke e gjetur atë të pambështetur në ligj. Për sa u takon pretendimeve të parashtruara nga kërkuari, gjykata e apelit ka arsyetuar se detyrimi për njoftimin e masës së sigurimit lind në rastet kur ajo caktohet me kërkesë të prokurorit, sipas nenit 246 të KPP-së, kërkesë e cila shqyrtohet në dhomën e këshillimit pa dijeninë e personit ndaj të cilit caktohet. Po sipas gjykatës, në rastin e kërkuarit masa e sigurimit është caktuar në mungesë të vullnetshme të tij dhe në prani të

mbrojtësit të zgjedhur, ndërsa në lidhje me pretendimet për shkeljen e nenit 261/2 të KPP-së, ajo ka vlerësuar se rasti i parashikuar nga pika 2 e këtij neni zbatohet kur paraburgimi është urdhëruar gjatë hetimeve paraprake, ndërsa në rastin në gjykim, masa e sigurimit është caktuar gjatë gjykimit të çështjes (*shih vendimin nr. s'ka, datë 18.3.2022 të Gjykatës së Apelit Shkodër, faqet 2 dhe 3*). Me vendimin nr. 00-2022-901, datë 14.7.2022, Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë ka vendosur mospranimin e rekursit të kërkuarit, duke e vlerësuar të drejtë vendimin e Gjykatës së Apelit Shkodër. Gjykata vëren se në vendimin për çështjen, Kolegji Penal është shprehur në të njëjtën linjë me gjykatën e apelit, duke arsyetuar se kërkuari është njoftuar rregullisht për ditën dhe orën e zhvillimit të seancës gjyqësore dhe është përfaqësuar në gjykim nga mbrojtësi i zgjedhur prej tij, për rrjedhojë nuk konstatohet cenim i të drejtave të tij procedurale ose kushtetuese (*shih vendimin nr. 00-2022-901, datë 14.7.2022 të Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë, faqja 4, paragrafët 19–20*).

37. Në këndvështrim të sa më lart, Gjykata vëren se kufizimi i lirisë personale të kërkuarit është vendosur me vendim gjyqësor, bazuar në dyshime të arsyeshme për kryerjen prej tij të veprave penale për të cilat akuzohet dhe sipas procedurave të parashikuara nga ligji. Në këtë drejtim, gjykata e apelit dhe Gjykata e Lartë kanë evidentuar në vendimet e tyre ekzistencën e fakteve që mbështesin dyshimin e arsyeshëm se kërkuari mund të ketë kryer veprën penale. Ashtu siç evidenton edhe Gjykata e Lartë, ndonëse vendimi i fajësisë është prishur dhe çështja është kthyer për rigjykim në shkallën e dytë për të vlerësuar bazueshmërinë e vendimit të pafajësisë, për sa kohë vendimi i shkallës së parë nuk ka marrë formë të prerë, kërkuari ruan të njëjtin status procedural. Gjykata vëren se gjykata e apelit ka analizuar faktet dhe provat në ngarkim të kërkuarit në raport me kushtet dhe kriteret për kufizimin e lirisë personale, duke arsyetuar vendimin e saj si për sa u takon pretendimeve të tij për cenimin e lirisë personale, ashtu edhe për sa u përket konkluzioneve të arritura prej saj për ekzistencën e “dyshimeve të arsyeshme” për kufizimin e kësaj të drejte. Po kështu, pretendimet e ngritura nga kërkuari në rekurs janë analizuar dhe vlerësuar nga Gjykata e Lartë, e cila ka arsyetuar gjetjet e saj në drejtim të të drejtave procedurale dhe kushtetuese të tij. Në këto

kushte, Gjykata çmon se në rastin konkret kufizimi i lirisë personale të kërkuarit nuk rezulton të jetë në kundërshtim me nenin 27, pika 1, shkronja “c”, të Kushtetutës, nenin 5, pika 1, shkronja “c”, të KEDNJ-së dhe dispozitat ligjore përkatëse të KPP-së që përcaktojnë procedurat e kufizimit të kësaj lirie.

38. Nga ana tjetër, Gjykata vëren, gjithashtu, se pretendimeve të kërkuarit për cenimin e së drejtës për proces të rregullt ligjor, për shkak të mosnjoftimit të vendimit nr. 30, datë 10.3.2022 të Gjykatës së Apelit Shkodër për caktimin e masës, si dhe mosmarrjes në pyetje brenda 72 orësh, gjykata e apelit u ka dhënë përgjigje të arsyetuar, duke argumentuar për rastet kur legjislacioni në fuqi përcakton detyrimin për njoftimin e masës, si dhe në lidhje me zbatimin e garancive të procesit të rregullt ligjor në çështjen e tij. Ajo i ka konsideruar të përmbushura garancitë e procesit të rregullt ligjor, në kushtet kur avokati mbrojtës, i zgjedhur nga kërkuari me prokurë të posaçme, ka qenë i pranishëm në seancë dhe ka marrë dijeni për kërkesën e prokurorisë për caktimin e masës, duke iu dhënë mundësi të paraqesë pretendime në këtë drejtim e të dëgjohet. Po kështu, pretendimet e ngritura nga kërkuari në rekurs në lidhje me këtë gjykim janë marrë në shqyrtim nga Gjykata e Lartë në dhomën e këshillimit, e cila ka vlerësuar se rekursi nuk plotësonte kushtet e parashikuara në nenin 437 të KPP-së për shqyrtimin e tij në seancë gjyqësore me praninë e palëve. Kjo gjykatë ka arsyetuar edhe në lidhje me thelbin e pretendimeve të kërkuarit, duke argumentuar konkluzionin e arritur prej saj se në rastin e tij janë garantuar të drejtat procedurale dhe kushtetuese. Në këtë kuptim, Gjykata vlerëson se kufizimi i lirisë personale të kërkuarit nuk rezulton të jetë bërë në kundërshtim me nenin 28 të Kushtetutës, dispozitat e KEDNJ-së, jurisprudencën kushtetuese ose dispozitat ligjore në fuqi dhe se gjykatat e zakonshme kanë mbajtur parasysh garancitë e ofruara nga kuadri kushtetues dhe ligjor në këtë drejtim.

39. Në përfundim të analizës së mësipërme, Gjykata rithekson se interpretimi i ligjit dhe zbatimi i tij në çështjen konkrete, si dhe vlerësimi i fakteve dhe rrethanave janë çështje që ndajnë juridiksionin e gjykatave të zakonshme nga juridiksioni kushtetues. Gjykata ndërhyt vetëm kur gjykatat e juridiksionit të zakonshëm, përmes interpretimit

dhe zbatimit të ligjit në një çështje konkrete, kanë cenuar të drejtat kushtetuese të palëve (*shih vendimin nr. 34, datë 17.11.2022 të Gjykatës Kushtetuese*). Në çështjen në shqyrtim, Gjykata, duke mbajtur në konsideratë edhe rolin subsidiar të saj në respektimin e të drejtave dhe lirive themelore të njeriut, vlerëson se interpretimi dhe zbatimi i ligjit nga gjykatat e juridiksionit të zakonshëm janë bërë duke marrë parasysh garancitë që ofron parimi i procesit të rregullt ligjor dhe se në rastin konkret nuk shfaqen probleme në aspektin kushtetues, të tilla që do të kërkonin ndërhyrjen e saj, për rrjedhojë nuk rezulton që liria personale e kërkuesit të jetë cenuar në kundërshtim me dispozitat kushtetuese.

40. Për sa më lart, Gjykata çmon se pretendimi i kërkuesit për cenimin e lirisë personale është i pabazuar.

B.2 Për cenimin e parimit të gjykimit nga një gjykatë e paanshme

41. Kërkuesi ka pretenduar se kërkesat e tij për konstatimin e humbjes së fuqisë së masës së vendosur me vendimin nr. 2, datë 2.3.2000 të Gjykatës së Apelit Shkodër, si dhe për shuarjen e masës së vendosur me vendimin nr. 30, datë 10.3.2022 të saj janë shqyrtuar nga i njëjti trup gjykues i Gjykatës së Apelit Shkodër.

42. Subjekti i interesuar, Prokuroria e Përgjithshme, ka pretenduar se pretendimi i kërkuesit për cenimin e parimit të gjykimit nga një gjykatë e paanshme dhe e caktuar me ligj duhet rrëzuar, pasi, sipas vendimit unifikues nr. 7/2011 të KBGJL-së, gjatë fazës së gjykimit penal, kompetente për shqyrtimin e masës është gjykata/trupi gjykues që shqyrton çështjen e themelit.

43. Gjykata ka theksuar se gjykimi nga një gjykatë e paanshme është një nga elementet e rëndësishme të procesit të rregullt ligjor, i garantuar nga neni 42 i Kushtetutës dhe neni 6 i KEDNJ-së. Parimi i paanshmërisë nënkupton mungesën e paragjyqimeve nga gjyqtarët për çështjen e shtruar përpara tyre. Një gjykatë duhet të jetë e paanshme jo vetëm formalisht, por edhe në mënyrë të shprehur. E drejta për t'u gjykuar përpara një gjykate kompetente, të pavarur dhe të paanshme, të caktuar me ligj, kërkon që drejtësia jo vetëm duhet të bëhet, por ajo, gjithashtu, duhet të shikohet që bëhet (*shih vendimet nr. 21,*

datë 26.9.2022; nr. 10, datë 12.4.2022 të Gjykatës Kushtetuese).

44. Në jurisprudencën e saj Gjykata ka theksuar se parimi i paanshmërisë ka në vetvete elementin e vet *subjektiv*, i cili lidhet ngushtë me bindjen e brendshme që krijon gjyqtari për zgjidhjen e çështjes në gjykim, si dhe elementin *objektiv*, me të cilin kuptohet dhënia e garancive të nevojshme për gjykim të paanshëm nga vetë gjykata, përmes mënjanimit nga vetë ajo të çdo dyshimi të përligjur në këtë drejtim. Ndër të tjera, gjykata merr parasysh veçanërisht problemin e përbërjes së trupit gjykues, në mënyrë që të mënjanohen nga gjykimi i çështjes gjyqtarët që nuk kanë garancitë e kërkuara për paanshmëri në kuptimin objektiv. Në shtetin e së drejtës kërkesa për një gjykim të paanshëm merr rëndësi të veçantë në funksion të besimit në dhënien e drejtësisë, që në shoqëritë demokratike duhet ta krijojnë në çdo rast jo vetëm palët në gjykim, por dhe çdo qytetar i thjeshtë (*shih vendimet nr. 21, datë 26.9.2022; nr. 15, datë 11.3.2021 të Gjykatës Kushtetuese*).

45. Sipas Gjykatës, ligji procedural penal përcakton rregulla të tilla që bëjnë dallim thelbësor mes fazës së hetimit paraprak dhe fazës së gjykimit. Në fazën e gjykimit, gjykata duhet të marrë vendime pa qenë e ndikuar nga vendimmarrja e mëparshme, qoftë edhe kur ato bazohen në dyshime të arsyeshme. Gjykata ka çmuar se paragjykimi eventual për paanësinë e gjyqtarit mund të ngrihet në hipotezën kur gjyqtari është shprehur në një procedim tjetër me një vlerësim që ka të bëjë me përmbajtjen e të njëjtit fakt, në lidhje me të njëjtin subjekt (*shih vendimet nr. 21, datë 26.9.2022; nr. 10, datë 12.4.2022 të Gjykatës Kushtetuese*).

46. Në rastin konkret, në ankimin kushtetues individual kërkuesi ka pretenduar cenimin e parimit të gjykimit nga një gjykatë e paanshme, për shkak se si në rastin e kërkesës së parë për konstatimin e humbjes së fuqisë së masës, ashtu edhe në rastin e kërkesës së dytë, për shuarjen e saj, çështja është shqyrtuar nga i njëjti trup gjykues i Gjykatës së Apelit Shkodër.

47. Për sa i takon këtij pretendimi, Gjykata vëren se rregullat e KPP-së për gjykatën kompetente që shqyrton kërkesat për masat e sigurimit (nenet 13, 15, 17, 18, 21, 244, pika 1, 246 dhe 260, 261) janë unifikuar nga KBGJL-ja

me vendimin nr. 7/2011, sipas së cilit masa e sigurimit mund të caktohet rishtazi edhe në fazën e gjyimit, madje nga e njëjta gjykatë që shqyrton themelin e akuzës, nëse verifikohen kushtet dhe kriteret ligjore për caktimin e masës së sigurimit. I vetmi organ që procedon me çështjen penale të dërguar për gjykim, pra edhe për caktimin e masës së sigurimit, revokimin e zëvendësimit e saj, është gjykata e caktuar për gjykimin e veprës penale në fazën e gjyimit e deri në dhënien e vendimit përfundimtar. Në këtë kuptim, kur kërkesa është paraqitur për gjykim, kompetenca për të vendosur caktimin, zëvendësimin a revokimin e masave të sigurimit i përket vetëm gjykatës së caktuar për shqyrtimin e çështjes. Me depozitimin e kërkesës për gjykim, kompetenca e gjyqtarit të fazës së hetimeve paraprahe për të trajtuar kërkesa lidhur me masat e sigurimit i ka kaluar gjykatës së caktuar për gjykimin e çështjes penale.

48. Sipas nenit 438, pika 8, të KPP-së, vendimet e KBGJL-së janë të detyrueshme për gjykatat në gjykimin e çështjeve të ngjashme, ndërsa vlera që kanë vendimet unifikuese të Gjykatës së Lartë në rendin juridik e detyrimi ligjor që kanë gjykatat më të ulëta që të marrin parasysh dhe zbatojnë në çështje analoge zgjidhjet e dhëna në këto vendime, është pranuar edhe nga jurisprudenca kushtetuese (*shih vendimin nr. 10, datë 12.4.2022 të Gjykatës Kushtetuese*).

49. Në çështjen në shqyrtim, Gjykata eidenton se çështja penale në ngarkim të kërkesit i është dërguar për rishqyrtim Gjykatës së Apelit Shkodër me vendimin nr. 00-2022-1 (8), datë 14.1.2022 të Gjykatës së Lartë. Ndërkohë, me vendimin nr. 00-2022-75, datë 10.2.2022, Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë ka përcaktuar si kompetente Gjykatën e Apelit Shkodër, konkretisht trupin gjykues të saj që do të shqyrtonte çështjen në themel, për shqyrtimin e kërkesës së kërkesit për konstatimin e humbjes së fuqisë së masës fillestare, pasi në momentin e paraqitjes së kërkesës aktet ndodheshin pranë saj (*shih vendimin nr. 00-2022-787, datë 5.7.2022 të Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë, faqja 3, paragrafi 15*). Në këto kushte, si kërkesa e kërkesit për konstatimin e humbjes së fuqisë së masës së sigurimit të caktuar me vendimin nr. 2, datë 2.3.2000 të Gjykatës së Apelit Shkodër, ashtu edhe kërkesa e tij për

shuarjen e masës së vendosur me vendimin nr. 30, datë 10.3.2022 të kësaj gjykate janë marrë në shqyrtim nga i njëjti trup gjykues, i cili po shqyrton çështjen penale të themelit (në zbatim të detyrimeve ligjore që rrjedhin nga vendimi unifikues nr. 7/2011 i KBGJL-së). Gjykata vëren se këto vendime janë marrë brenda të njëjtit gjykim/procedim, ndaj në rastin e kërkesit nuk ka papajtueshmëri të trupit gjykues.

50. Në kuptim të sa më lart, Gjykata vëren se në zbatim të dispozitave ligjore të KPP-së, sipas interpretimit të vendimit unifikues të Gjykatës së Lartë, shqyrtimi nga i njëjti trup gjykues i Gjykatës së Apelit Shkodër i kërkesave të kërkesit për konstatimin e humbjes së fuqisë dhe shuarjen e masës së sigurimit personal të caktuar ndaj tij, nuk rezulton të ketë cenuar parimin e gjyimit nga një gjykatë e paanshme, në aspekt të testit objektiv. Gjykimi i çështjes së themelit vijon ende në Gjykatën e Apelit Shkodër, në zbatim të detyrimeve të përcaktuara sipas gjetjeve në vendimin nr. 00-2022-1 (8), datë 14.1.2022 të Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë. Për rrjedhojë, Gjykata vlerëson se në këndvështrimin kushtetues, kërkesat e kërkesit për konstatimin e humbjes së fuqisë së masës së sigurimit, si dhe për shuarjen e saj janë shqyrtuar nga një gjykatë e paanshme, e caktuar me ligj dhe se në rastin e tij nuk rezulton të jenë shkelur garancitë e ofruara nga Kushtetuta dhe legjislacioni në fuqi në këtë drejtim.

51. Për sa më sipër, Gjykata çmon se pretendimi i kërkesit për cenimin e parimit të gjyimit nga një gjykatë e paanshme është i pabazuar.

52. Në përfundim, Gjykata vlerëson se ankimi kushtetues i kërkesit, sipas arsyetimit të mësipërm, është i pabazuar, ndaj duhet të rrëzohet.

PËR KËTO ARSYE,

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, në mbështetje të neneve 131, pika 1, shkronja “P” dhe 134, pika 1, shkronja “I”, të Kushtetutës, si dhe neneve 71 dhe 72 të ligjit nr. 8577, datë 10.2.2000, “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar, me shumicë votash,

VENDOSI:

1. Rrëzimin e kërkesës.

Ky vendim është përfundimtar dhe hyn në fuqi ditën e botimit në Fletoren Zyrtare.

Marrë, më 4.4.2023.

Shpallur, më 4.5.2023.

Kryetare: Holta Zaçaj

Anëtarë: Fiona Papajorgji, Marsida Xhaferllari, Sandër Beci, Elsa Toska, Marjana Semini, Genti Ibrahim

Anëtarë kundër: Ilir Toska, Sonila Bejtja

MENDIM PAKICE

1. Në çështjen me kërkuar Agron Laçaj, me objekt shfuqizimin e vendimeve nr. 30, datë 10.3.2022 dhe nr. s'ka, datë 18.3.2022 të Gjykatës së Apelit Shkodër; nr. 00-2022-787, datë 5.7.2022 dhe nr. 00-2022-901, datë 14.7.2022 të Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë, ne, gjyqtarët në pakicë, ndajmë qëndrim të ndryshëm nga shumica, pasi vlerësojmë se pretendimet e kërkuar për cenimin e lirisë personale janë të bazuara, për rrjedhojë duhet të ishte vendosur pranimi i kërkesës.

2. Pa dashur të përsërisim faktet që kanë rezultuar gjatë këtij gjykimi, të cilat janë pasqyruar në vendim, theksojmë se ato që marrin rëndësi të veçantë në funksion të argumentimit të qëndrimit tonë në këtë çështje janë si vijon.

3. Kërkuar është marrë si i pandehur dhe është gjykuar për kryerjen e veprave penale "Vrasja me dashje" dhe "Mbajtja pa leje e armëve luftarake", të parashikuara nga nenet 76 dhe 278, pika 2, të KP-së, për vrasjen e shtetasve L.H. dhe S.R., ngjarje e ndodhur më 7.9.1999 në rrugën Koplik-Bajzë, akuzë për të cilën ai është deklaruar fajtor dhe është dënuar me 25 vjet burgim me vendimin nr. 226, datë 25.7.2000 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Shkodër. Pas prishjes së këtij vendimi nga Gjykata e Apelit Shkodër, në rigjykim, i cili është zhvilluar me ritin e zakonshëm, me vendimin nr. 110 (51-2012-1276), datë 28.2.2012, Gjykata e Rrethit Gjyqësor Shkodër, ka vendosur: "*Deklarimin e pafajshëm të të pandehurit Agron Lan Laçaj për veprën penale "Vrasje" së shtetasit L.H., parashikuar nga neni 76 i KP-së. Deklarimin e pafajshëm të të pandehurit Agron Lan Laçaj për veprën penale "Prodhimi dhe mbajtja pa leje të armëve luftarake", parashikuar nga neni 278/2 i KP-së,*

sipas nenit 388/d të KPP-së.". Po ashtu, me këtë vendim, në zbatim të nenit 389 të KPP-së dhe në përputhje me nenin 261, pika 1, shkronja "a", të këtij kodi, gjykata ka vendosur edhe: "*Konstatimin e shuarjes së masës së sigurimit personal në burg të caktuar ndaj të pandehurit Agron Lan Laçaj, të caktuar me vendimin nr. 2, datë 2.3.2000 të Gjykatës së Apelit Shkodër.*". Ky urdhërim i gjykatës është ekzekutuar dhe kërkuar është liruar nga paraburgimi.

4. Mbi ankimin e prokurorit ky vendim është ndryshuar nga Gjykata e Apelit Shkodër, e cila, me vendimin nr. 199, datë 17.4.2014, ka vendosur të deklarojë fajtor kërkuar për kryerjen e veprave penale për të cilat akuzohej, duke e dënuar përfundimisht me 25 vjet burgim. Kundër vendimit të gjykatës së apelit ka paraqitur rekurs kërkuar, për të cilin Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë, me vendimin nr. 00-2016-26, datë 14.1.2016, ka vendosur mospranimin e tij.

5. Pas shfuqizimit të vendimit të Gjykatës së Lartë me vendimin nr. 67, datë 10.11.2017 të Gjykatës Kushtetuese, në rishqyrtimin e kësaj çështjeje Kolegji Penal, me vendimin nr. 8, datë 14.1.2022, ka prishur vendimin nr. 199, datë 17.4.2014 të Gjykatës së Apelit Shkodër dhe e ka kthyer çështjen për rishqyrtim në po atë gjykatë, pasi ka konstatuar se vendimi i saj është i pavlefshëm për shkak të mungesës së arsytimit, duke vërejtur se ajo ka konkluduar në deklarinin fajtor të të gjykuarit në lidhje me akuzën e ngritur pa bërë një hetim të plotë e të gjithanshëm të fakteve dhe rrethanave të parashtruara nga palët në gjykim, si dhe se ajo ka arritur në një përfundim të ndryshëm nga gjykata e shkallës së parë, vetëm duke vlerësuar ndryshe faktet dhe provat, ndërsa nuk rezulton që kjo vendimmarrje të jetë e arsytuar. Duke qenë se me prishjen e vendimit të gjykatës së apelit rikthehet fuqia ekzekutive e vendimit të gjykatës së shkallës së parë që ka vendosur deklarinin të pafajshëm të kërkuarit, më datë 19.1.2022 ai ka kërkuar në Gjykatën e Rrethit Gjyqësor Shkodër konstatimin e humbjes së fuqisë së masës së sigurimit personal "Arresti në burg", të caktuar ndaj tij gjatë hetimeve paraprake dhe urdhërimit të lirit të menjëhershëm nga paraburgimi. Pas deklarimit të moskompetencës nga kjo gjykatë dhe, më pas, edhe nga Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë, kërkesa i ka kaluar për shqyrtim Gjykatës së Apelit Shkodër, si gjykata kompetente ku ndodheshin aktet e çështjes.

6. Në seancën gjyqësore të zhvilluar në gjykatën e apelit, prokurori ka kërkuar caktimin e masës së sigurimit “Arresti në burg” ndaj kërkuesit Agron Laçaj. Me vendimin nr. 30, datë 10.3.2022, Gjykata e Apelit Shkodër ka vendosur: *“Konstatimin e faktit se masa e sigurimit “Arresti në burg” e caktuar ndaj kërkuesit Agron Laçaj, me vendimin nr. 2, datë 2.3.2000 të Gjykatës së Apelit Shkodër, është shuar me vendimin nr. 110 (51-2012-1276), datë 28.2.2012 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Shkodër.”* Po ashtu, me këtë vendim, gjykata ka vendosur edhe: *“Caktimin e masës së sigurimit personal “Arresti në burg”, të parashikuar nga neni 238 i KPP-së për të pandehurin Agron Laçaj. Rrëzimin e kërkesës për lirin e kërkuesit Agron Laçaj”,* pasi ka vlerësuar të mundur ligjërisht caktimin e masës së sigurimit ndaj kërkuesit dhe, më tej, se masa e sigurimit e kërkuar nga prokurori i apelit është një masë e nevojshme dhe e përshtatshme.

7. Me vendimin nr. 00-2022-787, datë 5.7.2022, Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë ka vendosur mospranimin e rekursit të kërkuesit, me arsyetimin se pretendimet e ngritura në të nuk u referohen shkaqeve të parashikuara nga 432 i KPP-së, si dhe ka vlerësuar se është kompetencë e organit të akuzës të kërkojë nga gjykata caktimin e masës së sigurimit për nevoja të hetimit. Sipas Kolegjit Penal, çështja penale është rikthyer për rishqyrtim në Gjykatën e Apelit Shkodër dhe kjo gjykatë ka të drejtë të caktojë masë sigurimi personal ndaj kërkuesit kur vlerëson se plotësohen kushtet dhe kriteret për caktimin e saj. Duke qenë se vendimi i pafajësisë nuk ka marrë formë të prerë, është konsideruar se kërkuesi ka rimarrë pozitën procedurale të të pandehurit.

8. Më datë 17.3.2022 kërkuesi ka paraqitur përpara Gjykatës së Apelit Shkodër kërkesë për shuarjen e masës së sigurimit “Arresti në burg”, të caktuar prej saj me vendimin nr. 30, datë 10.3.2022, me pretendimin se e ka humbur fuqinë nga data 13.3.2022, pasi ky vendim nuk i është komunikuar dhe ai nuk është marrë në pyetje brenda 72 orësh nga marrja e kësaj mase, sikurse kërkohej nga neni 248 i KPP-së. Kjo kërkesë është rrëzuar nga gjykata e apelit me vendimin e datës 18.3.2022, ndërsa Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë, i vënë në lëvizje nga kërkuesi, me vendimin nr. 00-2022-901, datë 14.7.2022, ka vendosur mospranimin e rekursit, me arsyetimin se pretendimet e ngritura në të nuk u referohen shkaqeve të parashikuara nga neni 432 i KPP-së, duke gjetur të drejtë përfundimin e

gjykatës së apelit se neni 261, pika 2, i KPP-së nuk gjen zbatim në rastin kur masa e sigurimit caktohet gjatë fazës së gjykimit të çështjes.

9. Me kërkesat e datave 7.11.2022 dhe 17.11.2022, të cilat janë bashkuar në një të vetme, kërkuesi Agron Laçaj i është drejtuar Gjykatës Kushtetuese për shfuqizimin e vendimeve nr. 30, datë 10.3.2022 të Gjykatës së Apelit Shkodër (*vendimi për ricaktimin e masës së sigurimit “Arresti në burg”*), nr. 00-2022-787, datë 5.7.2022 të Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë, nr. s’ka, datë 18.3.2022 të Gjykatës së Apelit Shkodër (*vendimi për rrëzimin e kërkesës për shuarjen e masës së sigurimit “Arresti në burg”*) dhe nr. 00-2022-901, datë 14.7.2022 të Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë, si dhe dërgimin e çështjes për rigjykim në Gjykatën e Apelit Shkodër.

10. Kërkuesi në ankimin kushtetues individual ka pretenduar cenimin e lirisë personale për shkak se ka vijuar të jetë në kushtet e kufizimit të lirisë, në kundërshtim me nenin 27, pika 1, të Kushtetutës edhe pse vendimi i deklarimit fajtor dhe i dënimit i Gjykatës së Apelit Shkodër është shfuqizuar nga Gjykata e Lartë, çka bënte që të hynin në fuqi efektet juridike të vendimit të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Shkodër, përmes të cilit ai ishte deklaruar i pafajshëm dhe ishte liruar nga paraburgimi për shkak të shuarjes së masës së sigurimit “Arresti në burg” të caktuar gjatë hetimeve paraprake. Nga ana tjetër, prej datës 14.1.2022, kur është dhënë vendimi i Gjykatës së Lartë, e deri më datë 10.3.2022, kur është shqyrtuar nga gjykata e apelit kërkesa e tij për lirin nga paraburgimi, liria e tij personale është kufizuar pa një vendim gjykatë. Ai ka pretenduar se Gjykata e Apelit Shkodër, kur ka ricaktuar ndaj tij masën e sigurimit “Arresti në burg”, nuk ka marrë parasysh vendimin e pafajësisë të gjykatës së shkallës së parë, nuk ka çelur hetimin gjyqësor për caktimin e masës, nuk ka marrë dhe shqyrtuar ndonjë provë, duke vendosur masën e sigurimit pa pasur prova rënduese e pa bërë rivlerësim të provave të marra gjatë gjykimit në shkallë të parë. Ai ka pretenduar se në momentin e shfuqizimit nga Gjykata e Lartë të vendimit të fajësisë, bazuar në dispozitat e KPP-së dhe ligjin nr. 8331/1998, prokurori duhej t’i kishte komunikuar urdhërarrestin, ndërsa gjykata duhej ta kishte marrë në pyetje brenda 72 orësh. Mosndërmarrja e këtyre veprimeve ka bërë që masa e sigurimit të humbasë fuqinë, ndaj prokurori duhej të nxirrte menjëherë

urdhrin e ekzekutimit për lirim nga paraburgimi. Sipas kërkesës, edhe pse këto shkaqe janë ngritur në rekurs, ato nuk janë marrë parasysh nga Gjykata e Lartë.

11. Neni 27, pika 1, i Kushtetutës parashikon se askujt nuk mund t'i hiqet liria, përveçse në rastet dhe sipas procedurave të parashikuara me ligj, ndërsa pika 2 e këtij neni ka përcaktuar në mënyrë shteruese rastet përjashtimore kur lejohet kufizimi i lirisë, mes të tjerash: a) kur është dënuar me burgim nga gjykata kompetente; c) kur ka dyshime të arsyeshme se ka kryer një vepër penale ose për të parandaluar kryerjen e veprës penale ose largimin pas kryerjes së saj. Po kështu, e drejta e lirisë dhe sigurisë personale gjen mbrojtje nga neni 5 i KEDNJ-së, në pikën 1 të të cilit parashikohet se askujt nuk mund t'i hiqet liria, me përjashtim të rasteve që vijnë dhe në përputhje me procedurën e parashikuar me ligj: a) kur burgoset ligjërisht pas një dënimi të dhënë nga një gjykatë kompetente; c) kur arrestohet ose ndalohet ligjërisht për t'u çuar përpara autoritetit gjyqësor kompetent pas dyshimit të arsyeshëm se ka kryer një vepër penale ose kur çmohet në mënyrë të arsyeshme e nevojshme për të parandaluar kryerjen prej tij të veprës penale ose largimin e tij pas kryerjes së saj etj.

12. Këto dispozita përcaktojnë shkaqe të ndryshme, të cilat lejojnë kufizimin e lirisë dhe që gjejnë më tej rregullim në dispozitat procedurale penale. Në kuptim të sa më sipër, dënimi me burgim dhe dyshimi i arsyeshëm për kryerjen e një veprë penale janë jo vetëm shkaqe të ndryshme, por përkojnë me faza të ndryshme të procesit penal në të cilat gjejnë zbatim ato. Ndërsa dyshimi i arsyeshëm sipas shkronjës “c” i referohet caktimit të masave të sigurimit gjatë fazës së hetimeve paraprake dhe deri në dhënien e një vendimi përfundimtar nga gjykata për fajësinë ose jo të të pandehurit, shkronja “a” kërkon një vendim fajësie, pra jo më ekzistencën e dyshimeve për kryerjen e veprës penale për të cilën akuzohet i pandehuri.

13. Sipas GJEDNJ-së, për qëllime të nenit 5, pika 1, shkronja “a”, të KEDNJ-së, fjala “dënim” nënkupton konstatimin e fajësisë, pas përcaktimit në përputhje me ligjin se është kryer një vepër penale, si dhe dhënien e dënimit ose të një mase tjetër që përfshin heqjen e lirisë. Për më tepër, fjala “pas” në nënparagrafin “a” të nenit 5, pika 1, nuk nënkupton thjesht se burgimi duhet të ndjekë “dënimin” nga pikëpamja e kohës: përveç kësaj

“burgimi” duhet të jetë rezultat, “të ndjekë dhe të varet” ose të jetë rrjedhojë e “dënimit”. Me pak fjalë, mes të dyve duhet të ekzistojë një lidhje e mjaftueshme shkakësore (*shih Del Río Prada kundër Spanjës, nr. 42750/0, § 124, datë 21 tetor 2013*).

14. Në këtë kuptim, ne vlerësojmë se, ndërsa interpretimi i zgjeruar lejohet vetëm në aspektin pozitiv, pra kur shkon në favor të mbrojtjes së të drejtave themelore të individit, në rastin e rrethanave që lejojnë kufizimin e lirisë, ashtu siç thekson edhe GJEDNJ-ja, atyre duhet t'u jepet një interpretim i ngushtë/kufizuar, duke pasur parasysh faktin se përbëjnë përjashtime nga një prej garancive më themelore, asaj të lirisë individuale (*shih Belozorov kundër Rusisë dhe Ukrainës, nr. 43611/02, § 111, datë 15 tetor 2015*).

15. Deri në dënimin e tij me vendim përfundimtar të gjykatës, i pandehuri prezumohet i pafajshëm dhe në lidhje me caktimin e masave të sigurimit GJEDNJ-ja ka theksuar se vazhdimi i masës së sigurimit mund të justifikohet në një rast të caktuar vetëm nëse ka tregues specifikë të një kërkesë të vërtetë të interesit publik, e cila, pavarësisht prezumimit të pafajësisë, mbart më shumë peshë se sa rregulli i respektimit të lirisë individuale, i parashikuar në nenin 5 të Konventës. Në ushtrimin e funksionit të saj GJEDNJ-ja duhet të sigurojë që argumentet e gjykatave kombëtare pro dhe kundër lirimit nuk duhet të jenë “të përgjithshme dhe abstrakte”, por të përmbajnë referenca për fakte specifike dhe rrethanat personale që justifikojnë masën e sigurimit (*shih Hysa kundër Shqipërisë, §§ 66, 68, datë 21 shkurt 2023*).

16. Në analizë të rrethanave të çështjes konkrete, kufizimi i lirisë personale të kërkesës me vendimin e gjykatës së apelit të datës 10.3.2022 është bërë bazuar në ekzistencën e “dyshimeve të arsyeshme”, të përcaktuara si kriter në nenin 27, pika 1, shkronja “c”, të Kushtetutës dhe nenin 5, pika 1, shkronja “c”, të KEDNJ-së, i cili ka të bëjë me rastet kur çështja e fajësisë nuk është vendosur ende nga gjykata, ndërkohë që në rastin konkret, vendimi i Gjykatës së Apelit Shkodër, që e ka deklaruar fajtor, është shfuqizuar nga Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë, çka ka rikthyer fuqinë ekzekutive të vendimit nr. 110 (51-2012-1276), datë 28.2.2012 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Shkodër, përmes të cilit kërkesi është deklaruar i pafajshëm. Përveç këtij fakti, rezulton se në vendimin e

pafajësisë, në respektim të kërkesave të ligjit procedural penal, gjykata ka konstatuar shuarjen *ipso lege* të masës së sigurimit personal “Arresti në burg”, e caktuar ndaj tij gjatë fazës së hetimeve paraprake, ndërkohë që ekstradimi i kërkuarit dhe burgosja e tij janë bërë në zbatim të vendimit të dënimit me burgim të dhënë nga gjykata e apelit. Edhe Gjykata e Apelit Shkodër, me vendimin nr. 30, datë 10.3.2022, ka konstatuar faktin se masa e sigurimit “Arresti në burg”, e caktuar gjatë hetimeve paraprake me vendimin e saj nr. 2, datë 2.3.2000, është shuar me vendimin e pafajësisë së kërkuarit të dhënë nga gjykata e shkallës së parë.

17. Në vlerësimin tonë në çështjen konkrete janë dy momente të ndryshme që kërkonin trajtim dhe përgjigje nga Gjykata Kushtetuese. I pari ka të bëjë me shuarjen *ipso lege* të masës së sigurimit personal, për shkak se pas shfuqizimit të vendimit të gjykatës së apelit që e kishte dënuar kërkuarin, vendimi i pafajësisë i gjykatës së shkallës së parë kishte rimarrë fuqitë ekzekutive, kurse momenti tjetër ka të bëjë me atë periudhë kohore nga vendimi i Gjykatës së Lartë, që ka prishur vendimin e dënimit të gjykatës së apelit, deri në ricaktimin ndaj e masës së sigurimit “Arresti në burg” gjatë rigjyqimit të çështjes në gjykatën e apelit.

18. Shumica e ka arsyetuar vendimin e saj bazuar në kriteret dhe kushtet për caktimin e masave të sigurimit, duke vlerësuar se referuar thelbit të argumenteve të parashtruara në ankimin kushtetues, pretendimet e kërkuarit për cenimin e lirisë personale do të analizohen në raport me standardin kushtetues të “*dysimit të arsyeshëm*” dhe rregullat procedurale të KPP-së për caktimin e masës së sigurimit personal “Arresti në burg” (shih paragrafin 34 të vendimit). Sipas saj, “*kufizimi i lirisë personale të kërkuarit është vendosur me vendim gjyqësor, bazuar në dyshime të arsyeshme për kryerjen prej tij të veprave penale për të cilat akuzohet dhe sipas procedurave të parashikuara nga ligji. Në këtë drejtim, gjykata e apelit dhe Gjykata e Lartë kanë evidentuar në vendimet e tyre ekzistencën e fakteve që mbështesin dyshimin e arsyeshëm se kërkuari mund të ketë kryer veprën penale. Ashtu siç evidenton edhe Gjykata e Lartë, ndonëse vendimi i fajësisë është prishur dhe çështja është kthyer për rigjykim në shkallën e dytë për të vlerësuar bazueshmërinë e vendimit të pafajësisë, për sa kohë vendimi i shkallës së parë nuk ka marrë formë të prerë, kërkuari ruan të njëjtin status procedural. Gjykata vëren se gjykata e apelit ka analizuar faktet dhe provat në ngarkim të kërkuarit në raport me*

kushtet dhe kriteret për kufizimin e lirisë personale, duke arsyetuar vendimin e saj si për sa u takon pretendimeve të tij për cenimin e lirisë personale, ashtu edhe për sa u përket konkluzioneve të arritura prej saj për ekzistencën e “dyshimeve të arsyeshme” për kufizimin e kësaj të drejte. Po kështu, pretendimet e ngritura nga kërkuari në rekurs janë analizuar dhe vlerësuar nga Gjykata e Lartë, e cila ka arsyetuar gjetjet e saj në drejtim të të drejtave procedurale dhe kushtetuese të tij. Në këto kushte, Gjykata çmon se në rastin konkret kufizimi i lirisë personale të kërkuarit nuk rezulton të jetë në kundërshtim me nenin 27, pika 1, shkronja “c”, të Kushtetutës, nenin 5, pika 1, shkronja “c”, të KEDNJ-së dhe dispozitat ligjore përkatëse të KPP-së që përcaktojnë procedurat e kufizimit të kësaj lirie.” (shih paragrafin 37 të vendimit). Në përfundim, shumica ka vlerësuar se në çështjen në shqyrtim, duke mbajtur në konsideratë edhe rolin subsidiar të kësaj Gjykate në respektimin e të drejtave dhe lirive themelore të njeriut “interpretimi dhe zbatimi i ligjit nga gjykatat e juridiksionit të zakonshëm është bërë duke marrë parasysh garancitë që ofron parimi i procesit të rregullt ligjor dhe se në rastin konkret nuk shfaqen probleme në aspektin kushtetues, të tilla që do të kërkonin ndërhyrjen e saj, për rrjedhojë nuk rezulton që liria personale e kërkuarit të jetë cenuar në kundërshtim me dispozitat kushtetuese” (shih paragrafin 39 të vendimit).

19. Duke iu referuar arsyetimit të shumicës në lidhje me pretendimin e kërkuarit për cenimin e lirisë personale, ai është bazuar në trajtimin e elementeve me natyrë ligjore, por pa e çuar çështjen në nivel kushtetues, edhe pse ajo mbart specifika dhe problematika të dukshme në lidhje me interpretimin dhe zbatimin e dispozitave procedurale penale, të cilat sjellin efekt të drejtpërdrejtë në të drejtat dhe liritë themelore të individit, veçanërisht duke qenë se ka të bëjë me kufizimin e lirisë personale. Pa pasur nevojë për të vlerësuar nëse në këtë rast ishim para “dysimit të arsyeshëm” për kufizimin e lirisë personale, shumica duhej të analizonte nëse mund të ricaktohej një masë e tillë e kufizimit të lirisë pas shuarjes *ipso lege* të masës së dhënë më parë për kërkuarin në kushtet e një vendimi pafajësie, trajtim që mungon në këtë rast, duke lënë pa përgjigje dhe analizë aspektet kryesore me natyrë kushtetuese të çështjes konkrete. Në vlerësimin tonë ky qëndrim mund të përbëjë për organet gjyqësore një precedent që mund të çojë në kufizimin jokushtetues të të drejtave të individit.

20. Qëndrimi i shumicës, që ka legjitimuar vendimmarrjen e gjykatave të zakonshme, i ka dhënë vlerë “dyshimit të arsyeshëm” përmbi një vendimi pafajësie, që jepet në përfundim të gjykimit nga gjykata, mbi analizën dhe çmuarjen në tërësi dhe harmoni të provave të marra, të verifikuara dhe të debatuar rregullisht nga palët, vendim ky që juridikisht nënkupton mungesën e bazueshmërisë faktike të dyshimit për kryerjen e veprës penale dhe fajësinë e të pandehurit, gjithmonë duke respektuar parimin se dyshimi shkon në favor të tij. Sipas nenit 462 të KPP-së, vendimi penal i gjykatës vihet në ekzekutim menjëherë pasi të ketë marrë formë të prerë, kurse vendimi i pafajësisë vihet në ekzekutim menjëherë pas shpalljes, rregullim ligjor ky që tregon për fuqinë ekzekutive të vendimit të pafajësisë, duke mbartur në vetvete dhe duke reflektuar parimin kushtetues të prezumimit të pafajësisë, përveçse mungesën e përligjes kushtetuese të vijimit të kufizimit të lirisë të një personi të deklaruar të pafajshëm nga gjykata. Qenia i ankimeshëm nga prokurori i vendimit të pafajësisë dhe vijimi i qenies i akuzuar për kryerjen e një vepre penale nuk përbëjnë arsye ligjore, aq më pak kushtetuese dhe konventore, për vazhdimin e kufizimit të lirisë së një personi të deklaruar të pafajshëm nga gjykata. Arsyetimi i shumicës ka shkuar drejt pohimit se individ mund t'i nënshtrohet kufizimit të lirisë për sa kohë pafajësia e tij nuk është vërtetuar me vendim gjyqësor të formës së prerë/të parevokueshëm/*res judicata*, çka nuk ka sens logjik dhe juridik, pasi është fajësia ajo që duhet të vërtetohet, ndërsa pafajësia përbën prezumim kushtetues sipas nenit 30 të Kushtetutës. Kurse neni 446 i KPP-së përcakton se kur në bazë të vendimit të Gjykatës së Lartë duhet të pushojë vazhdimi i një burgimi sekretaria ia komunikon menjëherë dispozitivin e vendimit prokurorit pranë gjykatës përkatëse, ndërkohë që ky i fundit ka detyrimin ligjor të marrë masa për ekzekutimin menjëherë të tij dhe ndërprerjen e burgimit, për sa kohë parimi kushtetues i mëshiruar në nenin 27, pika 1, të Kushtetutës ndalon heqjen e lirisë së individit, përveçse në rastet dhe sipas procedurave të parashikuara me ligj, i cili, nga ana tjetër, parasheh burgosjen e individit vetëm me vendim gjykatë.

21. Gjykatat e juridiksionit të zakonshëm, bazuar në nenet 15 dhe 42 të Kushtetutës, kanë detyrimin kushtetues të respektojnë dhe të

kontribuojnë për realizimin e të drejtave kushtetuese individuale, çka nënkupton se vendimi për dhënien e një masë të tillë, që kufizon lirinë e individit, duhet të jepet në përputhje me standardet e procesit të rregullt ligjor dhe gjykimi nuk duhet të jetë arbitrar. Në rastin konkret, qëndrimi i gjykatave të zakonshme është në kufijtë e një interpretimi arbitrar të ligjit procedural, siç është argumentuar më sipër, me pasojë cenimin e lirive themelore, përveçse, në aspektin e parimit të sigurisë juridike, ka sjellë edhe cenimin e pritshmërive të ligjshme të kërkuesit, në kuptim të nenit 462 të KPP-së, për sa i përket zbatimit të vendimit gjyqësor të pafajësisë që kishte shuar masën e sigurimit ndaj tij dhe që nuk lejonte, për rrjedhojë, ricaktimin e një mase kufizuese të lirisë nën të njëjtin kontekst ligjor dhe faktik.

22. Kërkuesi ka pretenduar edhe se gjykatat kanë vepruar në kundërshtim me vendimin unifikues nr. 7/2011, i cili është referuar nga gjykatat e zakonshme (gjykata e apelit) për të mbështetur qëndrimin e tyre. Sipas Kolegjeve të Bashkuara, ligjvënësi nuk ka vendosur ndonjë kufizim të së drejtës së palëve për të paraqitur kërkesa lidhur me masat e sigurimit, përfshirë atë për caktimin e saj për herë të parë në gjykim, as edhe për gjykatën që procedon (në fazën e hetimit paraprak ose në atë të gjykimit) lidhur me atë kërkesë. Pra, masa e sigurimit mund të caktohet në çdo fazë të procedimit penal, nëse janë nevojat e sigurimit, nëse nga gjykimi del se kanë lindur, ndryshuar apo mungojnë kushtet dhe kriteret e parashikuara nga ligji (nenet 228 e vijues të KPP-së). Nuk përjashtohet mundësia që, sipas rrethanave konkrete të ecursë së një procedimi penal, gjykata të caktojë masë sigurimi ndaj personit në hetim apo të pandehurit, edhe pse masa e mëparshme e dhënë ndaj tij ishte shuar ose revokuar më parë nga gjykata. Ndonëse për vetë natyrën dhe mënyrën e zhvillimit të një procedimi penal, masat e sigurimit normalisht e zakonisht caktohen në fazën e hetimit paraprak, nuk ka asnjë logjikë juridike ose pengesë ligjore që këto masa të mos caktohen *për herë të parë* edhe në fazën e gjykimit. Qëllimi dhe efektet e parashikuara nga ligji procedural penal për masën e sigurimit, koncepti juridik i “rrezikut” dhe parimi i “përshtatshmërisë” për caktimin dhe zbatimin e saj, qëndrojnë dhe i shërbejnë njësoj si fazës së hetimit paraprak, ashtu edhe asaj të gjykimit (*shih vendimin unifikues nr. 7, datë*

14.10.2011 të Kolegjeve të Bashkuara të Gjykatës së Lartë).

23. Duke iu referuar rrethanave të atij rasti, rezulton se pas shuarjes *ipso lege* të masës së sigurimit personal për të pandehurin, për shkak të pushimit të akuzave nga prokurori, ky vendim është shfuqizuar nga prokurori më i lartë sipas kompetencës së dhënë nga ligji procedural penal i kohës dhe pas përfundimit të hetimeve paraprake çështja është dërguar për gjykim nga Prokuroria pranë Gjykatës për Krimet e Rënda. Është gjatë këtij gjykimi që Gjykata e Shkallës së Parë për Krimet e Rënda ka pranuar kërkesën e prokurorit për caktimin e masës së sigurimit personal “Arresti në burg”. Për rrjedhojë, është kjo situata faktike dhe ligjore ajo mbi të cilën Kolegjet e Bashkuara kanë unifikuar praktikën gjyqësore në lidhje me fazën gjatë së cilës mund të kërkohej caktimi i masës së sigurimit personal, ndërkohë që për të pandehurin në atë rast nuk kishte një masë sigurimi, ndërsa çështja kundër tij ishte në gjykim dhe nuk kishte asnjë vendim përfundimtar për të. Duke qenë kështu, asnjë nga këto përfundime unifikuese nuk gjejnë zbatim në rastin konkret dhe atyre nuk mund t’u jepet një kuptim i ndryshëm nga ai që ka synuar ajo gjykatë.

24. Në vendimin e saj shumica, në lidhje me vendimmarrjen e gjykatave të zakonshme është shprehur se “Gjykata e Apelit Shkodër ka parashtruar në mënyrë të përmbledhur faktin penal e cilësimin e tij sipas dispozitave të KP-së. Po kështu, bazuar në vendimin unifikues nr. 7/2011, sipas të cilit masa e sigurimit mund të caktohet si gjatë fazës së hetimit paraprak, ashtu edhe gjatë gjykimit, gjykata ka arsyetuar se bazuar në faktet dhe provat e gjykimit provohet ekzistenca e dyshimit të arsyeshëm se kërkuesi i ka kryer veprat penale për të cilat akuzohet dhe për të cilat është deklaruar fajtor me vendimin nr. 199, datë 17.4.2014 të saj, për rrjedhojë ekzistojnë kushtet e parashikuara në nenin 228 të KPP-së për caktimin e masës.” (shih paragrafin 35 të vendimit).

25. Duke pasur parasysh sa kemi evidentuar më sipër në lidhje me dallimet mes rastit për të cilin është unifikuar praktika gjyqësore dhe atij në shqyrtim, shumica duhej të ishte ndalur në analizën e këtij pretendimi, i cili ka natyrë kushtetuese, për sa kohë që në thelb është pretenduar pikërisht se mënyra e gabuar e leximit dhe zbatimit të këtij vendimi unifikues ka sjellë cenimin e lirive kushtetuese të kërkuarit. Ajo duhej të kishte konstatuar paqartësitë që kanë gjykatat e

zakonshme në kuptimin e atij vendimi, duke theksuar rolin e Gjykatës së Lartë, si gjykatë e ligjit, i cili shkon përtej ligjit dhe synon të drejtën, duke ndikuar efektivisht edhe në vendimmarrjen e gjykatave të shkallëve më të ulëta (shih vendimet nr. 24, datë 25.4.2016; nr. 4, datë 5.2.2014 të Gjykatës Kushtetuese) për të vlerësuar vendimet e gjykatave të zakonshme edhe në drejtim të uniformitetit të interpretimit e zbatimit të së drejtës (shih vendimin nr. 33, datë 14.11.2022 të Gjykatës Kushtetuese).

26. Gjatë veprimtarisë gjyqësore gjyqtari i zakonshëm duhet të lexojë edhe përmbajtjen e normës kushtetuese në të njëjtën mënyrë siç vepron me normat e tjera parësore ose dytësore, duke pasur detyrimin t’i zbatojë dhe interpretojë këto të fundit në frymën e Kushtetutës. Kjo bën që roli i gjykatës së ligjit të zgjerohet dhe transformohet, edhe pse në thelb ajo ruan funksionin e saj tradicional që lidhet me kuptimin dhe zbatimin e ligjit, duke synuar individualizimin dhe interpretimin e drejtë të “normave të së drejtës”. Kjo e bën Gjykatën e Lartë të zhvendoset nga teksti i normës ligjore drejt të drejtave themelore, duke arritur që nëpërmjet funksionit të saj të bashkojë sigurinë e së drejtës me mbrojtjen e të drejtave të individit. Në situatën që çështja ka të bëjë me zbatimin e dispozitave procedurale që rregullojnë institute të ndryshme të së drejtës penale dhe kuptimin e gabuar që i është dhënë qëndrimit të Kolegjeve të Bashkuara të asaj gjykate, Gjykata e Lartë kishte detyrimin jo vetëm të bënte një interpretim nën frymën e atij vendimi unifikues, në drejtim të uniformitetit të së drejtës, por nëse ishte e nevojshme, të mbante një qëndrim njësoj.

27. Ky është edhe qëndrimi i mbajtur nga subjekti i interesuar, Prokuroria e Përgjithshme, sipas të cilit, sipas praktikës gjyqësore të deritanishme, masa e sigurimit nuk mund të caktohet për një fakt penal për të cilin individit është shpallur i pafajshëm me vendim gjyqësor, edhe pse ky vendim nuk është i formës së prerë. Mbajtja e një qëndrimi të ndryshëm nga Gjykata e Apelit Shkodër dhe Gjykata e Lartë, pa ndjekur kjo e fundit procedurat për njësimin ose ndryshimin e praktikës gjyqësore, cenon në thelb këtë parim. Po sipas këtij subjekti, Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë nuk i ka dhënë përgjigje pretendimit të kërkuarit nëse ndaj tij mund të caktohej një masë sigurimi personal në kushtet kur ishte në fuqi një vendim pafajësie.

28. Po ashtu, vlerësojmë se në lidhje me aspektin tjetër të kësaj çështjeje, që ka të bëjë me periudhën nga marrja e vendimit të Gjykatës së Lartë që ka prishur vendimin e dënimit të gjykatës së apelit (14.1.2022) dhe deri në marrjen e vendimit për ricaktimin e masës së sigurimit nga gjykata e apelit (10.3.2022), duhej të ishte konstatuar, më së paku, cenimi i lirisë personale të kërkuesit, për sa kohë ky kufizim nuk është justifikuar për ndonjë nga rastet e parashikuara nga neni 27, pika 2, i Kushtetutës.

29. Për të gjitha argumentet e mësipërme, vlerësojmë se kërkesa duhej të ishte pranuar, duke u shfuqizuar vendimet gjyqësore objekt kërkesë që kanë ricaktuar masën e sigurimit personal “Arresti në burg” ndaj kërkuesit, në kushtet kur ndaj tij kishte një vendim përfundimtar të ekzekutueshëm që e kishte deklaruar të pafajshëm, duke shuar edhe masën e sigurimit të dhënë ndaj tij gjatë hetimeve paraprake.

Anëtarë: Sonila Bejtja, Ilir Toska

VENDIM
Nr. 20, datë 5.4.2023

NË EMËR TË REPUBLIKËS
SË SHQIPËRISË

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë,
e përbërë nga:

Holta Zaçaj	kryetare;
Marsida Xhaferllari	anëtare;
Fiona Papajorgji	anëtare;
Elsa Toska	anëtare;
Sandër Beci	anëtar;
Ilir Toska	anëtar;
Genti Ibrahim	anëtar;
Marjana Semini	anëtare;
Sonila Bejtja	anëtare,

me sekretare Enina Kotoni, më datë 16.3.2023 mori në shqyrtim në seancë plenare publike çështjen nr. 6 (D) 2022 të Regjistrimit Themeltar, që u përket:

KËRKUESE: Dashmira Zaro, në mungesë.

SUBJEKTE TË INTERESUARA: Këshilli i Ministrave, përfaqësuar me autorizim nga avokatja e shtetit Irma Qosja.

KËSHILLI I LARTË GJYQËSOR, përfaqësuar me autorizim nga Qemal Zaimi.

OBJEKTI: Konstatimi i vijimit të cenimit të së drejtës për një proces të rregullt ligjor, si pasojë e mosgjyqimit të çështjes nga Gjykata Administrative e Apelit brenda afatit 6-mujor të përcaktuar në vendimin nr. 2, datë 17.2.2022, të Gjykatës Kushtetuese.

Konstatimi i mungesës së një mjeti ligjor efektiv për dëmshpërblim pas hyrjes në fuqi të vendimit nr. 2, datë 17.2.2022, të Gjykatës Kushtetuese.

BAZA LIGJORE: nenet 42, 131, pika 1, shkronja “P”, 134, pika 1, shkronja “I” dhe 142, pika 1, të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë; neni 6 i Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut; ligji nr. 8577, datë 10.2.2000, “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, i ndryshuar (ligji nr. 8577/2000).

GJYKATA KUSHTETUESE,

pasi dëgjoi relatorin e çështjes Sonila Bejtja, mori në shqyrtim pretendimet me shkrim të kërkueses, e cila ka kërkuar pranimin e kërkesës, prapësimet e subjekteve të interesuara, Këshillit të Ministrave dhe Këshillit të Lartë Gjyqësor (KLGS), të cilat kanë kërkuar rrëzimin e kërkesës, si dhe diskutoi çështjen në tërësi,

VËREN:

I
Rrethanat e çështjes

1. Këshilli i Ministrave, me vendimin nr. 322, datë 15.4.2015, “Për shpronësimin për interes publik të pronarëve të pasurive të paluajtshme, pronë private, që preken nga realizimi i projekteve në Parkun e Viroit: Sistemim i Parkut të Viroit, Rikonstruksion i rrugës në Parkun e Viroit nga ana e qytetit, Ndriçimi i trotuarit në Parkun e Viroit nga ana e qytetit” (VKM nr. 322/2015), ka vendosur shpronësimin për interes publik të pronarëve të pasurive të paluajtshme, pronë private, që preken nga realizimi i këtij projekti.

2. Mbi bazën e kësaj VKM-je, Zyra Vendore e Regjistrimit të Pasurive të Paluajtshme (ZVRPP), Gjyrokastër ka kufizuar pronën e kërkueses, të ndodhur në zonën e emërtuar Viroi – Gjyrokastër, të cilën ajo e kishte fituar me vendim të Komisionit

të Kthimit dhe Kompensimit të Pronave, si trashëgimtare ligjore e ish-pronarit. Me pretendimin se i janë cenuar interesat e ligjshëm për pronën e mbetur pas shpronësimit, kërkesja ka paraqitur padi në Gjykatën Administrative të Shkallës së Parë Gjirokastrë, duke kërkuar konstatimin e vendosjes së kufizimit mbi tagrat e pronësisë që barazohet me shpronësimin e pjesës së mbetur të pronës pas shpronësimit me VKM-në nr. 322/2015, detyrimin e ZVRPP-së, Gjirokastrë, të hedhë gjurmën e projektit mbi hartën treguese të regjistrimit, detyrimin e Bashkisë Gjirokastrë të ndalojë cenimin e pronës dhe të heqë barrierën e palëvizshme metalike nga rruga, si dhe detyrimin e kësaj bashkie dhe Ministrisë së Zhvillimit Urban për nxjerrjen e akteve administrative që zgjidhin pasojat e përdorimit të pronës në funksion të rikonstruksionit të Parkut të Viroit.

3. Gjykata Administrative e Shkallës së Parë Gjirokastrë, me vendimin nr. 443, datë 18.7.2017, ka vendosur pranimin pjesërisht të padisë, duke urdhëruar të paditurën, ZVRPP-në, Gjirokastrë, të hedhë gjurmën e projektit mbi hartën treguese të regjistrimit dhe të pajisë kërkuuesen me certifikatë pronësie për pronën e mbetur nga shpronësimi me VKM-në nr. 322/2015. Në lidhje me kërkimet për konstatimin e vendosjes së kufizimit mbi tagrat e pronësisë që barazohet me shpronësimin dhe për ndalimin e cenimit të pronësisë, si dhe nxjerrjen e akteve administrative, gjykata ka vendosur rrëzimin e tyre, kurse në lidhje me kërkimin për ndalimin e cenimit të pronësisë dhe heqjen e barrierës së palëvizshme nga e paditura, Bashkia Gjirokastrë, gjykata ka shpallur moskompetencën lëndore dhe dërgimin e akteve Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Gjirokastrë si gjykata kompetente.

4. Kërkesja ka kundërshtuar vendimin e mësipërm në lidhje me dy disponime të tij, konkretisht për shpalljen e moskompetencës lëndore, si dhe për pjesën që ka rrëzuar kërkimin e padisë për ndalimin e cenimit të pronësisë dhe nxjerrjen e akteve administrative. Gjykata Administrative e Shkallës së Parë Gjirokastrë, me vendimin nr. 392, datë 24.7.2017, ka vendosur mospranimin e ankimit për pjesën që ka shpallur moskompetencën lëndore, i cili, pasi janë ezauruar mjetet e ankimit, është lënë përfundimisht në fuqi.

5. Për sa i takon ankimit për pjesën që ka rrëzuar kërkimin e padisë për ndalimin e cenimit të pronësisë dhe nxjerrjen e akteve administrative, ai

është regjistruar në Gjykatën Administrative të Apelit më datë 19.9.2017.

6. Duke qenë se çështja e saj nuk ishte marrë ende në shqyrtim, me kërkesën e datës 20.7.2018, kërkesja i është drejtuar relatores së çështjes dhe kryetarit të Gjykatës Administrative të Apelit, duke kërkuar përsheptimin e gjykimit. Në kushtet kur nuk ka marrë përgjigje për këtë kërkesë, më datë 20.8.2018, kërkesja, bazuar në nenet 399/1, 399/2, pikat 1, shkronja “a” dhe 2, si dhe 399/6, pika 1, shkronja “b”, të Kodit të Procedurës Civile (KPC), i është drejtuar Gjykatës së Lartë për konstatimin e shkeljes së afatit të arsyeshëm të gjykimit nga Gjykata Administrative e Apelit, duke kërkuar edhe urdhërimin e marrjes së masave të nevojshme dhe të domosdoshme për gjykimin sa më të shpejtë të çështjes.

7. Kolegji Administrativ i Gjykatës së Lartë, me vendimin nr. 2/5/2, datë 17.6.2021, ka vendosur rrëzimin e kësaj kërkesë, pasi nuk ka konstatuar zvarritje të qëllimshme të çështjes nga gjyqtari relator. Ndër të tjera, ai kolegji ka arsyetuar se vonesa e gjatë në shqyrtimin e çështjes ishte rrjedhojë e një problematike të përgjithshme që e tejkalon rastin konkret dhe se reforma në drejtësi ka shkarkuar/pezulluar një numër të konsiderueshëm gjyqtarësh, duke krijuar kosto për qytetarët në tejzgjatjen e afateve për gjykimin e çështjeve gjyqësore, por që këto vështirësi janë proporcionale në raport me të mirën e përgjithshme të krijuar nga procesi i reformës (*shih paragrafët 16 dhe 21 të vendimit të Gjykatës së Lartë*).

8. Pasi është njohur me këtë vendim kërkesja e ka kundërshtuar atë në Gjykatën Kushtetuese (Gjykata), duke kërkuar konstatimin e cenimit të së drejtës kushtetuese për një proces të rregullt ligjor si rezultat i mosgjykimit të çështjes nga Gjykata Administrative e Apelit brenda një afati të arsyeshëm.

9. Në lidhje me këtë kërkesë, Gjykata, me vendimin nr. 2, datë 17.2.2022 (*vendimi nr. 2/2022*), ka vendosur: “*Pranimin e kërkesës. Konstatimin e cenimit të së drejtës për gjykim brenda një afati të arsyeshëm. Shfuqizimin e vendimit nr. 2/5/2, datë 17.6.2021 të Kolegjit Administrativ të Gjykatës së Lartë. Detyrimin e Gjykatës Administrative të Apelit për të gjykuar çështjen brenda 6 muajve nga data e hyrjes në fuqi të këtij vendimi. Ky vendim është përfundimtar, i formës së prerë dhe hyn në fuqi ditën e botimit në Fletoren Zyrtare*”. Ky vendim i është dërguar zyrtarisht Gjykatës Administrative të

Apelit më datë 15.3.2022 dhe është botuar në Fletoren Zyrtare nr. 44, datë 23.3.2022.

10. Pas hyrjes në fuqi të këtij vendimi kërkuësja i është drejtuar gjykatës me kërkesëpadi me objekt shpërblimin e dëmit si rezultat i konstatimit të cenimit të së drejtës për gjykim brenda një afati të arsyeshëm. Gjykata e Rrethit Gjyqësor Tiranë, me vendimin nr. 4844, datë 28.9.2022, ka vendosur pranimin pjesërisht të padisë dhe detyrimin e Ministrisë së Drejtësisë dhe Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë të paguajnë në favor të kërkuësës shumën 200.000 (dyqind mijë) lekë, si shpërblim për dëmin jopasuror të pësuar për shkak të kohëzgjatjes së paarsyeshme të çështjes së saj gjyqësore.

11. Duke qenë se çështja e saj në gjykatën e apelit nuk ishte shqyrtuar ende, më datë 26.9.2022 kërkuësja i është drejtuar Gjykatës me ankim kushtetues individual, sipas objektit në shqyrtim, e cila, pasi është plotësuar në përputhje me nenin 27, pika 5, të ligjit nr. 8577/2000, është regjistruar më datë 14.10.2022. Kolegji i Gjykatës më datë 24.11.2022 ka vendosur kalimin e kësaj çështjeje në seancë plenare publike dhe thirrjen në gjykim, në cilësinë e subjekteve të interesuara, të Këshillit të Ministrave dhe KLGJ-së.

12. Ditën e zhvillimit të seancës plenare në këtë Gjykatë, me vendimin nr. 86-2023-328, datë 16.3.2023, Gjykata Administrative e Apelit ka marrë në shqyrtim çështjen e kërkuësës, duke vendosur lënien në fuqi të vendimit nr. 443, datë 18.7.2017 të Gjykatës Administrative të Shkallës së Parë Gjyrokastër.

II

Pretendimet në Gjykatën Kushtetuese

13. Kërkuësja, në mënyrë të përmbledhur, ka pretenduar si vijon:

13.1. Gjykata Administrative e Apelit nuk ka zbatuar vendimin nr. 2/2022 të Gjykatës, me anë të të cilit i ka lindur e drejta të kërkojë dëmshpërblim sipas nenit 399/6, pika 3, të KPC-së. Gjithashtu, në kushtet kur nuk është realizuar gjykimi i çështjes brenda afatit 6-mujor të vendosur me vendimin nr. 2/2022, kërkuësja nuk ka mjete të tjera efektive për të kërkuar dëmshpërblimin për shkak të moszbatimit të këtij vendimi dhe për këtë qëllim ajo ka depozituar kërkesëpadi në Gjykatën e Rrethit Gjyqësor Tiranë.

14. Subjekti i interesuar, Këshilli i Ministrave, në mënyrë të përmbledhur, ka prapësuar si vijon:

14.1. Ai nuk është përfshirë asnjëherë si palë ndërgjyqëse në procesin gjyqësor të kërkuësës dhe sipas Kushtetutës nuk mund të ndërhyjë në çështje që kanë të bëjnë me kompetencat e organeve gjyqësore, për rrjedhojë nuk është përgjegjës për zbatimin e detyrave funksionale të këtyre të fundit. Referuar dispozitivit të vendimit nr. 2/2022 të Gjykatës, institucioni përgjegjës për zbatimin e tij është Gjykata Administrative e Apelit.

14.2. Pretendimi i kërkuësës se Gjykata me vendimin nr. 2/2022 e ka legjitimuar atë të kërkojë dëmshpërblim, është haptazi i pabazuar. Për sa i përket kërkesës për shpërblimin e dëmit, ajo duhet t'i drejtohet gjykatës së rrethit gjyqësor, pasi kjo çështje nuk hyn në juridiksionin kushtetues.

15. Subjekti i interesuar, KLGJ-ja, në mënyrë të përmbledhur, ka prapësuar si vijon:

15.1. KLGJ-ja nuk është palë ndërgjyqëse në procesin gjyqësor të kërkuësës dhe për këtë arsye nuk ka interes. Sipas vendimit nr. 2/2022 të Gjykatës, institucioni përgjegjës për zbatimin e tij është Gjykata Administrative e Apelit dhe KLGJ-ja nuk ka tagër të ndërhyjë në veprimtarinë e gjykatave ose në vendimarrjen e tyre.

15.2. Në lidhje me thelbin e kërkesës, cenimi i së drejtës së kërkuësës për zhvillimin e procesit gjyqësor brenda një afati të arsyeshëm është konstatuar me vendimin nr. 2/2022 të Gjykatës. Në këtë kuptim, Gjykata i ka dhënë një herë përgjigje këtij pretendimi të kërkuësës, ndaj ky gjykim kushtetues mbetet pa objekt.

15.3. I pabazuar është edhe kërkitimi për konstatimin e mungesës së mjetit ligjor efektiv për dhënien e dëmshpërblimit pas dhënies së vendimit nr. 2/2022 të Gjykatës, pasi është pikërisht ky i fundit që i ka dhënë të drejtë kërkuësës të kërkojë shpërblimin e dëmit sipas nenit 399/6 të KPC-së.

III

Vlerësimi i Gjykatës Kushtetuese

A. Për legjitimitimin e kërkuësës

16. Çështja e legjitimitimit të subjekteve (*locus standi*) që mund t'i drejtohen Gjykatës është një ndër aspektet kryesore që lidhet me inicimin e një procesi kushtetues. Sipas neneve 131, pika 1, shkronja "P" dhe 134, pikat 1, shkronja "I" dhe 2, të

Kushtetutës, si dhe nenit 71 të ligjit nr. 8577/2000, çdo individ, person fizik ose juridik, subjekt i së drejtës private dhe publike, mund të vërë në lëvizje Gjykatën për gjykimin përfundimtar të ankesave kundër çdo akti të pushtetit publik ose vendimi gjyqësor që cenon të drejtat dhe liritë themelore të garantuara në Kushtetutë. Ankimi kushtetues individual, në çdo rast, duhet të plotësojë kriteret kumulative të nenit 71/a të ligjit nr. 8577/2000, që lidhen me shterimin e mjeteve juridike efektive, afatin e paraqitjes së kërkesës, pasojat negative të pësura në mënyrë të drejtpërdrejtë e reale, mundësinë për rivendosjen e së drejtës së shkelur, si dhe rregullimet e veçanta ligjore të shqyrtimit paraprak të kërkesës.

17. Gjykata vëren se kërkuësja i është drejtuar asaj me kërkesën në shqyrtim, duke pretenduar vijimin e konstatimit të cenimit të së drejtës për një proces të rregullt ligjor, si pasojë e mosgjykimit të çështjes brenda një afati të arsyeshëm nga Gjykata Administrative e Apelit (*kërkimi i parë*), si dhe konstatimin e mungesës së një mjeti ligjor efektiv për dëmshpërblimin, si rrjedhojë e moszbatimit të vendimit nr. 2/2022 të kësaj Gjykate (*kërkimi i dytë*).

18. Në jurisprudencën e saj, Gjykata ka theksuar se zbatimi i detyrueshëm i vendimeve të saj garantohet nga Kushtetuta, e cila në nenet 132 dhe 145 sanksionon shprehimisht këtë koncept kushtetues. Ndikimi i padiskutueshëm i këtyre vendimeve është i tillë që iu imponon të gjitha organeve shtetërore fuqinë detyruese të arsytimit të vendimit të saj (*shih vendimet nr. 42, datë 27.12.2022; nr. 17, datë 10.4.2015 të Gjykatës Kushtetuese*). Arsytimi që përdor Gjykata në vendimet e saj ka forcën e ligjit, çka buron nga autoriteti i këtij organi për të thënë fjalën e fundit në çështjet për të cilat të tjerët tashmë janë shprehur. Çdo qëndrim i kundërt krijon një precedent të rrezikshëm në marrëdhëniet institucionale. Në këtë kuptim, në jurisprudencën kushtetuese është theksuar se nga standardi i detyrueshmërisë së zbatimit të vendimarrjes kushtetuese nuk mund të bëjë përjashtim as vetë kjo Gjykatë (*shih vendimet nr. 42, datë 27.12.2022; nr. 4, datë 15.2.2021; nr. 78, datë 12.12.2017 të Gjykatës Kushtetuese*).

19. Gjykata vëren se kërkuësja, për të njëjtat shkaqe mbi të cilat ka mbështetur kërkimin e parë në këtë ankim kushtetues individual, i është drejtuar edhe më parë asaj me kërkesë për konstatimin e

cenimit të procesit të rregullt ligjor si pasojë e mosgjykimit të çështjes brenda një afati të arsyeshëm nga Gjykata Administrative e Apelit. Në lidhje me këtë kërkesë, me vendimin nr. 2/2022, Gjykata ka vendosur pranimin e saj, konstatimin e cenimit të së drejtës për gjykim brenda një afati të arsyeshëm, duke përcaktuar një afat prej 6 muajsh nga data e hyrjes në fuqi të këtij vendimi për gjykimin e çështjes gjyqësore nga Gjykata Administrative e Apelit. Për rrjedhojë, pasi ka marrë në shqyrtim në themel kërkesën dhe shkaqet mbi të cilat bazohet ajo, Gjykata u ka dhënë përgjigje përfundimtare pretendimeve të kërkuësës, duke përcaktuar edhe detyrimin që rrjedh për autoritetet publike, në këtë rast gjykatat, për respektimin e standardit të gjykimit brenda një afati të arsyeshëm.

20. Megjithatë, Gjykata konstaton se deri në datën e paraqitjes së kërkesës në shqyrtim Gjykata Administrative e Apelit nuk e kishte shqyrtuar ende çështjen e kërkuësës edhe pse kishte kaluar afati 6-mujor i përcaktuar prej saj. Ndërkohë që në të njëjtën ditë me atë të caktuar për zhvillimin e seancës plenare, Gjykata Administrative e Apelit ka marrë vendim për ankimin e kërkuësës, duke vendosur lënien në fuqi të vendimit nr. 443, datë 18.7.2017 të Gjykatës Administrative të Shkallës së Parë Gjirokastrë. Për rrjedhojë, shqyrtimi i kësaj çështjeje është bërë pas rreth 1 viti nga hyrja në fuqi e vendimit nr. 2/2022 të Gjykatës. Pavarësisht këtij fakti, pra vonesës së shqyrtimit të çështjes me rreth 6 muaj, Gjykata vëren se mjeti procedural i përdorur nga kërkuësja, ashtu si edhe ankimi kushtetues individual, e ka arritur qëllimin e tij përshpejtues, për sa kohë që Gjykata Administrative e Apelit e ka përshpejtuar gjykimin e çështjes së kërkuësës, të regjistruar pranë saj duke u dhënë përgjigje pretendimeve me natyrë substanciale që lidhen me cenimin e interesave të ligjshëm në pronën e mbetur pas shpronësimit.

21. Po kështu, Gjykata konstaton se në bazë të vendimit të saj nr. 2/2022, kërkuësës i ka lindur edhe e drejta për shpërblimin e drejtë, për shkak të vonesës në shqyrtimin e çështjes. Edhe pse me vendimin nr. 4844, datë 28.9.2022 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tiranë është vendosur shpërblimi i kërkuësës për periudhën nga 19.3.2019, deri më 23.3.2022, kur ka hyrë në fuqi vendimi nr. 2/2022 i Gjykatës, ajo nuk ka asnjë pengesë të kërkojë shpërblimin e drejtë për shkak të vonesës së

shqyrtimit të çështjes me rreth 6 muaj nga Gjykata Administrative e Apelit. Në këtë drejtim, Gjykata vëren se mjetet e reja procedurale të parashikuara nga KPC-ja synojnë të garantojnë të drejtën për gjykim brenda afatit të arsyeshëm jo vetëm në drejtim të përshpejtimit të procedurave, si mjete me natyrë parandaluese, por edhe në drejtim të rivendosjes të së drejtës së shkelur, në rast se është konstatuar me vendim gjyqësor shkelja e afatit të arsyeshëm të gjykimit, përmes jo vetëm urdhërimit të përfundimit të procedurave në një kohë sa më të shpejtë, por edhe caktimit të një shpërblimi të drejtë.

22. Për sa më lart, Gjykata në parim vlerëson të theksojë se pretendimet e individit për moszbatimin e vendimeve të saj mund të përbëjnë një çështje të re në raport me atë tashmë të marrë në shqyrtim prej saj, nëse veprimet ose mosveprimet e organeve të ngarkuara për zbatimin e vendimeve të Gjykatës krijojnë mosmarrëveshje kushtetuese. Kjo do të thotë se Gjykata nuk ka juridiksion të shqyrtojë thjesht masën ose mënyrën se si po zbatohet një vendim i saj dhe se ankimi kushtetues individual nuk mund të përdoret si mjet për kontrollin e kushtetutshmërisë së ushtrimit të veprimtarisë së institucioneve shtetërore jashtë kufijve të kompetencave të kësaj Gjykate.

23. Në këtë kuptim, Gjykata konstaton se në rastin në shqyrtim pretendimi për konstatimin e vijimit të cenimit të së drejtës për një proces të rregullt ligjor në drejtim të gjykimit brenda një afati të arsyeshëm, për shkak të moszbatimit të vendimit të Gjykatës, nuk përbën një shkak të ri ose një mosmarrëveshje të re kushtetuese për shqyrtimin e këtij pretendimi. Prandaj, në lidhje me pretendimin e parë të objektit të kësaj kërkesë, Gjykata vlerëson se vetëm fakti i mosshqyrtimit të çështjes brenda afatit 6-mujor nuk është i mjaftueshëm në nivel kushtetues për të argumentuar pretendimin e cenimit të të drejtave kushtetuese, për sa kohë që vendimi nr. 2/2022 ka dhënë pasojat e tij në drejtim të caktimit të shpërblimit të drejtë të kërkuarës.

24. Gjithashtu, Gjykata vëren se sistemi kushtetues ofron një strukturë të plotë institucionale për t'u garantuar individëve të drejtën e një procesi të rregullt ligjor në të gjitha aspektet e tij, përfshirë atë të gjykimit të çështjes brenda afatit të arsyeshëm. Kjo do të thotë se

krahas mbrojtjes kushtetuese të kësaj të drejte, e cila bazuar në nenin 131, pika 1, shkronja "F", të Kushtetutës, ka natyrë përfundimtare, veprojnë edhe institucione të tjera sipas kompetencave dhe përgjegjësi të tyre, ku përfshihen gjykatat e juridiksionit të zakonshëm për zgjidhjen e mosmarrëveshjeve të tilla, KLGJ-ja për të siguruar përgjegjshmërinë dhe mbarëvajtjen e pushtetit gjyqësor ose Inspektori i Lartë i Drejtësisë për verifikimin e ankesave administrative dhe inspektimin institucional të gjykatave.

25. Në lidhje me kërkimin e dytë të kërkuarës, që ka të bëjë me mungesën e mjeteve efektive për të kërkuar dëmshpërblimin, si rrjedhojë e moszbatimit të vendimit nr. 2/2022 të Gjykatës, në jurisprudencën kushtetuese është theksuar se, në kuptim të nenit 131, pika 1, shkronja "F", të Kushtetutës, mbrojtja kushtetuese ka funksion përfundimtar dhe, si e tillë, mund të aplikohet vetëm në lidhje me vendime për të cilat kanë përfunduar procedurat gjyqësore. Kontrolli kushtetues ka natyrë subsidiare, që do të thotë se individit duhet t'i ketë shteruar mjetet dhe rrugët e tjera ligjore (*shih vendimet nr. 10, datë 7.3.2023; nr. 14, datë 21.6.2022; nr. 17, datë 16.5.2011 të Gjykatës Kushtetuese*). Në thelb, ky rregull synon t'u japë organeve publike dhe, në veçanti, gjykatave të juridiksionit të zakonshëm mundësinë të parandalojnë ose korrigjojnë në substancë shkeljet e pretenduara të të drejtave kushtetuese të individit. Ana tjetër e rregullit të shterimit të mjeteve juridike efektive përfshin detyrimin e vetë individit që të tregojë kujdesin dhe vëmendjen e duhur për të paraqitur kërkesa, kundërshtime ose ankime te organet publike dhe gjykatat e juridiksionit të zakonshëm për rrethanat që mbështesin pretendimet për cenimin e të drejtave kushtetuese (*shih vendimet nr. 10, datë 7.3.2023; nr. 25, datë 13.10.2022 të Gjykatës Kushtetuese*).

26. Gjykata ka evidentuar se me ndryshimet që i janë bërë KPC-së me ligjin nr. 38/2017, hyrë në fuqi më 5.11.2017, është përcaktuar, ndër të tjera, se cilat konsiderohen afate të arsyeshme (*neni 399/2*), cili konsiderohet shpërblim i drejtë (*neni 399/3*), cila është gjykata kompetente për shqyrtimin e kërkesës për konstatimin e shkeljes dhe përshpejtimin e procedurave (*nenet 399/4 dhe 399/6*), përfshirë rregullat për gjykimin e

kërkesës (*neni 399/7*). Në këtë mënyrë, ligji procedural ka parashikuar mjete ligjore/instrumente efektive për t'i garantuar individit mbrojtjen e së drejtës për gjykimin brenda një afati të arsyeshëm, të cilat sipas jurisprudencës së kësaj Gjykate në parim janë efektive, ndërsa në praktikë efektiviteti i tyre duhet shqyrtuar nën dritën e rrethanave të çdo rasti konkret (*shih vendimet nr. 10, datë 7.3.2023; nr. 3, datë 17.2.2022; nr. 2, datë 17.2.2022 të Gjykatës Kushtetuese*).

27. Gjykata vëren se kërkuesja nuk ka përdorur ndonjë nga mjetet juridike të parashikuara nga nenet 399/1 e vijues të KPC-së për të kërkuar shpërblimin e dëmit për shkak të vijimit të shkeljes nga Gjykata Administrative e Apelit, që është mosshqyrtimi i çështjes brenda afatit të përcaktuar nga vendimi nr. 2/2022. Për rrjedhojë, kërkuesja nuk ka arritur të argumentojë mungesën e efektivitetit të këtij mjeti, për më tepër kur kërkesa e parë e saj për shpërblimin e dëmit jopasuror për shkak të kohëzgjatjes së paarsyeshme të çështjes gjyqësore, e shqyrtuar me vendimin nr. 4844, datë 28.9.2022 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tiranë, ka rezultuar të jetë një mjet efektiv për kërkuesen (*shih paragrafin 10 të këtij vendimi*). Për këtë arsye, as ky pretendim i kërkueses nuk mund të merret në shqyrtim nga Gjykata.

28. Në përfundim, Gjykata vlerëson se kërkimet e parashtruara në këtë ankim kushtetues individual janë të pabazuara, sipas arsyetimit të mësipërm të këtij vendimi, për rrjedhojë kërkesa duhet të rrëzohet.

PËR KËTO ARSYE,

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, në mbështetje të neneve 131, pika 1, shkronja “F” dhe 134, pika 1, shkronja “I”, të Kushtetutës, si dhe neneve 72 e vijues të ligjit nr. 8577, datë 10.2.2000, “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar, me shumicë votash,

VENDOSI:

1. Rrëzimin e kërkesës.

Ky vendim është përfundimtar dhe hyn në fuqi ditën e botimit në Fletoren Zyrtare.

Marrë, më 5.4.2023.

Shpallur, më 4.5.2023.

Kryetare: Holta Zaçaj

Anëtarë: Fiona Papajorgji, Marsida Xhaferllari, Ilir Toska, Sandër Beci, Elsa Toska, Marjana Semini, Genti Ibrahim

Anëtare (pjesërisht kundër): Sonila Bejtja

MENDIM PAKICE

1. Në çështjen nr. 6 (D) 2022 të Regjistrimit Themeltar, me kërkuese Dashmira Zaro dhe objekt: “*Konstatimi i vijimit të cenimit të së drejtës për një proces të rregullt si pasojë e mosgjyqimit të çështjes nga Gjykata Administrative e Apelit brenda afatit 6-mujor të përcaktuar në vendimin nr. 2, datë 17.2.2022 të Gjykatës Kushtetuese. Konstatimi i mungesës së një mjeti ligjor efektiv për dëmshpërblim pas hyrjes në fuqi të vendimit nr. 2, datë 17.2.2022 të Gjykatës Kushtetuese.*”, jam kundër qëndrimit të shumicës për rrëzimin e kërkesës në lidhje me kërkimin e parë, për rrjedhojë, në vijim, do të parashtroj argumentet që mbështesin qëndrimin tim si gjyqtare në pakicë.

2. Duke iu referuar objektit të kësaj kërkesë, shumica i ka konsideruar kërkimet në mënyrë të ndarë nga njëra-tjetra, duke i vlerësuar ato po veçmas dhe duke i vlerësuar në lidhje me kërkimin e parë se “*vetëm fakti i mosshqyrtimit të çështjes brenda afatit 6-mujor nuk është i mjaftueshëm në nivel kushtetues për të argumentuar pretendimin e të drejtave kushtetuese, për sa kohë që vendimi nr. 2/2022 ka dhënë pasojat e tij në drejtim të caktimit të shpërblimit të drejtë të kërkueses.*” (*shih paragrafin 23 të vendimit*). Kurse në lidhje me kërkimin e dytë shumica ka vlerësuar se “*kërkuesja nuk ka përdorur ndonjë nga mjetet juridike të parashikuara nga nenet 399/1 e vijues të KPC-së për të kërkuar shpërblimin e dëmit për shkak të vijimit të shkeljes nga Gjykata Administrative e Apelit, që është mosshqyrtimi i çështjes brenda afatit të përcaktuar nga vendimi nr. 2/2022. Për rrjedhojë, kërkuesja nuk ka arritur të argumentojë mungesën e efektivitetit të këtij mjeti, për më tepër kur kërkesa e parë e saj për shpërblimin e dëmit jopasuror, për shkak të kohëzgjatjes së paarsyeshme të çështjes gjyqësore, e shqyrtuar me vendimin nr. 4844, datë 28.9.2022 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tiranë, ka rezultuar të jetë*

një mjet efektiv për kërkuesen.” (shih paragrafin 27 të vendimit).

3. Kërkuesja, në objektin e ankimit kushtetues individual, ka kërkuar vijimin e konstatimit të cenimit të procesit të rregullt ligjor, me pretendimin se Gjykata Administrative e Apelit nuk ka zbatuar vendimin nr. 2/2022 të Gjykatës dhe lidhur me këtë kërkim edhe konstatimin e mungesës së mjeteve juridike efektive për të kërkuar dëmshpërblimin, për shkak të moszbatimit të vendimit nr. 2/2022. Për rrjedhojë, këto kërtime janë të ndërruara me njëra-tjetrën dhe në vlerësimin tim nuk duhet të shihen si kërtime të ndryshme, pasi konstatimi i vijimit të cenimit të së drejtës për t’u gjykuar brenda një afati të arsyeshëm është i lidhur me pasojën e tij, pra të drejtën për shpërblim të drejtë, në kuptim të neneve 399/1 e vijues të KPC-së. Vetëm konstatimi i cenimit të procesit të rregullt ligjor, në drejtim të kohëzgjatjes së paarsyeshme të tij, passjell për kërkuesen të drejtën për të kërkuar një shpërblim të drejtë si një mjet me natyrë riparuese.

4. Edhe pse kërkuesja ka pretenduar se Gjykata Administrative e Apelit nuk ka zbatuar vendimin nr. 2/2022 të Gjykatës, duke mos e gjykuar çështjen brenda afatit 6-mujor të përcaktuar në këtë vendim, në thelb, objekt i këtij gjykimi është cenimi i së drejtës për një proces të rregullt ligjor, si pasojë e kohëzgjatjes së procedurave. Sipas shumicës, *“kërkuesja, për të njëjtat shkaqe mbi të cilat ka mbështetur kërkimin e parë në këtë ankim kushtetues individual, i është drejtuar edhe më parë Gjykatës me kërkesë për konstatimin e cenimit të procesit të rregullt ligjor, si pasojë e mosgjyqimit të çështjes brenda një afati të arsyeshëm nga Gjykata Administrative e Apelit. Në lidhje me këtë kërkesë, me vendimin nr. 2/2022, Gjykata ka vendosur pranimin e saj, konstatimin e cenimit të së drejtës për gjykim brenda një afati të arsyeshëm, duke përcaktuar një afat prej 6 muajsh nga data e hyrjes në fuqi të këtij vendimi për gjykimin e çështjes gjyqësore nga Gjykata Administrative e Apelit. Për rrjedhojë, pasi ka marrë në shqyrtim në themel kërkesën dhe shkaqet mbi të cilat bazohet ajo, Gjykata u ka dhënë përgjigje përfundimtare pretendimeve të kërkueses, duke përcaktuar edhe detyrimin që rrjedh për autoritetet publike, në këtë rast gjykatat, për respektimin e standardit të gjykimit brenda një afati të arsyeshëm.” (shih paragrafin 19 të vendimit).*

5. Nga ky arsyetim i shumicës duket sikur jemi përpara “gjësë së gjykuar” edhe pse kjo nuk është shprehur në mënyrë eksplícite, ndërkohë që, në

rastin konkret, vlerësoj se jemi përpara cenimit vijues të së drejtës për një proces të rregullt ligjor, që në këtë rast, në thelb, lidhet me shkaqe të tjera nga ato të shqyrtuara në vendimin e parë, që është moszbatimi i vendimit nr. 2/2022 të Gjykatës. Për këtë arsye, Gjykata, në kuptim të kompetencës së saj, sipas nenit 131, pika 1, shkronja “F”, të Kushtetutës, në vlerësim të respektimit të së drejtës për një proces të rregullt ligjor, duhej të ndalej në vlerësimin nëse organet shtetërore (në rastin konkret Gjykata Administrative e Apelit) kanë vepruar në përputhje me përcaktimet e vendimmarrjes së saj.

6. Edhe në praktikën e saj përpara ndryshimeve ligjore të vitit 2016, kur të tilla kërkesa për konstatimin e cenimit shqyrtoheshin drejtpërdrejt nga Gjykata për mungesë të mjeteve të tjera juridike efektive, ajo, në shumë raste, edhe pse e kishte konstatuar më parë shkeljen e afatit të arsyeshëm, ka marrë në shqyrtim të njëjtën çështje kur shkelja kishte karakter vijues dhe organet shtetërore nuk kishin marrë masat përkatëse. Në situatën aktuale, duke pasur parasysh edhe se konstatimi i cenimit i jep të drejtë subjektit të cenuar për të kërkuar shpërblimin e dëmit, vendimmarrja e kësaj Gjykate, në rastet e vijimit të cenimit merr rëndësi, pasi nuk e lë këtë vlerësim në çmimin e gjykatës së zakonshme, siç pretendon shumica.

7. Duke u ndalur shkurtimisht në thelbin e pretendimit, nga aktet rezulton se më datë 12.10.2022 kërkuesja i është drejtuar Gjykatës Administrative të Apelit me anë të e-mail-it, duke i kërkuar informacion në lidhje me fazën në të cilën ndodhej çështja e saj. Në përgjigje të kësaj kërkesë, Gjykata Administrative e Apelit e ka vënë në dijeni se çështja e kërkueses nuk ka ende një datë të planifikuar për gjykim. Në përgjigje të shkresës së dërguar nga Gjykata, për qëllime të këtij gjykimi, Gjykata Administrative e Apelit e ka informuar se seanca gjyqësore për shqyrtimin e çështjes së kërkueses ishte planifikuar të zhvillohej më datë 16.3.2023.

8. Bazuar në këto fakte, konstatohet se edhe pse kishte kaluar rreth një vit, Gjykata Administrative e Apelit nuk e ka respektuar detyrimin për shqyrtimin e çështjes së kërkueses brenda 6 muajve nga data e hyrjes në fuqi të vendimit nr. 2/2022 të Gjykatës, ndërkohë që sjellja e saj lë vend për dyshime se ajo është vënë në lëvizje dhe ka caktuar

datën e seancës gjyqësore për kërkuesen, pasi i është kërkuar informacion për këtë çështje, çka nënkupton se nuk ka pasur ndonjë pengesë për shqyrtimin e saj edhe më parë, në zbatim të detyrimit që kishte lindur nga një vendim i kësaj Gjykate, që në kuptim të nenit 132 të Kushtetutës është përfundimtar dhe i detyrueshëm për zbatim.

9. Për sa më lart, vlerësoj se Gjykata Administrative e Apelit, duke mos respektuar forcën detyruese të vendimit nr. 2/2022 të Gjykatës, nuk ka përmbushur funksionin e saj kushtetues për zgjidhjen e mosmarrëveshjes së parashtruar para saj, duke sjellë si pasojë edhe cenimin e së drejtës së kërkueses për një proces të rregullt ligjor.

10. Për të gjitha argumentet e parashtruara më sipër, vlerësoj se kërkesa është e bazuar, ndaj duhej të ishte vendosur pranimi i saj dhe konstatimi i cenimit të së drejtës për një proces të rregullt ligjor, për shkak të kohëzgjatjes së paarsyeshme të procesit gjyqësor ku kërkuesja është palë, e garantuar nga neni 42 i Kushtetutës.

Anëtare: Sonila Bejtja

KËRKESË

Nr. 230/9, datë 5.5.2023

PËR SHPRONËSIM PUBLIK

Agjencia Shtetërore për Shpronësim shpall kërkesën “Për shpronësimin, për interes publik, të pronarëve të pasurive të paluajtshme, pronë private, që preken nga realizimi i projektit “Rikonstruksion i rrugës ekzistuese Vlorë–Orikum dhe dy *By-Pass*-eve në Radhimë Vlorë”.

Subjekti kërkues i këtij projekti është Bashkia Vlorë.

Me anë të këtij publikimi, kërkojmë të vëmë në dijeni personat e prekur nga ky shpronësim, për pasuritë e paluajtshme, pronë private, të cilët do të kompensohen sipas vlerësimit paraprak të llogaritur për pasuritë e llojit “truall” dhe “arë” bazuar në Marrëveshjen e Huas nr. 50123, datë 10.2.2022 ndërmjet Republikës së Shqipërisë dhe Bankës Evropiane për Rindërtim dhe Zhvillim “Për financimin e konektivitetit të rrugëve rajonale dhe lokale në Shqipëri”.

Personat që preken nga ky projekt të cilët kanë emrin në tabelën e publikuar dhe personat të cilët preken por nuk figurojnë në listë, jo më vonë se 15 (pesëmbëdhjetë) ditë nga publikimi në Fletoren Zyrtare, kanë të drejtë të paraqesin pretendimet e tyre, të shoqëruara me dokumentacionin përkatës, si edhe të shprehen nëse janë dakord me të dhënat e publikuara për përfundimin e procedurave të shpronësimit, në Bashkinë Vlorë, si dhe në Agjencinë Shtetërore për Shpronësim.

Vlera totale paraprake e shpronësimit është 219,346,682.07 (dyqind e nëntëmbëdhjetë milionë e treqind e dyzet e gjashtë mijë e gjashtëqind e tetëdhjetë e dy pikë zero shtatë) lekë..

**DREJTOR I PËRGJITHSHËM
KRYETAR I KOMISIONIT
TË POSAÇËM TË SHPRONËSIMEVE
Egra Ibrahim**

LISTA PARAPRAKE E PRONARËVE QË SHPRONËSOHEN PËR INTERES PUBLIK NGA REALIZIMI I PROJEKTT "RIKONSTRUKSION I RRUGËS EKZISTUESE VLORE–ORIKUM DHE DY BY-PASS-cve NË RADHIMË VLORE"

Nr. rendor	Land Zoning	TË DHËNAT E PRONARIT	TË DHËNAT E PASURISË				TË DHËNAT E SHPRONËSIMIT				ADRESA		Shënime
			Zona kadastrale	Nr. i pasurisë	Sipërfaqja totale e parcelës (m ²)	Zëri kadastral	Sipërfaqe Shpronësimit (m ²)	Çmimi në lek (m ²)	Vlera totale e tokës në lekë	Vlera totale	Bashkia	Fshati	
1	BP-1	Agim Hodo Begotaraj* & Anila Halo Begotaraj	3140	384/4/1	3470	Truall	1392	12862.26	17,904,265.92	17,904,265.92	Vlorë	Radhimë	Konfirmuar nga ASHK-ja
2	BP-1	Shtet	3140	427	3800	Përrua	200.7	12862.26	-	-	Vlorë	Radhimë	E pa Konfirmuar nga ASHK-ja
3	BP-1	Avdi Sefer Bego	3140	390/2/1	3140	Pemëtore	920	12862.26	11,833,279.20	11,833,279.20	Vlorë	Radhimë	Konfirmuar nga ASHK-ja
4	BP-1	Shtet	3140	434	4700	Rrugë + kanal	672	-	-	-	Vlorë	Radhimë	Konfirmuar nga ASHK-ja
5	BP-1	Avdi Sefer Bego	3140	391/6/1	4140	Pemëtore	138	12862.26	1,774,991.88	1,774,991.88	Vlorë	Radhimë	Konfirmuar nga ASHK-ja
6	BP-1	Çerçiz Bego	3140	391/4	4321	Pemëtore	483.5	12862.26	6,218,902.71	6,218,902.71	Vlorë	Radhimë	Konfirmuar nga ASHK-ja
7	BP-1	Tare Bego	3140	391/2	6000	Pemëtore	451	12862.26	5,800,879.26	5,800,879.26	Vlorë	Radhimë	Konfirmuar nga ASHK-ja
8	BP-1	Roland Begotaraj	3140	391/1/1	3000	Pemëtore	640	12862.26	8,231,846.40	8,231,846.40	Vlorë	Radhimë	Konfirmuar nga ASHK-ja
9	BP-1	Shtet	3140	391/1/2	4210	Pemëtore	320	12862.26	4,115,923.20	4,115,923.20	Vlorë	Radhimë	Konfirmuar nga ASHK-ja
10	BP-1	Shtet	3140	436	1800	Rrugë + kanal	141.8	0	-	-	Vlorë	Radhimë	Konfirmuar nga ASHK-ja
11	BP-1	Shtet	3140	402	9300	Pemëtore	1193	12862.26	-	-	Vlorë	Radhimë	Konfirmuar nga ASHK-ja
12	BP-1	Shtet	3140	438	600	Rrugë + kanal	45.5	0	-	-	Vlorë	Radhimë	Konfirmuar nga ASHK-ja
13	BP-1	Hader Azem Selmanaj	3140	407/5	16700	Pemëtore	1818.3	12862.26	23,387,447.36	23,387,447.36	Vlorë	Radhimë	Konfirmuar nga ASHK-ja
14	BP-1	Shtet	3140	439	400	Rrugë + kanal	53	0	-	-	Vlorë	Radhimë	Konfirmuar nga ASHK-ja
15	BP-1	Hader Azem Selmanaj	3140	408	20000	Pemëtore	973.8	12862.26	12,525,268.79	12,525,268.79	Vlorë	Radhimë	Konfirmuar nga ASHK-ja
16	BP-1	Azem Selmanaj	3140	410	3000	Ullishte	1216.4	12862.26	15,645,653.06	15,645,653.06	Vlorë	Radhimë	Konfirmuar nga ASHK-ja
17	BP-1	Shtet	3140	444	800	Rrugë + kanal	47.9	0	-	-	Vlorë	Radhimë	Konfirmuar nga ASHK-ja
18	BP-1	Scham Bego	3140	417/2	5410	Pemëtore	973.7	12862.26	12,523,982.56	12,523,982.56	Vlorë	Radhimë	Konfirmuar nga ASHK-ja
19	BP-1	Xhemal Begotaraj	3140	417/3	2182	Pemëtore	60.6	12862.26	779,452.96	779,452.96	Vlorë	Radhimë	Konfirmuar nga ASHK-ja
20	BP-1	Klodian Tragaj (R)	3140	419/10	975	Pemëtore	147	12862.26	1,890,752.22	1,890,752.22	Vlorë	Radhimë	Konfirmuar nga ASHK-ja
21	BP-1	Shefqet Havari (R)	3140	419/11	365	Pemëtore	161.1281	12862.26	2,072,471.52	2,072,471.52	Vlorë	Radhimë	Konfirmuar nga ASHK-ja
22	BP-1	Shtet	3140	419/2	2600	Pemëtore	1144.3181	12862.26	-	-	Vlorë	Radhimë	Konfirmuar nga ASHK-ja
23	BP-1	Shtet	3140	443	25500	-	322.68	-	-	-	Vlorë	Radhimë	Konfirmuar nga ASHK-ja
24	Bp-2	Lala & Jonilda & Bardhyl & Lefter & Syri & Tane & Sokrat Nikaj	3140	142	1000	Ullishte	182	11,576.03	2,106,837.46	2,106,837.46	Vlorë	Radhimë	Konfirmuar nga ASHK-ja
25	BP-2	Shtet	3140	143	3287.5	Zhavorr	696.9	11,576.03	-	-	Vlorë	Radhimë	Konfirmuar nga ASHK-ja
26	BP-2	Avdi Nika	3140	145	5000	Pemëtore	1455	11,576.03	16,843,123.65	16,843,123.65	Vlorë	Radhimë	Konfirmuar nga ASHK-ja
27	Bp-2	Fadil Nika	3140	149/1	1000	Pemëtore	192.7	11,576.03	2,230,700.98	2,230,700.98	Vlorë	Radhimë	Konfirmuar nga ASHK-ja
28	Bp-2	Avdi Nika	3140	149/3	5000	Pemëtore	1359.1096	11,576.03	15,733,093.50	15,733,093.50	Vlorë	Radhimë	Konfirmuar nga ASHK-ja
29	Bp-2	Karafil Mjalti	3140	149/9	2670	Pemëtore	12.16	11,576.03	140,764.52	140,764.52	Vlorë	Radhimë	Konfirmuar nga ASHK-ja
30	Bp-2	Shtet	3140	354	2700	Rrugë + kanal	141.45	11,576.03	-	-	Vlorë	Radhimë	Konfirmuar nga ASHK-ja
31	Bp-2	Artjan Shehaj	3140	160/8/2	1000	Arë	429.8	11,576.03	4,975,377.69	4,975,377.69	Vlorë	Radhimë	Konfirmuar nga ASHK-ja
32	Bp-2	Alim Rokaj & Dritan Banush Serjanaj	3140	160/9	2600	Arë	580.7	11,576.03	6,722,200.62	6,722,200.62	Vlorë	Radhimë	Konfirmuar nga ASHK-ja
33	Bp-2	Shtet	3140	204/1/4	4740	Arë	1084	11,576.03	12,548,416.52	12,548,416.52	Vlorë	Radhimë	Konfirmuar nga ASHK-ja
34	Bp-2	Murat Hasanaj	3140	211/3	5100	Pemëtore	1596	11,576.03	18,475,343.88	18,475,343.88	Vlorë	Radhimë	Konfirmuar nga ASHK-ja
35	Bp-2	Shtet	3140	2/2	16350	Arë	4181.65	11,576.03	-	-	Vlorë	Radhimë	Konfirmuar nga ASHK-ja
36	Bp-2	Mjafime Halil Xhelilaj	3140	2/1/1	1180	Pemëtore	279.3	11,576.03	3,233,185.18	3,233,185.18	Vlorë	Radhimë	Konfirmuar nga ASHK-ja
37	Bp-2	Rabie Halil Lika & Adeline Habil Jazaj	3140	2/1/3	2100	Pemëtore	696.8	11,576.03	8,066,177.70	8,066,177.70	Vlorë	Radhimë	Konfirmuar nga ASHK-ja
38	Bp-2	Shtet	3140	215/6/1	2260	Arë	423	11,576.03	-	-	Vlorë	Radhimë	Konfirmuar nga ASHK-ja
39	Bp-2	Fitim & Sazan & Leonard & Pellumb Tefa	3140	505/1	5000	Arë	304.88	11,576.03	3,529,300.03	3,529,300.03	Vlorë	Radhimë	Konfirmuar nga ASHK-ja
40	Bp-2	Artan Servet Danaj, Petro Sokrat Dani Arjan Sevet Danaj, Astrit Serveit Dani, Shpetim Servet Xhaferriaj, Edi Pajtim Dani, Sonila Pajtim Danaj	3140	211/9	60	Pemëtore	3.2	11,576.03	37,043.30	37,043.30	Vlorë	Radhimë	Konfirmuar nga ASHK-ja
Shuma totale paraprake									219,346,682.07	219,346,682.07			

*Shënim: Ky dokument është gjeneruar dhe vulosur me anë
të një procedure automatike nga një sistem elektronik
(Qendra e Botimeve Zyrtare)*

	Formati 61x86/8
--	-----------------

Shtypshkronja e Qendrës së Botimeve Zyrtare
Tiranë, 2023

Adresa: Rr. "Nikolla Jorga", Tiranë
Tel./fax: +355 4 24 27 004 Tel.: +355 4 24 27 006

Çmimi 192 lekë